Balatonkenesei Hírlap

XXIX. ÉVFOLYAM 9. SZÁM

BALATONKENESE HAVILAPJA

2017. SZEPTEMBER

2017. augusztus 20-i ünnepség, Balatonkenese

Fényképek: Debrecenyi István

Sinkovits-Vitay András:

AZ ÉN HAZÁM

Az én hazám nem politika: ősi SACRA PANNÓNIA!
Sacra: Szent és Átkozott!
Szent, aki a vérét adta, Átkozott, ki megtámadta!
Szent Koronáé a Hazám, Boldogasszony keze Rajta,
Kinek István ajánlotta, s „földi lény" nem változtatja!

A Nemzetem sose nézte, ki honnan jött, s mi a vére,
Nem nézte a származásod, csak hogy mit tett ,,uraságod"!
Magyar Kapisztrán Szent János, tours-i püspök, Szent Márton,
Ezért magyar Bem tábornok, s az Aradi Tizenhárom!

De brigadéros Ocskay nem magyar! Sem Károlyi,
...s áruló utódai!
És hogy ez az Úrság-Ország megmentette Európát,
S ezt legalább ötször tette, a kontinens „nem feledte"!

Úgyhogy hányszor bajban voltunk,
Az biztos, hogy úgy maradtunk!!!
Ahogy Hunyadi Várnában, aztán Nándorfehérvárban,
S ötszáz éve minden órán, hősiesen állunk vártán!

– Most tanítnak „felejteni", meg hogy ,,merjünk kicsik lenni"!?
Merjen, aki kicsi maga, Hazánkat árulta-adta,
Tüzes vízként „tallért" dobott! Csoda, hogy megzavarodott?
Hunyadi! Lengesd a zászlót! Idézd Atillát, Szent Lászlót!

Mert nem a „pénz" az én hazám,
De Hitem, Boldogasszony-Anyám!
...s nem áfium-szelence...
AZ EGÉSZ KÁRPÁT-MEDENCE!

ÁMEN

Kelt Budán, a Farkas évében, Áldás havának Ildikó napján

Szeptember

Szerkesztői előszó

Szíves köszöntésem minden kedves olvasónak, keneseinek elsősorban, és a világ többi részén lévőknek is!

Az augusztus 20-i ünnepség után azt mondták az emberek, hogy ilyen jól sikerült városi ünnepség nem volt még Kenesén. Az előadás mindenkinek tetszett. A város apraja-nagyjával együtt én is úgy láttam, hogy az egyik legsikerültebb rendezvény volt, mely nagyban köszönhető régi barátomnak, Sinkovits-Vitay András előadásának. Aki a Nemzet Színészének, a halhatatlan emlékű Sinkovits Imrének a fia.

Születésnap van! Ne felejtsük, szeptember 26-án van városuk születésnapja (és az enyém is), 29-én pedig a Szent Mihály-napi Sokadalom, melyen ennek ünnepe is zajlik.

Itt van az ősz, bár szerencsére csak lassan lesz belőle valami. Addig strandoljunk, fürödjünk, használjuk ki a jó idő adta lehetőségeket. Hiszen még nyár van! Szeressük a szépséges szép öregasszonyokat, mert a vénasszonyok nyara kegyelemből van, és lesz az idén is.

Ebben a lapszámban kétszer is beutazzuk Amerikát: útitársunk az egyik alkalommal a rendkívüli sportoló, Káldy Attila ultratriatlon világbajnok, a második Somogyi Gyula utazó, hajós lesz, aki pedig a sokak által jól ismert és tisztelt Varga Zsuzsanna képviselő-asszony fia. – Káldy Attila egyébként annyira szereti városunkat, hogy viccesen azzal a hasonlattal élt: „ő alapította Balatonkenesét”, amikor egyszer az ősidőkben először erre lovagolt (pontosabban kerékpározott), honfoglaló vezéreink társaságában (21. oldal).

Dicsekedhetünk azzal is, hogy egyre-másra maradnak ki a cikkek és írások a lapból, mert olyan sok a szerkesztőségünkbe az olvasók által beküldött írás, hogy mindegyiket leközölni nem tudjuk, illetve formailag csak elhalasztjuk a megjelenésüket. Azon dolgozunk, hogy előbb-utóbb mindenki írása bekerüljön a Balatonkenesei Hírlapba, melyről idestova már mindenki tudja, hogy azért ilyen jó, mert „a balatonkeneseiek írják a balatonkeneseieknek”. És nemcsak a balatonkeneseiek olvassák, hanem egyre többen, mások is!

Imádkozom Keneséért és mindannyiunkért, hogy őrizze meg az Isten nekünk olyannak, amilyen a legszebb óráinkban lenni szokott.

Vasváry-Tóth Tibor

Bayer Emil:
Örökélet vagy örök kárhozat

Mélységes hit,
Igazság,
Istenadta szeretet…
Életünk lehet
csodálatos festmény,
melyen ragyog
a színeket ontó fény,
amely betölti a méltó,
színarany keretet.

De e kép
csúf mázolmány
is lehet,
ha a bűn, a gőg
tévútra vezet.
A hitnélküli élet
lelki halál.
Jaj, ha utolsó perced
ebben talál…

Ám ha szívedben él
az alázat és szeretet,
Jézus véd,
Jézus óv
s bizton fogja
a kezedet.

Testvérem!
Töprengj el mindezen
egy alkonyfényben úszó,
néma órán:
szívedben boldog,
mélységes csendre lelsz,
hisz elül a vihar,
elül az orkán…

Tartalom

Augusztus 20-át ünnepeltük 2
Szeptemberi előszó 3
Örökélet vagy örök kárhozat – Bayer Emil (vers) 3
Testületi ülés 4
Hirdetmények 5
Kenesén történt 6
„A gyermek minden” – Szabó Károlyné 10
Az oktatás szolgálatában – Sellei Abigél 12
Pál atya hetven éves – Sörédi Györgyné 13
Holland borrend látogatása 16
„A piacot dédelgetni kell” - Vasváry 17
Focitábor Kenesén – Marosvölgyi László 20
Beszélgetés Káldy Attilával – Vasváry 21
Kéz művesség vagy…? – Erzsébet nővér 24
Életvezetés: Hála – Teréz nővér 25
Adrienn, a Gyuri... – Majláth-Mikes László ... 26
„Szilvikém, ennék egy jó…” – Szűcs Anikó .. 27
Felkészülés a tanévre – Meláth Viola Dr. 29
„Tálba nem teszik…” – Ó. Karácsony Ágnes . 30
Felhívás – Könyvtár 60 31
Horgászkikötő – Mészöly Sándor 32
Élet a Balatonon – Mészöly Sándor (vers) 32
Keleti parti túra – Somogyi Gyula 33
Öregfiúk focicsapat – Hanák István 35
Lúdas Matyi története – Mészöly Sándor 36
Szimbólumok: A bagoly – Nagy Krisztina 36
Kerti munkák – Szeptember – Bollók Ferenc rovata 36
Programajánló – Kosztolányi-est 40
Gamauf János emlékére 41
Búcsú a nyártól – Stanka Mária..... 41
Intézkedési kisokos – Stanka Mária 41
Ittas kerékpárosok – Stanka Mária 42
Felhívás – Értéktár Bizottság 42
Prevenció a balatoni strandokon 43
Meghívó – Borlovagok avatása 43
Személyes adatok védelme 44
Programajánló szeptemberre 45
Futball eseménynaptár 2017-2018 – Szabó T. 46
Hulladékszállítási tudnivalók - Szeptember 47
Hirdetések 48
A ma holnap történelem lesz – Gyűjtés 48
Apróhirdetések 49
Közérdekű információk 50
Augusztus 20-át ünnepeltük 51
Programajánló – Szent Mihály-napi… 52

Beszámoló a 2017. augusztus 3-án és augusztus 21-én tartott rendkívüli testületi ülésről

Két napirendi pont miatt hívtak össze rendkívüli testületi ülést a kenesei Városházán augusztus 3-án.

Először a Romantik kemping egyszerűsített eljárás keretében történő módosításának jóváhagyása került a napirendre. A kérdés többször volt már a Képviselő-testület előtt, határozat is született róla, hogy hozzájárulnak a terület beépíthetőségének 5%-os növeléséhez. Az ügy idő közben a hatóságokat megjárta. Jelen szavazatukkal a képviselők az előző döntésüket léptették hatályba. Ezt követően igennel szavaztak a Balatonkenese Város Helyi Építési Szabályzatának megállapításáról szóló 10/2012.(IV.05.) önkormányzati rendelet módosítására is.

A legutolsó ülésen úgy döntöttek a képviselők, hogy Balatonkenese Városgondnoksága vállalkozói tevékenységet folytathat. Második napirendi pontként a testület négy igen és egy nem szavazattal arról döntött, hogy a tevékenységből adódó bevételt a Városgondnokság a település felújításra szoruló utcáinak aszfaltozására fordíthassa. Így amennyiben a Városgondnokság olyan bevételre tesz szert, amely a költségvetésbe nem volt betervezve, aszfaltozásra kerülhet a Rege utca (317 m x 3,5 m), a Blaha Lujza utca (368 m x változó szélességben), a Dózsa György utca (243 m x változó szélességben), a Rigóvölgyi utca eleje (232 m x 3,6 m) és a Rigóvölgyi utca (552 m x változó szélességben).

Szintén rendkívüli ülést tartottak augusztus 21-én is, melynek egyetlen témája a szociális célú tüzelőanyag vásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatás benyújtásának megtárgyalása volt. A pályázat elbírálásának szempontjai között szerepel, hogy hány 80 év feletti lakos él a településen. A tavalyi évhez képest a lakosság kicsit öregedett, így a város 310 m3 fára pályázhat, 5.511.800.- Ft értékben. A Képviselő-testület az Államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) kormányrendelet 83. §-ra hivatkozva továbbá úgy nyilatkozott, hogy a 393.700.- Ft összegű saját forrást a 2017. évi költségvetésében biztosítja.

– vtt –

Balatonkenese Magazin
Péntekenként, a Balaton TV műsorán.
Hírek, tudósítások, beszámolók
és programajánló.
Minden, ami Kenesén történik.
Az adás ismétlése
vasárnap, 14.10-kor.
Balaton Televízió
Új adással kéthetente jelentkezünk.

Gyurica Bence fotója

Augusztus 17-19. között zajlott a Balatonkenesei Tófesztivál. Következő számunkban összefoglalót, exkluzív riportokat olvashatnak az eseményről.

www.balatonkenese.hu
balatonkenesehirlap@gmail.com

Tájékoztató

Az elmúlt év nyarán hirtelen jött, nagy mennyiségű ***felhőszakadás*** következtében a település területén több önkormányzati tulajdonban lévő útszakasz elmosódott és megrongálódott. A keletkezett anyagi károk enyhítése érdekében központi, úgynevezett ***Vis maior keretből*** önkormányzatunk támogatást igényelt, mely eredményeképpen – kirendelt szakértő közreműködését követően – ***52.290.140.- Ft vissza nem térítendő támogatás***t kaptunk, melyhez további ***10 %-ot önerőként*** az önkormányzat biztosít. A támogatás egyik feltétele, hogy a helyreállítási munkálatokat követően az út legalább a károsodás előtti állapotba kerüljön, valamint készüljön az úton keletkező csapadék elvezetését vagy elszikkasztását biztosító útárok.

A felújítás részeként az ***útpálya korrekciója***, egyes esetekben azok ***újraaszfaltozása*** történik meg, valamint – mivel a hozzárendelt finanszírozás mást nem tesz lehetővé – ***nyílt földmedrű útárok*** készül.

A Vis maior támogatás felhasználásához a ***kivitelező kiválasztása*** közbeszerzési eljárás keretében történt meg. A Képviselő-testület döntése értelmében a kiválasztott kivitelező az abai ***Képli és Társa Bt.***, amely a munkálatokat – az általuk adott ***43.512.410.- Ft + ÁFA átalányáron*** – megkezdte, és ugyancsak a Képviselő-testület által kiválasztott ***műszaki ellenőr*** felügyeletével napjainkban is végzi. A ***teljes befejezés*** sikeres műszaki átadás-átvételi eljárást követően ***koraőszre*** várható.

A munkálatokból adódó esetleges kellemetlenségekért kérjük a lakosság szíves megértését!

Tömör István
polgármester

Kenesei fiatalok, szülők és nagyszülők figyelmébe!

A FIDESZ-KDNP helyi választási programjában szerepelt: lehetőséget kívánunk teremteni és elősegíteni a ***fiatalok*** Balatonkenesén történő ***letelepedését***, illetve itthon maradását, kedvező áron történő telekhez juttatását. Ígéretünket komolyan vettük és vesszük, régi tapasztalat viszont, hogy az érdekeltek-érintettek nélkül, helyettük döntve nem célszerű bármit is tenni, hanem csak értük és velük.

Megfelelően szakszerű ***előkészítés*** mellett Önkormányzatunk Testülete 2016-ban tekintette át a szóba jöhető építési telkek listáját, majd 2017. február végén az ***54/2017 sz. határozat*** hozott döntést arról, hogy az egyetlen jelenleg rendelkezésre álló és kedvező feltételekkel beépíthető, önkormányzati tulajdonban lévő telket a nálunk otthont kereső fiatal családok számára kívánja biztosítani. Gondos műszaki munka során, a helyi rendezési terv szükséges módosítását követően kiváló lehetőség adódik: a ***Bocskai u. – Révész u. sarkán*** (lakótelep széle) egy ***1184 m^2 területű összközműves telek*** áll rendelkezésre ***40%-os beépíthetőséggel*** és ***7,5 m építménymagassággal***. ***Társasházként*** mintegy 6-8 fiatal család ***60-90 m^2 hasznos alapterületű*** lakásának kialakítása célszerű ezen a jól megközelíthető ingatlanon.

Az előkészítő, megalapozó munkát elvégeztük, a testületi döntés megszületett, de ***a továbbiakban az érdekeltek szervező munkáját, ötleteit, aktivitását kérjük és várjuk***. Számítunk a tervezés és kivitelezés munkálatait koordináló ***ingatlanfejlesztőre*** és közösségként a ***leendő lakástulajdonosok*** saját erőfeszítésére is a türelmet, rugalmasságot és kitartást igénylő egyeztetésekhez. Mindenki figyelmébe ajánljuk a rendkívül kedvező ***családtámogatási*** és ***hitellehetőségeket***, az ***építési telket*** pedig Balatonkenese Önkormányzata ***ingyenesen*** kívánja a lakástulajdonosoknak juttatni!

Jelezzük végül, hogy Hivatalunk kiemelt figyelemmel kíséri a további fejleményeket, minden szükséges ***műszaki-jogi-adminisztrációs ügyben*** segítséget nyújt. A projekt koordinátorának ***Vadász Lajos*** mérnök urat (műszaki csoport) jelöltük, akinek az elérhetősége a következő:

mobil: 06-30/916-3299
e-mail: vadasz.lajos@balatonkenese.hu

A telekre, a beépítés feltételeire vonatkozó ***részletes információkért***, a tervezésre és kivitelezésre vonatkozó ***javaslataikkal*** és tenniakarásukkal kérjük, forduljanak hozzá.

Bízzunk a kenesei családok, fiatalok összefogásában, vigyük együtt sikerre ezt a lehetőséget!

Balatonkenese, 2017. szeptember

Tömör István
polgármester

Kenesén történt

Nyári Zenés Áhítatok 2017

Balatonkenese Város Önkormányzatának támogatásával idén nyáron négy hangversenyt hallhatott a – minden alkalommal szépszámú – közönség a református templomban. Július 1-jén *Simon Bence* győri ütőhangszeres művész koncertjével indult a sorozat, majd 9-én *Gárdonyi Dániel* (Németország) orgonajátékát csodálhattuk (e hangverseny volt *Gárdonyi Zsolt* kurzusának nyitánya is). Több szempontból is különleges és megtisztelő volt számunkra ez alkalom: Gárdonyi Dániel ugyanis édesapja és nagyapja, *Gárdonyi Zoltán* – akit a 20. század legnagyobb magyar protestáns zeneszerzőjeként tartunk számon – műveit is játszotta. Elhangzott keze alatt Gárdonyi Zoltán: Erős vár a mi Istenünk című orgonakorálja is, amely nemcsak időszerű megemlékezés és utalás volt a reformáció 500. évfordulója kapcsán, hanem a három generáció szép találkozása is: a nagyapa (Gárdonyi Zoltán) utolsó kompozícióját, amit fiának (Gárdonyi Zsolt) ajánlott, most az unoka (Gárdonyi Dániel) játszotta el. Sorozatunkban pedig ez volt az első alkalom, amikor külföldi előadó volt a vendégünk.

Július 29-én *Hajas Szilárd* veszprémi fuvolaművész és *Sipos Csaba* ütőhangszeres kamaraművész koncertje következett, majd augusztus 13-án *Mali Katalinnak*, a tihanyi Bencés Apátság orgonaművészének hangversenyével zártuk a sorozatot. Örömmel mondhatjuk, hogy minden évben gyarapszik a közösség-közönség létszáma, helyiekkel és nyaralókkal egyaránt.

Köszönetet mondunk Balatonkenese Város Önkormányzatának támogatásáért, valamint minden kedves zenehallgatónak (gyülekezeti tagoknak, keneseieknek, nyaralóvendégeknek) jelenlétéért és támogatásáért.

Sipos Csaba
zenetanár, kántor

Gárdonyi Zsolt kurzusa

Július 10-12. között került sor *Prof. dr. h. c. Gárdonyi Zsolt* zeneszerző-orgonaművész zeneelméleti kurzusára Balatonkenesén, a református gyülekezeti házban. A *würzburgi Zeneművészeti Főiskola* nyugalmazott tanszékvezető professzora fiával, a szintén orgonaművész *Gárdonyi Dániellel* érkezett, aki a továbbképzésen asszisztensként segítette édesapja és a résztvevők munkáját. A résztvevők az ország különböző városainak (Sopron, Kecskemét, Debrecen, Székesfehérvár, Budapest, Siófok, Balatonfűzfő, Balatonkenese) református és evangélikus egyházzenészei, kántorai voltak, de már pályán lévő orgonaművészt is köszönthettünk társaságunkban.

A kurzus minden szempontból tanulságos és ismeretekben-élményekben úgyszintén gazdagító volt. Kenese szépségét és vendégszeretetét, nyári pezsgését, hangulatát mindenki dicsérte, s a gyülekezeti ház nyugalma tökéletes helyszínnek bizonyult a tanuláshoz.

A kurzus a *Reformációi Emlékbizottság* anyagi támogatásával jöhetett létre, amelyért hálás köszönetet mondunk.

Köszönet illeti továbbá *Kocsis Jenőnét* és *Szijártó Csabát*, a *Herbi Panzió* és a *Hotel Marina Port* kényelmes és színvonalas szálláshelyeiért, valamint *Szegény Károlyt* és az *Erzsébet Vendéglő és Vendégház* dolgozóit segítőkészségükért és az ízletes ételekért. Szintén nagyon köszönjük a finom süteményeket a *Református Nőszövetség* tagjainak is.

Sipos Csaba
zenetanár, kántor

Kenesén történt

Jazzrajongók estéje

A KultUdvarban lépett fel augusztus 10-én a ***Balázs Elemér Group***, a hazai és külföldi jazzbarátok egyik legnagyobb kedvence. A jelenlévők remek koncertprogramot kaptak; az est a műfaj valamennyi erényét és szépségét megmutatta.

Fotó: Debrecenyi István

Kenesei hímző a Mesterségek Ünnepén!

Dunántúli hímzéseket mutatott be az idei *Mesterségek Ünnepén*, a Budai Várban egy kicsi, de lelkes és elhivatott hímző- és varrócsapat, a Veszprém megyei Népművészeti Egyesület tevékenységét reprezentálva, melyben ***Németh Sándorné Jucika***, a Balatonkenesei Gobelin- és Hímzőkör vezetője személyében városunk is képviseltette magát. Sátruknál egész nap nagy volt az érdeklődés, a hölgyek rengeteg látogatót vezettek be az öltéstechnikák, a hímzésminták és -típusok világának rejtelmeibe.

A nap során a *C. Tóth Hajnalka* vezette kézimunkacsoport tagjainak nemcsak saját ismereteik átadására nyílt alkalmuk, hanem a népművészeti seregszemle többi résztvevőjénél körüljárva új ötletekkel és ismeretekkel is gazdagodtak.

BKH

Kenesén történt

Időutazás a Balaton körül

– avagy egy ábrándos nyáreste a kultúra jegyében

Amikor annak idején először hallottam-olvastam az *Ábránd és költészet* című zenés irodalmi estről, lelki szemeim előtt rögtön megjelent a kenesei könyvtár hangulatos udvara egy kellemes nyári estén, és arra gondoltam: egy ilyen különleges műsor igazi kulturális csemegeként szolgálhatna a Balaton szerelmeseinek.

Nagy örömömre a kenesei programfelelősök egyetértettek velem ebben, az pedig szinte egyszerre fogalmazódott meg mindannyiunkban, hogy amennyiben az „Ábrándos" csapatnak is megfelel az augusztus 5-ei dátum, úgy a Könyvtárak Éjszakájára kellene időzítenünk ezt a vélhetően nagy érdeklődésre számot tartó kulturális estet.

Szerencsére a kiszemelt dátum megfelelt a lelkes csapatnak is, vagyis ismét beigazolódott, hogy érdemes időben elkezdeni a programszervezést, különösen, ha a főszezonról van szó. Onnantól kezdve pedig már visszafelé számoltam a (hó)napokat a várva várt augusztus eleji eseményig.

Az időjárásra ezúttal egy szavunk sem lehetett, az égiek igazán kegyesek voltak hozzánk azon a szombaton, már-már túlságosan is kegyesek, de az időpontválasztás is jónak bizonyult, mert a 18 órai kezdésre a hőség valamelyest alábbhagyott.

Útban a könyvtár felé, ***Lux Ádám*** színművész szavai csengtek a fülemben: *„Az értékes és tartalmas szórakozás híveinek jó szívvel ajánlom ezt a műsort. Aki eljön, és aki szereti a Balatont, az garantáltan nem fog csalódni."*

És hogy Ádámnak milyen igaza volt!

Az est résztvevői ugyanis egy időutazással kedveskedtek a jelenlévőknek, aminek köszönhetően röpke hetven perc alatt körbejártuk a Balatont, és letudtunk mintegy százötven évet. Közben megfordultunk Füreden, Siófokon, Földváron, Lellén, Keszthelyen és Badacsonyban is...

A nagy sikerű történelmi, zenés, irodalmi est szerkesztéséért ***dr. Kovács Emőke*** Balaton-kutatót, történészt, valamint a Balaton-felvidékről több dokumentumfilmet is forgató ***Tóth Pétert*** illeti a dicsőség. Mindazonáltal a kenesei műsorban történt egy kis változás az eredetileg tervezett felálláshoz képest: Emőke ugyanis hamarosan anyai örömök elé néz, és ezért a közel 40 fokos kánikulában már nem vállalta a Budapestről való autókázást. Így az est ötletgazdája, Péter helyettesítette őt, és mesélt a Balaton 19. és 20. századi történelméről.

Az est folyamán megannyi érdekességet tudhattunk meg a magyar tenger színes krónikájából. Hogyan alakult ki a fürdőélet a tónál? Mikor kezdődött a széles körű Balaton-kultusz? Melyik évben rendeztek először vitorlásversenyt a tavon? Ki úszta át először a magyar tengert Siófok és Balatonfüred között? A hangulatos és szemléletes leírásokat hallgatva pedig magunk előtt láttuk a régi idők nyaralóvendégeit: a matrózgalléros, klottnadrágban strandoló hölgyeket és a szélesen csíkozott, kötött trikóban pózoló urakat...

A különleges hangulatú időutazás során Lux Ádám és ***Kovács Olga*** színművészek egyrészt a 19. és 20. századi jeles gondolkodóink, politikusaink (Széchenyi, Eötvös József, Kossuth stb.) gondolatait osztották meg velünk, hogy bemutassák, miként vélekedtek, hogyan beszéltek nagyjaink, neves írók, költők, közéleti személyiségek a Balatonról, más-részt a Balaton irodalmából idéztek jó pár gyöngyszemet. ***Barlog Károly*** zenész-író pedig (aki költő, kritikus és mű-fordító is egyben) balatoni dalokat énekelt, méghozzá olyan hitelesen és élvezetesen, hogy amikor a műsor elején és a végén is Olgával arról daloltak, hogy nekik a Balaton a Riviéra, abszolút úgy éreztem, ha valakinek, nekik a szívükből szól az ismert sláger.

– Nagyon tetszett az egész műsor – mondta mosolyogva ***Birgésné Lesenczei Etelka***, akit a program végén kérdeztem az esttel kapcsolatos érzéseiről, benyomásairól. – Magam is nagyon kötődöm a tóhoz, és azon belül is különösen Balatonkeneséhez, mert a nagyszüleim itt éltek, és a hatvanas

évektől szinte végigkísértem a település életét. Ebben az irodalmi összeállításban sok olyan vers, idézet és szemelvény hangzott el, amit nem ismertem, és így egymást követve-kiegészítve ezek az írások igazán szép és egységes képet adtak erről a vidékről.

– Jó volt az az elgondolás is, hogy a Balaton történelméről is szó volt a műsorban, mert sok érdekességet tudhattunk meg a tóról és az itteni életről. Nagyszerű előadókat láthattunk és hallhattunk, kifejezetten kellemes volt a zenei aláfestés: a fiatalember igazán ihletetten, mély átéléssel énekelt és gitározott – tette hozzá Etelka férje, ***Birgés István***.

– Annyira jól és olyan hitelesen adták elő a verseket, az irodalmi részleteket és a leírásokat, hogy számomra abszolút megelevenedett a régi idők Balatonja, és magam előtt láttam mindazt, amiről a költemények, a feljegyzések, és a dalok szólnak – tette hozzá ***Vass Károlyné***. – Abszolút átéreztem az adott kor hangulatát, és úgy éreztem, hogy magam is a szereplőkkel együtt utazom a Balaton körül... A családommal én is jó néhányszor jártam a Szent György-hegyen, meg Badacsonyban is, úgyhogy a műsor sok szép és kedves emléket is felidézett bennem. Nagyon tetszett, szép este volt!

Az igazán jól sikerült könyvtári program után az imádott tavam felé vettem az irányt, és szokásomhoz híven a mólón kezdtem nyáresti sétámat. A víz csendesen hullámozva simogatta a partot, és miközben a kikötői alkonyban, meg a vitorlásokban gyönyörködtem, Kossuth Lajos 1842-ben papírra vetett – és a műsorban is elhangzott – gondolatai jutottak eszembe (és ehhez képzeljék hozzá Lux Ádám színművész fület gyönyörködtető orgánumát):

„Szép ez a Balaton, szép mindenkoron: szép, midőn csendes és foltonkint színét változtatgatja, szép, midőn medre mélyéből az üvöltő szél sötét habokat paskolgat föl, szép, midőn a vihar közelgetését haragos zöld színt öltve jelenti... De legszebb, mondhatatlanul szép, midőn a kelő nap az első sugárt, vagy a teli hold a bájos fénycsomót göndör vízszínén végig lövelli.”

Szűcs Anikó

Fotó: Riskó Annamária

Deep Purple emlékzenekar Kenesén

Még jóformán véget sem ért augusztus 5-én az Ábránd és költészet előadás a kenesei könyvtár udvarán, már egy teljesen másféle szórakozás várta azokat, akik még nem akartak hazamenni e rendkívül meleg nap estéjén. A Széchenyi parkban a *Cry Free* zenekar várta a további időutazásra vágyókat. Ugyan ez alkalommal nem kalandoztunk százötven évnyi távlatba, csak ide a szomszédba, az 1970-es évekbe, az igazán jó zenék születésének korszakába.

Nyugodtan mondhatjuk, hogy a nyár hőhullámainak egyik legmelegebb napját élhettük át ezen a szombaton. Szerintem sokan éreztük úgy magunkat, mint a Deep Purple Burn című albumának borítóján éppen gyertyaként megjelenített zenészek: nagyjából olyan intenzitással és eredményességgel olvadt le az arcunk…

A Cry Free zenészei mindent tudnak a 70-es évek rockmuzsikájáról, ezen belül pedig mind az öten nyugodt lelkiismerettel doktorálhatnának a Deep Purple életművéből. Annak az együttesnek a munkásságából, amely számtalan, máig mérföldkőnek számító darabbal írta be magát a rocktörténelembe. Ők voltak az elsők, akik megvalósították a klasszikus zene és a hard rock fúzióját, 1969-es *Concerto For Group And Orchestra* című művükkel. A Cry Free-nek megadatott, hogy többször is előadják, nem kisebb személyiséggel, mint alkotójával, a Deep Purple billentyűsével, *Jon Lorddal*.

Ezen az estén nem az említett a zeneműhöz volt szerencsénk, de semmiben nem lehetett hiányunk. A Cry Free hozta a tőle megszokott színvonalat: a 70-es évek illúziója egy percre sem tört meg. Pedig a fiúknak nem volt könnyű a helyzetük: a színpad sosem volt ugyan hűsölésre alkalmas hely, de az egész napos, negyven fok körüli hőmérséklet a szokásosnál is jobban befűtött. Nem beszélve arról, hogy a zenészek a koncert kezdete előtt még hangszereiket, felszerelésüket is felpakolták a színre. Mindezek után hihetetlen teljesítményt nyújtottak, a jelenlevők nem kis örömére és csodálatára. ***Scholtz Attila*** énekes, ***Fülöp Tibor*** gitáros, ***Soós Norbert*** orgonista, ***Tóth Csaba*** basszusgitáros és ***Kaminszki Szergej*** dobos hozta a formát, tökéletesen, hangról hangra adva elő mindazt, amiért a Deep Purple-t szeretni lehet.

A dalokat, amelyek egykor – de még ma is – megdobogtatják a fémszíveket: *Burn*, *Strange Kind Of Woman*, *Perfect Strangers*, *Stormbringer*, *Black Night* és a nagy kedvenc, a *Smoke On The Water*. Melyet a jelek szerint minden jelenlévő hallott élete során legalább már egyszer (kétszer, háromszor… négyszázszor), mert bevezető riffjére megmozdult a közönség addig csupán illedelmesen tapsoló része is. A koncert közepén extra ajándékot kaptunk, két számot a Purple basszusgitáros/énekese, *Glenn Hughes* szólómunkásságából. A dolog apropóját egy, az előző napon Budapesten, a Rockmúzeumban megnyitott kiállítás adta: a Cry Free és más lelkes rajongók életműkiállítással adóztak a nagyszerű zenész pályája és személye előtt, melyet egyenesen a művész nyitott meg – szintén a Cry Free zenei felvezetésével. (Hm! Egyszer valami hasonló kiállítás és megmozdulás Kenesén…?)

A ráadásba jutott nekünk még egy *Highway Star* – sokan várták – és egy mindenkit megénekeltető *Hush*. A kenesei közönség nem vallott szégyent: remek kórus kísérte Atka énekét.

Hamar eltelt a két óra, mely után többen azzal az elhatározással indultak haza, ezentúl figyelik, mikor játszik a Cry Free a lakóhelyük közelében, mert azt az élményt, amelyet ezen az estén kaptak, mindenképp szeretnék még átélni. Reméljük, sikerül.

Fotó: Debrecenyi István

– nk –

„A GYERMEK MINDEN”

***Szabó Károlyné, Katalin**, iskolánk igazgatónője a 2016-2017-es tanév végével nyugdíjba vonult*

– Eljött az idő, hogy hivatalosan is bejelentsem: 2017. augusztus 16-tól ***Sellei Abigél*** személyében új intézményvezetője lett a Balatonkenesei Pilinszky János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolának. Mint ismeretes, két helyi pályázó közül az eddigi igazgatóhelyettes pályázatát támogatta a Klebelsberg Központ. Igazgatóhelyettest is választottak: erre öt évre ***Álich Klára*** kapott megbízást. Minden jót kívánunk mindkettőjüknek!

– A Balatonkenesei Hírlap nevében mi is gratulálunk! Az elismerés, mint leköszönő igazgatónak, Önnek jár. Mennyi ideig állt az iskola élén?

– 1984 nyarán költöztem Balatonkenesére férjemmel és két óvodás fiammal. 1990-ben még született egy fiam. Az iskolában orosz-testnevelés szakos tanárként alkalmaztak. Sokéves tapasztalat után úgy gondoltam, hogy 2007-ben beadom pályázatomat az igazgatói megbízatásra. Ezúton is szeretném megköszönni azt a bizalmat, amit pontosan tíz éve, 2007. augusztus 16-án kaptam az akkori Képviselő-testülettől! Igyekeztem az iskola hírnevét megőrizni és sok-sok innovatív intézkedéssel, pályázatokkal még jobbá tenni. Sikerült egy nagyon motivált, együttműködő, kiválóan képzett tantestületet kialakítani. Az iskola minden sikere nekik köszönhető.

Több mint 10 000 óra továbbképzés, sok-sok új diploma megszerzése van mögöttünk. Ez az iskola sikere és egyben egyéni siker is minden pedagógusnak. A pedagógus életpálya bevezetését mi feladatnak tekintettük. Öten rögtön mesterek lettünk és egyben minősítő szakértők is. Rajtunk kívül még heten lettek minősített pedagógusok. A következő évben még ketten szerzik meg a minősítést.

Szólnom kell a tanulók sikereiről is. Szinte minden tanulót első helyre vesznek föl, többen igen neves iskolában tanulnak tovább.

Gyermekeink fantasztikus sikereket érnek el tanulmányi és sportversenyeken is. Az idei évzárón nyolc tanuló kapott Pilinszky-díjat, ami az elmúlt évtizedekben egyedülálló.

– Hogyan emlékszik vissza az iskola igazgatójaként eltöltött időszak elejére?

– A kezdet nagyon nehéz volt. Kinevezésem sok embert váratlanul ért, az irodában szó szerint ellenségesen fogadtak. Sokat köszönhetek azoknak a kollégáknak, akik az első perctől támogattak, segítettek mindenben. Ki kell emelnem ***Bodnár Imréné Editet***, aki hetekig túlórázott velem, hogy a dokumentáció rendben legyen.

Pályázatom beadása előtt elvégeztem a BME-n a vezetőképzőt, azt gondoltam, tudom, mi a dolgom. Ehhez képest rengeteget kellett tanulnom. Napi tizennégy órát dolgoztam, s otthon folytattam.

A pénzügyek és a költségvetés útvesztőiben három közgazdász fiam segített tájékozódni. Nagy csatákat kellett vívni minden egyes forintért.

Ahogy egyre több pozitív dolog történt és rajzolódott ki az iskolában, egyre több bizalmat és pénzt kaptunk az elképzelések megvalósításához. Pályázatainkkal, rengeteg munkával mi is mindent megtettünk azért, hogy szakmai terveink megvalósuljanak.

– Mik az emlékezetesebb élmények? Mire emlékszik vissza a legszívesebben?

– Legjobban a táborokat szerettem. A Balatonkenesén eltöltött 33 év alatt 35 tábort szerveztem. Ebből tíz nyári és huszonöt sítábor volt. Hiszem és vallom, hogy ilyen élmények kellenek a gyerekeknek. A tábor és a kirándulás a legjobb nevelési színtér. Ott minden gyermek megnyílik, önmagát adja.

Nagyon szép emlék lesz az összes évzáró is, amit ***Csőszi Katával*** és ***Révfalusiné Páczelt Gabival*** „remegtünk” végig. Az összes gyönyörű volt, bár az utolsó évzáróra nem teljesen emlékszem. Megbeszéltük, hogy most nem lesz búcsúzkodás. Amikor Csőszi Kata mégis elkezdte, nagyon nehéz volt tartani magam. Nagyon meghatódtam. Köszönöm a kedves szavakat, ajándékokat, virágokat! Nagyon köszönöm!

– Ha volt rossz esemény, mi volt az?

– Egy anyukát kellett elküldeni, aki tanév közben akart GYES-ről visszatérni. Megkapta a végkielégítést, amikor aláírta a papírokat, mégis nagyon sírt. Távozása után napokig én is sírtam, őt láttam és a gyerekeit. Gyönyörű üzenetet hagyott egy képeslapon, amiben minden jót kíván nekem. Ezt most is őrzöm.

– Korábban tanított. Mit? Miért szerette a tanítást?

– Most is tanítottam, igaz nagyon kevés óraszámban. Hitvallásom, hogy ***„A GYERMEK MINDEN”***. A felnőttek feladata, hogy átadják tudásukat a gyermekeknek. Hangsúlyozom, hogy a ***felnőttek feladata***. Ide tartoznak elsősorban a család felnőtt tagjai és a gyermek környezetében élő felnőttek. És

persze mi tanítók, tanárok, akik ezt a hivatást választottuk. Optimális esetben a család megtanítja gyermekét az élettel kapcsolatos ismeretekre, megfelelő viselkedésre, a pedagógus már speciális ismereteket ad át. Ez napjainkban azonban sajnos már nem egészen így van. A családok sok esetben hárítanak, számon kérnek, követelnek. A pedagógusra naponta sok-sok gyermek sok-sok problémája hárul. Éppen ezért is kellene jobban megbecsülni a tanárokat!

Pályafutásom során nagyon könnyű helyzetben voltam, hiszen élményt adó tantárgyat tanítottam. Mozogni, játszani szinte minden gyermek szeret. A mindennapos testnevelés bevezetésével javult a gyermekek egészségi állapota. Célom mindvégig az volt, hogy minden gyermek találja meg magának a megfelelő mozgásformát, amit élete végéig tud gyakorolni.

– Mi volt a nehezebb: a tanítás vagy az igazgatói teendők ellátása?

– Mindkettőnek megvan a maga nehézsége és szépsége. A tanítás nagy felelősség. Egy iskola vezetése sokkal nagyobb. Ha azt mondják a kinevezett igazgatónak, hogy megváltoztál, az természetes. Nem ő változott, hanem a feladata. Egész iskolában kell gondolkodnia és tudni kell, hogy az a bizonyos döntés mit von maga után, hogyan hat az iskola egészére.

– Igazgatói ideje alatt milyen volt az iskola, mint intézmény, elfoglalt helyzete a település életében? Változott ezen időszak alatt – hogy látja ezt, mi a véleménye?

– Egy település életében igen nagy szerepe van az iskolának. Szerintem régebben és az elmúlt tíz évben is fontos része voltunk Balatonkenesének. Nem tudok ünnepséget említeni, ahol ne szerepeltek volna iskolánk tanulói. Művészeti iskolásaink, magyartanáraink, rajzosaink, zenészeink állandó résztvevők a város rendezvényein. Azzal, hogy tanulóink határon belül és kívül, tanulmányi vagy sportversenyeken jól teljesítenek, jó hírét viszik a településnek. Idén táncosaink Európa-bajnokságot nyertek. Nagyon büszke vagyok tanulóink eredményeire és felkészítő tanáraink munkájára. Amit tudni kell, hogy minden nap 16 óráig dolgoznak tanáraink, hiszen a tanulóknak kötelező benntartózkodást írnak elő. Sok tanuló csak 17 órakor vagy még később távozik. Tehát sokat dolgoznak, sokat vannak az iskolában. – Ilyenkor például már ne várja senki, hogy tanulóink vagy tanáraink közösségi rendezvényekre menjenek!

– Hogyan, mivel kezdődik a nyugdíjas időszak? Mit csinál most? Mit tervez?

– December 6-tól leszek hivatalosan nyugdíjas. Ezt hozza a Mikulás. Jelenleg a felmentési időmet töltöm, a családdal élvezem a nyarat. Mindennapjaim része a két unokám, akiket nagyon imádok. Minden hétvégén együtt a család. Erre is büszke vagyok.

S hogy mi lesz még? Évtizedes elmaradásaimat szeretném pótolni, a lakásban is: kisebb felújítást végzünk.

Szakmailag nem szeretnék elbutulni. Az Oktatási Hivatal jelezte, hogy a jövőben is igényt tartanak a szakértői munkámra. Ez igen komoly felkészültséget követel és nagy a felelősség.

Nem szeretnék céltalanul otthon ücsörögni. Sportolni fogok és ügyeletes ***nagymama*** is leszek, az biztos. A többit majd hozza az ***élet***.

– A legjobbakat kívánjuk Önnek, és azt, hogy teljesüljön minden terve, kívánsága. Boldog nyugdíjas éveket!

– Köszönöm! Végezetül szeretném megköszönni ***a CSALÁDOM*** türelmét és segítségét! Köszönetet mondok mindenkinek, aki segítette munkámat. ***Hatalmas köszönet*** mindenkinek, aki az iskola működéséhez, szakmai munkájához a legcsekélyebb dologgal is hozzájárult, hiszen Móra Ferenc szavaival élve: a ***„GYERMEK MINDEN!”***

Vasváry-Tóth Tibor

Szabó Károlyné, az iskola Szabó Kati nénije több mint 30 éve tett/tesz a Kenesére járó gyerekekért. Vallja, hogy a leghatékonyabb nevelési elv: a gyerekek szeretete.

Korábban orosztanárként és testnevelőként, majd gyógytestnevelőként és az intézmény vezetőjeként hosszú évtizedek óta van jelen a Pilinszky iskola életében. Sokunk hordoz valamilyen személyes emléket, mely Hozzá köthető.

A mi generációnk kissé kopottas orosztudásából végleg kitörölhetetlen marad például a *„Kátya Kuznyecova nyiktó nye adszúszvujet”* kezdetű mondat; a kirándulások, közösségi programok, melyeket osztályfőnökként diákjainak szervezett.

Gyermekeink testnevelés- és gyógytestnevelés-órákon töltötték vele az úgynevezett szürke hétköznapokat. Azokon az órákon, amelyeken mindig akadt hely a délutáni tanulás helyett inkább az önfeledt játékot, sportot választó „vendég-gyógytesiseknek” is.

Többen vagyunk, köztük magam is, akik általa lettünk „rajongói” a hegyeknek, hegyvidéki túrázásnak a vidám, jó hangulatú nyári táborokban, melyeket hosszú éveken át fáradhatatlanul szervezett. Másik hobbiját, a síelést sem tartotta meg csak magának, diákok sokasága tőle tanulta az alapokat, a téli sport szeretetét.

Igazgatóvá választásakor céljául tűzte ki az oktató-nevelő munka színvonalának emelését, az iskola jó hírnevének növelését. Ennek érdekében önmagával szemben is – sportnyelven szólva – „magasra állította a lécet”.

Kollégáit bátorította, erősítette a szakmai megújulás iránti igényben, és büszke volt az elért eredményeikre. Törekvései az iskola fejlődését szolgálták. A számos egyéb fejlesztés mellett lett Xclass termünk, számtalan interaktív táblánk, új bútorzatunk.

A tartalmas munkával töltött évek után most a jól megérdemelt pihenés ideje érkezett el életében. Kívánjuk, hogy legyen ez az időszak is tevékeny, nyugdíjas éveit töltse úgy, ahogy eltervezte.

Intézményünk Szervezeti és Működési Szabályzata alapján *„Pilinszky-díjban részesülhet a tantestület tagjai közül az a pedagógus, aki kiemelkedő kulturális eredményeket ér el, színvonalas munkájával hozzájárul az iskola hírnevének emeléséhez”*.

A nevelőtestület határozata alapján iskolánk a 2016/17-es tanévben **Pilinszky-díjat adományoz Szabó Károlyné intézményvezető asszonynak**. A díjat *Szauer István*, a Veszprémi Tankerületi Központ igazgatója adja át.

Csőszi Katalin

– A méltatásra és a díjátadásra a Pilinszky János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola évzáróján, 2017. június 16-án került sor.

Az oktatás és a nevelés szolgálatában

Kedves Olvasók, Tisztelt balatonkenesei polgárok!

Mint sokak számára ismert, 2017. augusztus 16-tól öt évre szóló vezetői megbízást kaptam a balatonkenesei Pilinszky János Általános és Művészeti Iskola vezetésére. A településen 2000 óta élek, az iskolában 11 éve matematika-kémia szakos tanárként tanítok.

Mi inspirált a munkakör betöltésére? Az elmúlt kilenc évben intézményvezető-helyettesként dolgoztam az iskolában. Ebben a pozícióban testközelből tapasztalhattam meg menynyire nehéz, összetett, ugyanakkor büszkeséggel eltöltő és felemelő érzés a gyerekek minőségi oktatását biztosítani. Munkám során szerzett eddigi tapasztalataim megerősítenek abban, hogy intézményünknek a biztos és kiszámítható fejlődés útján kell továbbhaladnia.

Célom, hogy a Pilinszky iskola a kelet-balatoni kistérség élmezőnyébe tartozzon azáltal, hogy tanulóink a mindennapi életben használható tudást kapjanak, megalapozzuk az élethosszig tartó tanulást, megfelelő környezetben biztosítsuk az egészséges életviteli szokások kialakítását, valamint növeljük az érettségit adó középiskolákba bejutó tanulók arányát. Vezetőként arra törekszem, hogy felszínre kerüljenek tanulóink egyéni értékei, és ennek megfelelő személyiségfejlesztésben részesüljenek. Diákjaink eltérő adottságaira, képességeire és tehetségére alapozva, a differenciált pedagógia eszközével, a kompetencia alapú oktatás módszereivel és az iskola tevékenységrendszer kínálatával azon dolgozunk, hogy képessé tegyük őket az önálló tanulásra, a legmagasabb szintű teljesítmény elérésére.

Tervem, hogy olyan iskola legyen a balatonkenesei iskola:

- ahova a szülők szívesen hozzák gyermeküket, akár más településről is,
- ahol a gyerekeket szerető és biztonságos, nyugodt légkör veszi körül,
- ahol a diákok képességei sokoldalúan és nekik megfelelő tempóban fejlődhetnek,
- ahol a tantestület tagjai vidámak és jókedvűek, mert fontosnak érzik magukat.

Ennek megvalósításához egymagam kevés vagyok! Nagymértékben számítok a nevelőtestületre, a szülőkre, a fenntartó önkormányzatra, a civil szervezetekre, az egyházak képviselőire.

Kiemelt feladatomnak érzem a sport által történő nevelést. Ez okból kifolyólag az iskola kivételes adottságaiból szeretnénk profitálni. A Balaton közelsége stratégiailag kiemelten fontos lehet számunkra, hiszen megannyi lehetőséget rejt magában, Ehhez kapcsolódóan több közép- és hosszútávú terv megvalósítása szerepel. Az úszásoktatáson kívül idővel a vitorlázás, mint sportág elindítását szeretnénk elérni, ami rendkívül nagy népszerűségnek örvendhet a fiatalok körében. Természetesen az eddig jól bevált sportágakat folytatjuk a jövőben. Az iskola arculatában kulcsszerepet szánok a művészeti nevelésnek is. Célom az eddig megtartott művészeti ágak mellett olyan új tanszakok létrehozása, melyekkel minél inkább elősegíthetjük tanulóink sokoldalú személyiségfejlesztését. Ettől a tanévtől, mint bázisiskola lehetőségünk van a matematika és a sport területén metodikai és módszertani jó gyakorlataink bemutatására és átadására. Műhelymunka és bemutató óra keretein belül megmutatjuk pedagógus társainknak a modern pedagógia eszközeit, lehetőségeit.

Iskolánk életét tervezzük színesíteni a „Határtalanul" program keretében megvalósuló kirándulásokkal, testvériskolai kapcsolatok létrehozásával, melyek eredményeként a német és angol nyelvi kommunikációs kompetenciák fejlesztését és gyakorlását szeretnénk megvalósítani.

A jövőbeni fejlődés érdekében elengedhetetlenül fontos lesz, hogy a helyi önkormányzattal továbbra is jó kapcsolatot ápoljunk. Közösen számos olyan pályázatot nyerhetünk el sikeresen, melyek intézményünk infrastrukturális fejlődését biztosítják. Célunk ugyanis nem kisebb, mint egy modern, 21. századi iskola létrehozása.

Egy családias, baráti légkörű iskolát szeretnék létrehozni, ezért kérek minden szülőt, hogy felmerülő ötleteikkel, észrevételeikkel bátran forduljanak hozzám, hiszen csakis közösen, együttműködve lehetünk sikeresek.

Tisztelettel:

Sellei Abigél
intézményvezető

Fel kell nőni

*70. születésnapja alkalmából kerestük fel **Balázs Pál atyát**, Balatonkenese plébánosát. **S**zerényen és hálás szeretettel beszélt életéről – és a jelenkorról való véleményét is megtudhattuk.*

– Pál atya, hogyan választotta a papi hivatást?

– Hosszan készültem rá. Az ember életében egyfajta egzisztenciális válságot jelent, amikor először rájön, hogy ezt szeretné; beleizzad, titkolja, nem meri megmondani, aztán lassan kiderül. Végül aztán megnyugvást hoz, mert utána beáll az ember, és tudatosan erre készül. Ezért mentem a piarista gimnáziumba, hogy erre a pályára készüljek. A gimnáziumban a hittanárunk szakkört szervezett. Mi kértük, diákok, akik egyházi pályára készültünk. – Viszonylag egyenes pályán haladtam, amit akkor furcsa módon megszakított a katonai szolgálat. Ez nem volt odáig szokásban. Ugyanakkor az is érdekes volt, hogy a hadseregben a tisztek nagyon tiszteltek bennünket. Bizonyos értelemben vargabetűnek számított a hivatásra való fölkészülésben, amire egy külső kényszer folytán kerültünk. Bizonyos értelemben mégis értékes kitérő volt, érdekes emberi kapcsolatokkal vegyesen.

– A család hogyan reagált atya hivatásválasztására?

– Az édesanyám örült – egyetlen vágya volt, hogy ha egyszer az akarok lenni, vagyis jó pap legyek. Édesapám tudomásul vette a döntést, aztán később, amikor látta, hogy komolyan vettem a választást, örült neki. A szüleim mellettem álltak.

– Hihetetlenül sokrétű egyházi szolgálatának melyek voltak a főbb állomásai?

– Legyen szabad ezt a választ azzal kezdenem, hogy a sokrétű megbízatások engem kerestek meg, mert eltelt egy csomó idő. Jó, álszerénynek sem kell lenni abban a tekintetben, hogy bizonyos feladatoknak meg kell tudni felelni, de hozzáteszem, hogy nem szabad az embernek ebben nagy érdemeket tulajdonítani magának, egyszerűen azért, mert nincs. Jönnek a különféle kihívások – nem szokványos pályám volt, hiszen mindössze egy évig voltam káplán, aztán mindjárt a püspök mellé kerültem, közérthető nyelven titkárnak; aztán teológiai tanár lettem. Ráadásul akkor voltam teológiai tanár Veszprémben, amikor az állam eltörölte a teológiai oktatást, államosította. Így kerültem Szegedre, inneni küldetéssel. Ezek nem szokványos dolgok. Az sem volt szokványos, hogy kiküldtek Rómába ösztöndíjjal, két évre. Ezeket az ember bizonyos értelemben *megkapja*, és mindig a konkrét feladatnak kell megfelelni. Ami részben öröm, részben pedig óriási felelősség. Mert néha egy csomó gonddal és munkával járnak.

– Ebben a mozgalmas életben akadtak olyan gátló tényezők, nehézségek, amelyeket nehéz volt átlépni? Miként tudott úrrá lenni rajtuk?

– Természetesen akadt jó pár ilyen. De megint nem kell ebben rendkívülit keresni: minden ember életében a gátló tényező részben ő maga. A belső dolgai. Mindnyájan úgy vagyunk vele, hogy azt a pályát, amelyet elvállaltunk, amelyet tennünk kell, úgy érezzük, hogy csak x százalékban sikerül. Száz százalékig nem megy, mert saját magunk az első akadály, amit le kell küzdeni. Aztán vannak külső akadályok is. Szerintem ezek a legkevésbé fontosak, de kellemetlenek lehetnek. Az embert el akarják téríteni, megkérdőjelezni a munkáját. Fiatal voltam, amikor egy komoly váltás, külső dolog ért. Rómában az egyik professzor csóválta a fejét: hogy lehet ilyesmi? Azt mondtam az illetőnek: nagyon jó, ha egy fiatalember igazságtalan dolgokat kell elszenvedjen, mert megedződik. És ezt ma is vallom. Az igazságtalan dolgok elszenvedése, feldolgozása hihetetlen jó dolog. Kellemetlen, de érdemében, eredményére vonatkozóan, a jövőre nézve nagyon fontos. Egy család életében, egy házasságban is fontos: a kellemetlen, igazságtalan, kívülről jövő dolgokat fel kell tudni dolgozni. Ez általános emberi dolog.

– Ebben nagyon egyetértünk: ha túl könnyű élete van valakinek, könnyen veszi.

– A könnyű élet felfújja az embert. Azt szoktam mondani, hólyaggá teszi. Szép, nagy hólyaggá és értéktelenné. A régi közmondás szerint teher alatt nő a pálma. Ha nem tud valaki megfelelni, nem tudja feldolgozni, ami őt érte, az tovább bonyolítja a problémát.

– Milyen dolgokra emlékszik vissza szívesen? Mi okozza a legnagyobb örömöt?

– Megvallom, igazából a lelki dolgok jelentik az örömöt. Saját magam számára, a legbelső világom számára is, ha sikerül – nagyon egyszerűen kifejezve – jónak lenni. Az is nagy boldogság, amikor a tanítványaimon látom – legyenek itt Kenesén a kisiskolások, az elsőáldozók, bérmálkozók –, hogy lélekben csodálatosan alakulnak. Aztán a jegyesek, az öregek. Valamikor rendszeresen látogattam kilencven-száz év felettieket a betegágynál. Ezeknek az öreg, beteg embereknek az arcán sokszor csodálatos szépség ragyogott át az öregségen vagy a szenvedésen. Ezek jelentik az örömet. Nem a külső, látható

dolgok. Óhatatlanul rengeteget kellett építkezni, letenni rengeteg dolgot. Ezek talmi dolgok, húsz év múlva újra kell kezdeni.

– Atya, a könyvei kapcsán megosztaná velünk, milyen írásai vannak?

– Az írásokat nem a publikációért csináltam, hanem mindig a konkrét kihívások miatt. Harmincnyolc éve főiskolai tanár vagyok, és negyvenöt éve végzem a papi szolgálatot. Ez azt jelenti, hogy nemcsak élő szóban vagy adminisztrációban, hanem írásban is szeretem kifejteni a gondolataimat, odatenni az emberek elé. Sok olyan dolog van, amit élő szóval nem érek el. Az írásban az emberek elolvashatják, magányukban, a csendjükben elgondolkodhatnak róla, és többet használok, mintha elmondanám. Persze az egyik nem semlegesíti a másikat, hanem inkább kiegészíti.

– Plébánosi tevékenységét Balatonkenesén, Akarattyán és Világoson végzi. Misézik, keresztel, jegyeseket, oktat, esket, temet. Építkezik, szerkeszti a plébániai tájékoztató füzeteket, szervezi a lelki gyakorlatokat. Részt vesz a kenesei, akarattyai adventi gyertyagyújtásokon. Honnan van ennyi energiája?

– Így felsorolva ez hihetetlenül sok, és még hozzá is tudnánk tenni. Mindezt lépésről lépésre végzi az ember. Hozzák a kalendárium, az év eseményei. Hozzák a feladatok, hogy itt most adott esetben egy templomot kell építeni, vagy renoválni, javítani valamit. Vagy éppenséggel egy embercsoporttal meghatározott feladata van az embernek. Tehát hozza az élet. Az a jó, amikor az ember a feladatoknak meg tud felelni. Nem bírom a nagyon elfoglalt embereket. Nem akarok bántani senkit, de a nagyon elfoglalt embereket nem lehet komolyan venni. Ő sosem fog rám érni, mindig mással lesz elfoglalva. Az az ember, aki viszont „ráér”, amikor megszólítom, mindjárt tud válaszolni és rendelkezésemre áll. Én ebben szerettem volna fejlődni, hogy a dolgokat minél hamarabb megoldjam, a kérdésekre válaszoljak. Kell egy rend – ezért van a fogadóóra, a fogadónap –, de nincs hivatalos óra. Bárki, bármikor jön, ha tudjuk fogadjuk. A jegyesek tudják, hogy a vasárnapi mise után itt vagyok és ráérek. Nem centizzük ki az időt, hanem lehetővé tesszük, hogy ráérjünk a feladatokra. Amikor sok tennivalóról beszélünk, mindig elszégyellem magam: ez így fölsorolva mázsás tehernek tűnik. Valójában a hegyet is lépésről lépésre másszák meg az emberek. Így voltam és vagyok a teendőimmel. Tényleg rengeteget lehetne még felsorolni, ám nem tartom olyan óriási dolognak, mert ha valaki *nyitott*, sokkal többet végezhet, mint aki *nagyon* akar valamit csinálni. Az az ember rengeteget elmulaszt.

– Ez a hasonlat Mária és Márta esete. – Világviszonylatban és sajnos hazánkban is csökken a vallást gyakorlók száma. Mi a véleménye apát úrnak, mi lehet az oka és hogyan lehetne ezen segíteni?

– Ezen sokat gondolkoztam azért is, mert morális szakos tanár vagyok. Miről van itt szó? Rájöttem, a hit mint olyan, egyáltalán nem csökken. Tudniillik a hit a legtöbb ember számára azt jelenti, hogy Isten létezik. Uram bocsá’, még az ateista is, mert ő is állandóan küszködik vele. Sőt, a Szentírás mondja, hogy a Sátánnak is van hite és mégis retteg. Ha van Isten, mit csináljak vele, hogyan viszonyuljak hozzá? A vallásosság valóban visszaszoruló képet mutat, de ez tulajdonképpen az ember krízise. A hit és a vallásosság között különbséget kell tenni. Az ember hihetetlen rossz helyzetbe került, ezért van krízisben a családi élet, a társadalmi élet és sorolhatnánk tovább. Sok ember hite nagyon apró, gyökértelen, magszerű hit, s ezzel még nem is tudnak élni. Nem keresik a megoldást. Ez a legnagyobb probléma. Ebből következik minden.

– Véleménye szerint mi lehet az oka az erőszakos cselekmények jelenkori felerősödésének?

– Mindannak, ami eddig elhangzott, a folytatásai az erőszakos cselekmények. Főleg, amikor vallási színezetet adnak neki. Semmi köze a valláshoz. Egy antivallásról van szó, amely álarc. Az illető vagy nem normális, vagy valamilyen furcsa elméletben gondolkodik, és ezekben a magatartásformákban saját butaságát, mégpedig a gonoszságát leplezi. Ad neki egy vallási színezetet. De megint mondom, ennek semmi köze a valláshoz. Egy komolyan vallásos emberben azonnal megszólal a lelkiismeret, ha agresszivitásról van szó. Igazán vallásos ember nem tud brutális lenni, mert megszólal a lelkiismerete és leállítja. Hadd mondjak egy érdekes hasonlatot! Magyarországon új börtönök létesítésére írt ki a kormányzat egy pályázatot. Száz önkormányzat pályázott, valahány megnyerte. Több százan jelentkeztek börtönőrnek. Megkérdezem: az a huszonöt-harmincezer ember, aki jelenleg börtönben van, a templomból került a börtönbe vagy máshonnan? Szerintem nem a vallásos emberek vannak a börtönben, bár börtönlelkészség működik, eltévelyedett emberek számára. Igen nehezen és igen keveseken látni, hogy egy tevékenység volt az, amiben elbukott. Nem a vallás készíti elő a bűnözés útját.

– Mint születésnapostól, szeretnénk megkérdezni, mit szeretne születésnapjára, milyen legyen a világ?

– Egy személyes dolgot hadd mondjak ezzel kapcsolatban. Két hete temettem el a húgomat.

– Őszintén sajnáljuk!

– Elgondolkodtam – hiszen hosszabb betegség után halt meg – az értékek a sorrendjén, skáláján. Elébb hozta számomra az örök értékek és az ideiglenes értékek közötti különbséget. Azokat, amiket mi nagy értéknek tartunk, világi értékek, legyen az bármi – mibe öltözzünk, mit együnk, mit tanuljunk, mit csináljunk. Ezek értékek, de ideiglenesek. A másik dolog az örök értékek kategóriája. Ezeket szintén itt éljük meg, legalábbis valamilyen formában: szeretet, szerelem, hűség, tisztelet, becsület, lelkiismeret, nyugalom, szépség. Sok érték van, melyet nem lehet sem pénzben, sem evilági értékben kifejezni, mégis felülmúlják a világi dolgokat.

Azt szeretném, ha lelkem mélyén az igazi értékeknek nagyon tudnék örülni. Ne keressem azokat, amelyek kétségkívül

fontosak ebben a világban, de mégsem örökérvényűek. Maradjanak el a hiúságaikkal együtt. Ez óriási kérés, mert az emberben mindig ott van a kisördög: szeretné megragadni a pillanat szépségét, gazdagságát. Szeretném, ha az örök értékek közelebb kerülnének, és boldogságot adnának. És ezt kívánom másoknak is. Egy húszévesnek, aki előtt ott áll a világ, az értékek sorrendje elméleti. Ahogy múlik az idő, szülő majd nagyszülő lesz, nála is az örök értékeknek kell előtérbe kerülniük. Igazából akkor tud a környezetének, a fiatalabbaknak példát adni, ha ilyen értelemben beérik.

– Milyen jó tanáccsal tud szolgálni a jövő generációk számára, hogy az örök értékek beérjenek?

– Nagyon nehéz. Kétszeres nagybácsi vagyok én is, figyelem a mai generációkat. A húgom négy gyereke már bőségesen szülő korban van, negyven és ötven év között. Az ő nemzedékük teljesen más volt, mint az ő gyerekeik, a mostaniak. Ők képesek úgy leülni egy családi asztalhoz, hogy mindegyikük kezében ott a mobiltelefon, és mobilozik a barátjával, az asztalnál, akár karácsonykor. Az is elképzelhető, hogy a mellette ülővel mobilozik. Nekik nem lehet tanácsot adni. Lehet élni közöttük, de egyelőre nem figyelnek ránk. Előbb-utóbb kiürülnek, és amikor majd felkapják a fejüket, csak szeretni lehet őket. Ez nem azt jelenti, hogy jóváhagyom, amit csinálnak. Ha van, aki figyeli őket, szerencsések, mert a tablet és az okostelefon nem fogja. Csak gépek. – Konkrét tanácsot nem tudok adni, hogy ezt vagy azt csinálják. Csak az idősebb generációknak mondom – és ez már nemcsak az én korosztályom, hanem a tőlem egy generációval lejjebbi –, hogy próbáljanak lojálisak lenni. A lojális jelen esetben nem a jóváhagyást jelenti. Hanem hogy próbáljanak kicsit másként élni. Mutassanak a gyerekeknek más alternatívát is, mint a mobilt! Nem a technika ellen vagyok, az jó és értékes. De győzött a technika, maga alá temette az embert.

– Unokáimmal, Zsófival és Annával egy borús napon, amikor nem tudtunk mást csinálni, elmentünk megnézni a tájházat. Aztán a kultúrházba is betértünk, ahol egy festménykiállítást láttunk. Hazafelé leültünk a Katica fagyizó teraszán. Mellettünk, úgy két méterre egy pár ült, akik egymással chateltek. Zsófikám ette a fagyiját és figyelte őket. Egyszer csak megszólalt: „Mama! Ezek nem beszélgetnek egymással!” Mondom, tényleg. Zsófi tovább evett, majd újra megszólalt: „Ezek még mindig nyomják!” A fagyi elfogyott, de a szomszéd asztalnál a helyzet nem változott. Mikor indultunk, Zsófi nem állhatta szó nélkül. „Rómeó és Júlia nem szeretik egymást!” – Zsófi a hét éves agyával ezt meg tudta fogalmazni, habár ő is nagyon szereti nyomogatni a tabletjét. – A szülők esténként, amikor hazarohannak a munkából x órakor, és még ezt meg azt meg kell csinálni, nincs annyi idejük, hogy változtatni tudjanak.

– Nem az a probléma, hogy a modern világ modern technikát termel ki. A technikát használnunk kell, nem az eszközévé lennünk. Fordított a sorrend. Fordítva ülünk a lovon. Ma a szülő kicsi hatással van a gyerekre, mert a televízió, az iskola, de már az óvoda is befolyásosabb. A mikrotársadalom sokkal erősebb hatással van a gyerekekre, mint a szüleik, akik ráadásul nem is érnek rá. Az más kérdés, hogy lehet a gyerekeket bizonyos mederben tartani. Az unokaöcsémék megmondták a gyerekeiknek, mikor lehet tévét nézni. Lehetett, de nem mindig. Volt, amikor tanulni kellett. Egyszer bement a szobába, és a gyerekei tévét néztek akkor, amikor épp nem lehetett volna. Az unokaöcsém nem szólt semmit, odament a készülékhez, kihúzta, majd fogott egy ollót és elvágta a zsinórt. Utána szó nélkül kiment. Így vége lett a tévézésnek. Megmondta, hogy nem lehet. – A gyerekek egyébként megkapnak mindent, mert módjuk van rá. De van egy rend. Az egyikük szeretett volna valamit, arra gyűjtött úgy egy-két évvel ezelőtt. A húgom kérdezte, hát gyűjteni kell még rá? Nem, mondta az unokája, megvan a pénz, de apa azt mondta, most nem lehet, csak jövőre. Fel kell nőni hozzá.

– Ez lenne az igazi.

– Általában véve elmondhatom, hogy nem vagyok megelégedve ezzel a generációval. Tudom, hogy a rájuk gyakorolt erős hatás nem kizárólag otthonról van, de hogy valamennyi hatása lehet a szülőknek is, az biztos. Vannak, akiket a szülők szabadjára engednek. Az nagyon nem jó.

– Nagyon sok szülő az iskolától, óvodától várja, hogy megnevelje a gyerekét.

– Ugyanakkor belebeszélnek az iskola ügyeibe. Ez nem működik. E téren is több komolyságra és rendre lenne szükség.

– Ebben is nagyon egyetértünk. De elkanyarodtunk a beszélgetés témájától, jövetelünk céljától. Köszönjük Pál atya közösségért végzett munkáját, a hitét, kitartását, és nagyon sok szeretettel gratulálunk hetvenedik születésnapján, valamint kicsit megkésve ahhoz is, hogy negyvenöt éve kezdte papi szolgálatát! Isten éltesse!

– Köszönöm szépen!

Sörédi Györgyné
Fotó: Vasváry-Tóth Tibor

Vasárnapi
MISEREND
szeptember 1-től október 9-ig
BALATONKENESÉN
a plébániatemplomban:
vasárnap **10 és 18** órakor
A FILIÁLISOKBAN
Balatonakarattyán:
Vasárnap **8 órakor**
Balatonvilágoson
(a parti kápolnában – Zrínyi u. 23.):
Szombaton **18 órakor**
Felhívjuk a Kedves Hívek figyelmét,
hogy minden ügyintézés
a balatonkenesei plébánián történik:
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 10.
Pf. 42. ✶ Tel.: 481-146

Holland borrend látogatott Balatonkenesére

A legnagyobb holland borrend tagjait, a ***Holland Borbarátok Egyesületének*** közel negyven tagját látta vendégül július 27-én a ***Kelet-Balatoni Borrend***, mely erre a napra változatos programot állított össze a vendégeknek. Sajnos az idő nem volt túlságosan kegyes, még az eső is eleredt, de a Balaton látványa a magaspartról így is nagyszerű élménynek bizonyult. Ezt követően a borrend tagja, ***Keresztes János*** birtokára mentek. Itt már a fogadtatás sem volt figyelmen kívül hagyható: ***Varga László*** harmonikás muzsikája várta a társaságot. Borkóstoló után ***Győrfi Károly***, a Kelet-Balatoni Borrend elnök-nagymestere a település és a borrend zászlósborát ajándékozta a holland lovagrend elnökének, ***Raymond Janssennek***. Hollandiában a borászatnak még nincsenek hagyományai, de a borokat szeretik, és értenek hozzá. Látogatásuk elsősorban tapasztalatgyűjtés, de utazásuk során rengeteg élménnyel is gazdagodnak. Balatonkenese előtt az előző években jártak már más európai bortermő vidékek borlovagrendjeinél Ausztriában, Olaszországban, Spanyolországban és Svájcban. A Dunántúlon Pannonhalmát, Csókakőt, Neszmélyt és Etyeket látogatták meg.

A borlovagrend pincéje volt a következő állomás, ahol pazar ebéd és a hazai szőlő- és borkultúráról, valamint a borlovagrendekről szóló előadás fogadta a látogatókat. A meglepetés egy csodás bemutató volt, az ifjú népitáncos, ***Baka Levente*** jóvoltából.

Az eseményt követően Győrfi Károly, a Kelet-Balatoni Borrend nagymestere elmondta: a látogatás sikeres volt, a holland vendégekkel kellemes hangulatban telt az idő. Baráti kapcsolatok szövődtek, a találkozó mindkét fél számára hasznos volt. A nagymester hozzátette, mindezzel borlovagrendünk egyben legfontosabb feladatának, a magyar borok és borkultúra népszerűsítésének is eleget tett.

– BKH –

A piacot dédelgetni kell

Szomszédolás című sorozatunk előző állomása a fűzfői sportuszoda volt (BKH 2017, július). Most folytattuk utunkat, s ezúttal Litérre látogattunk.

Ha Veszprém felé Litéren át megyünk, a királyszentistváni elágazásnál egy táblán a „murvabánya" felirat fogad. A bányát immár évtizedek óta egy különleges és sikeres vállalkozó működteti. Egészen bizonyos, hogy akinek a környező településeken, városokban murvára van szüksége, már találkozott a céggel. Szomszédolásunk során ide látogattunk, ***Varga Mihály*** *vendégei voltunk.*

Mihály, ősz haja ellenére fiatal embereket megszégyenítő módon eleven és dinamikus. Örömmel és büszkén mutatja birodalmát, ahol a bánya irodaépületében ülünk le beszélgetni.

– *Szeretnénk egy kicsit jobban megismerni önt, a munkáját. Hogyan mutatná be magát egyetlen mondatban?*

– Varga Mihály litéri vállalkozó vagyok, aki imádja a közösséget.

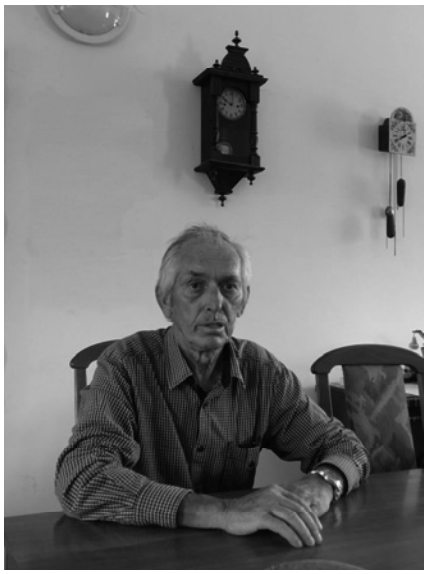

– *Korrekt összefoglalás. Fogjunk hozzá részletesebben is!*

– Hetvenegy éves vagyok, 1946-ban születtem. Még mindig nagy ambícióval végzem a munkámat, mert nagyon szeretek dolgozni. Igazság szerint ez éltet – nyilván ilyenek a génjeim.

– *Mikor kezdte a vállalkozását?*

– 1967 májusában.

– *Nem tegnap volt.*

– Az biztos. Rá egy évre, 1968-ban pedig megházasodtam, mely azóta is tart. Jövőre ötven éves házasok leszünk.

– *Gratulálok!*

– Köszönjük szépen! Litéren a vezetésnek szüksége volt egy vállalkozó szellemű személyre, aki bizonyos dolgokat elvégez. Megkeresett az akkori tanácselnök, és az iparosok vezetője, Veres Oszkár, és onnantól nagyon gyorsan mentek a dolgok. Hamar kiadták az engedélyt.

– *Akkor? A hatvanas években?*

– Igen. Öt nap átfutással sikerült intézni a dolgokat. Ami ma, az internet korában már fél nap, vagy pár óra lenne, hiszen akkor még minden papírral külön-külön el kellett mennem minden helyre. Ma már minden az interneten keresztül történik, rendeléseket, utalásokat, a könyvelést is így intézzük. Könyvvizsgálóval dolgozunk, aki helyben működik.

– *A hatvanas évek óta folyamatosan a vállalkozó szférában dolgozik?*

– Igen, igaz kezdetben csak másodállásban. Akkor voltak a gázvezetési programok, szennyvízprogram; a csövek út alatti átvitelére speciális gépet terveztem, azzal végeztük el.

– *Mindjárt a bányával kezdődött a vállalkozás?*

– Nem. Géplakatosnak tanultam, utána elvégeztem a középiskolát, majd a műszaki egyetemet. A Nitrokémiához kerültem, mint üzemegységvezető. Gépészeti és vegyi technológiai fejlesztéseket végeztem. Jó volt, szerettem, sok jó feladat volt. Új dolgokat kellett felfedeznem, amit imádok. Jártam az országot, korszerűbb gépekkel és friss fejlesztésekkel ismertettem meg az üzemeket. A vezetés bízott bennem, korrekt viszonyunk volt.

A bányát a későbbiekben nyitottuk. 1994 óta foglalkozunk külszíni bányászattal, elsősorban dolomitot termelünk ki és dolgozunk fel. Az általunk bányászott dolomit a környéken a legkeményebb, aszfaltgyártásra, térburkolatok készítésére elsőosztályú. Törő és osztályozó berendezéseink Európában is egyedülállóak. Gépeink mobilak, rádió-távvezérléssel működnek, számítógéppel vezéreljük őket. Szerencsére cégünk nyertes pályázataiból európai uniós támogatáshoz is hozzájutott, melyből csúcstechnológiás felszerelést vásárolhattunk.

– *Minden igényt igyekeznek kielégíteni. Általában kiknek szállítanak?*

– Kisebb és nagyobb cégek is vannak köztük. A piacot a kereslet határozza meg. A piacot pedig dédelgetni kell, mert másképp nem működik. Sokat kell tenni érte, de annak meglesz az eredménye. Ha az üzlet megy, másra is jut anyagi forrás, nem csak a cégre. Ilyenkor lehet támogatni a kultúrát, a szociális területet.

– *Milyen a piac? Hogyan képzeljék el azok, akik a gazdaság területén nem járatosak?*

– Az egész világ egy nagy piac. Például a nemzetközi nagyvállalatok, ha egy régióban olcsó a munkaerő, oda települnek. De ha nem tetszenek nekik az ottani gazdasági viszonyok, más helyet

Fotók: Vasváry-Tóth Tibor és www.vargamurvabanya.hu. Köszönet Gyurica Istvánnak a cikkhez nyújtott segítségéért.

keresnek a vállalkozásuknak, kedvezőbb háttérrel. Sok helyen gond, hogy nincs megfelelő szellemi tőke, mert az adott ország egyszerűen nem fejlesztette ki, vagy elégtelen. És nincs elég megfelelő képzettségű szakmunkás. Vannak nagyszerű fejlesztők, számítógépes szakemberek, tervezők, de nincs, aki az általuk elgondoltakat elkészítse. Nincs egyszerű közkatona. Hiába van sok tábornok, ha nincs katona.

– *A magyar mérnökök mindig keresett szakembernek számítottak, szerte a világon.*

– Igen, még ma is nagyon piacképes a tudásunk, de a képzéseiket sok esetben a tőkeerős vállalkozások finanszírozzák, így eleve saját maguknak, a vállalat érdekeinek képzik ki őket. Így működött ez annak idején a Szovjetunióban is: a kutatórendszer több szintű volt, de az egyik szint nem tudta, mit csinál a másik. A vezetés tudta, de a dolgozók nem. Ma is ez zajlik: gyere el hozzánk mérnöknek, mondja egy nagyvállalat csábító ajánlatban, a feladatod az lesz, hogy ennek az adagolóelemnek az egységeit fejlesztgesd, de a többivel ne foglalkozz. A kreatív emberek előbb-utóbb kihullanak egy ilyen rendszerből, és ez nagy problémákat okoz majd. Már most is probléma. Itthon a vasas szakmák képviselői – esztergályos, forgácsoló – nagyon megfogyatkoztak. Van helyettük a CNC-rendszer, de aki ezen dolgozik, híján van azoknak a kombinált készségeknek, amelyeket a régi vasas szakmák művelői még tudtak. Az esztergályos többféle gépen dolgozik, a CNC-t csak be kell programozni.

– *Ezt már nagyon sokan érzik a bőrükön, hiszen az országban kevés a szakember.*

– Így van. És ez nagy baj. Igaz, ezáltal felértékelődik egy-egy szakma, de késő. Tíz évnek kellene eltelnie, hogy valami változás álljon be. Nem muszáj mindenkinek mérnöknek lenni. Mikor a műszaki egyetemre jártam, ezt nekünk is mondták. Nem kötelező mérnöki munkát végezni. Az egyéb gépészeti munkát is mérnöki szinten kell ellátni.

– *Nem hátrány, ha valamennyi területen képzett emberek dolgoznak. A nem mérnöki munkát végzőknek sem árt, ha a munkájukkal kapcsolatban tájékozottak.*

– Igen, ezt személyes példával is tudom igazolni. Minél több iskolába jártam, annál inkább rájöttem, hogy nem egyszerű a gépészet. Sok mindenből tevődik össze. A tanult ember nemcsak a szakmát sajátítja el, hanem azon kívül is számtalan dolgot – viselkedést, azt, hogyan kell hatékonyan tanulni, vizsgázni –; és ezektől a nem a területéhez tartozó ismeretektől is több lesz a szakmai munkája.

– *Milyen ma vállalkozónak lenni Magyarországon? Egyáltalán: megéri?*

– Csak ha nagyon komolyan gondolja az ember és tesz is érte. A magyar kis- és középvállalkozások közül soknak nehéz az élete, szinte a napi fennmaradásért küzdenek. Ennek részben – és nem kis részben – az az oka, hogy ezek is hozzájuk hasonló vagy kicsit jobb képességű vállalkozásoknak dolgoznak be.

Így, ha azok gazdagabbak, jobban megy nekik is. Ha egy vállalkozásnak jó, képes kifizetni a jobb minőségű, nagyobb kaliberű szakembereket, és képes jobb alapanyagot vásárolni. Ha valamiből, akár egy termékből vagy szolgáltatásból kispórolják a jó alapokat, gyengébb lesz a minőség, amellyel aztán még az árakat is leszorítják, az árbevételt is csökkentik.

– *Belátható időn belül lehet javítani a helyzeten?*

– Igen, véleményem szerint lehet. Az államnak néha mintha semleges volna, hogy a vállalkozó akarja vagy nem akarja az adott tevékenységet végezni. Csak az világos, hogy ennyit fizess, ha végezni akarod, a többi nem számít. Száz forint bevételből kilencven elmegy a vállalkozás fenntartására. Mert nagyon magasak az egyéb költségek is. Volt úgy, hogy különböző hatóságoknak illetékre, egyebekre hétszázezer forintot fizettem ki, és amiért a beadványokat egyáltalán megírtam, és a kérésemet még így is elutasították. Ezen kívül a büntetések is nagyon könnyen jönnek: emberségesebb volna, ha előtte figyelmeztetnék a vállalkozót, s a büntetést csak azután szabnák ki, ha az illető felszólításra sem tesz eleget a kötelezettségének. Igen, ha az adózás rendjében is történnének változások – hatvannyolc fajta illeték és adó van ma Magyarországon – ez jóval kevesebb kell, hogy legyen –, meg ha a már említett problémák is megoldódnának, javulhat a helyzet. De azért kétségkívül vannak jó dolgok is. Mint például a földtörvény.

– *Milyennek kellene lennie a működőképesség érdekében a vállalkozói környezetnek?*

– Elsősorban könnyítésekkel lehetne eredményeket elérni. Ha a bürokrácia elhatalmasodik, azon túl, hogy sok boszszúságot okoz, még el is lehetetlenít mindent. Állásfoglalást kértem az illetékes hivataltól, hogy a nemrég bevezetett EKÁÉR-rendszerrel kapcsolatban ne kelljen számot kérnem, mert a cégnek, amellyel együtt dolgozom, innen összesen három kilométerre van a telephelye, ahová az építőanyagot szállítom. A válasz az volt, hogy 500 millió eurós összeghatár alatt nincs kedvezmény.

– *Ez nagyon rosszul hangzik. Ön szerint tehát érdemes lenne mielőbb bevezetni a differenciált bánásmódot.*

– Igen. A mindenkori kormány folyton próbálja módosítani, a körülményekhez igazítja. Az ÁFA-törvény viszont huszonnyolc éve nem változott! Ha egy vállalkozás egy hónap alatt eléri az egymillió forintos ÁFA-befizetést, akkor onnantól mindig havi bevallást kell tennie. Ez az egymillió forintos határ az, ami 1989 óta nem változott. De akkor még 6700.- forint volt a minimálbér és 25% az ÁFA. Mikro-, kis- és középvállalkozások szempontjából jogosnak tartanám, ha differenciáltan súlyoznák ezt és más a terheket is. Amennyiben megemelnék, a vállalkozásokat úgy támogatnák, hogy nem kellene havi befizetést tenniük, az összeget a tőkével együtt forgathatnák. Ez fellendíthetné őket. Ha félévente, évente kellene ÁFA-befizetést tenni, nyereségesebbek lehetnének, és több iparűzési adót is fizetnének.

– *Van rá kilátás, hogy a koncepció megvalósuljon?*

– Több helyen felszólaltam már ez ügyben, de tovább kellene vinnem. Az iparszövetség és Vámosi-Nagy Szabolcs, az Adóhivatal korábbi elnökhelyettese, adószakértő is lát benne fantáziát. Végső soron a politikusok fognak

dönteni róla, hogy módosul-e a törvény, avagy sem.

– Ön a vállalkozás és a gazdasági élet területén nagyon jártas.

– Muszáj minden dologra, legalább egy kicsit rálátni. Sok olyan ember van, aki minden idejét a vállalkozásának szenteli, az idejét nem kíméli, éjjel-nappal azzal foglalkozik.

– Úgy sejtem, ön is ezek közé tartozik. Hány embert foglalkoztat?

– Nyolcat. Ez egy családi vállalkozás. Nagyon örülök, hogy a munkámban a családom támogat.

– Mindig ennyi dolgozója volt?

– Változó. Régebben kevesebb is volt, de ahogy növekedett az igény, a létszám is nőtt.

– Milyen a kapcsolat Litérrel, a településsel, ahol ön is él, és ahol a vállalkozása működik?

– Teljesen rendezett a viszonyunk a helyi önkormányzattal.

– S a többi helyi vállalkozás is így lehet vele?

– Itt, Litéren az önkormányzat úgy gondolja – ahogy, tudom, több más helyen is –, hogy inkább legyen egy megrendelt munka akár húsz százalékkal drágább, de helybeli vállalkozó végezze. Ha több szakembert igénylő, nagyobb munkáról van szó, akkor kisebb feladatokra bontva, de szintén a helybeliek vesznek részt benne.

– Tehát Ön szerint errefelé jó a vállalkozói környezet.

– Országos szintet tekintve, ami az általános terheken felül a litéri vállalkozókra nehezedik, középszintű. Az önkormányzatnak valamiből azért fenn kell tartania magát. Ha jól gazdálkodik az államilag kapott támogatással és a helyben begyűjtött adókkal, meg tudja tartani a színvonalat. Iskolánk, óvodánk jól működik; az utóbbit nemsokára bővíteni is fogjuk. Igény van rá, ami azt mutatja, hogy gyarapszik Litér lakossága. Rengeteg fiatal költözött ide. De ehhez önkormányzati és települési szinten is fejleszteni kell.

– Ha körülnézünk a település környékén, nem az öné az egyedüli bánya.

– Litért a geológiai viszonyai teszik erre alkalmassá. Ha nem ilyen volna, minden bizonnyal jól termő vidék lenne, életében a mezőgazdaság szerepelne nagyobb súllyal.

Mint vállalkozó, a közösség érdekében igyekszem mindent megtenni. Véleményem szerint a civil szervezetek nagyon fontosak egy település életében. Támogatni kell a kultúrát, a polgárőrséget, a sportot, az egyéb kezdeményezéseket, hiszen a közösséget gazdagítják. Nagyon jó és színvonalas a néptánccsoportunk; sokfelé viszik településünk hírnevét, sok díjat nyernek különböző versenyeken. Mindez számukra sok munkával jár: heti három-négy komoly elfoglaltságot jelent. A néptánc iránt fogékony és tehetséges gyerekeket már az óvodában, iskolában kiszűrik, így foglalkoznak velük. A Szárazág Néptáncegyüttesben a legkülönfélébb korosztályok táncolnak együtt. – A gyerekek nagyon fontosak. Velük, általuk is változik, előbbre megy a világ, mert ez az élet rendje: az új nemzedékek mindig hozzátesznek valamit a szüleik, nagyszüleik munkájához. Éppen ezért a gyerekeket már kis koruktól kezdve motiválni, ösztönözni kell. Bevezettem egy díjazást a helyi iskola tanulói részére, már régóta, tíz- és húszezer forintot kapnak, amelyet minden tanévzáró végén, a legjobban tanuló alsós és felsős diák kaphat meg, elért eredményeik alapján. Ezáltal is a jövőt, az ifjúságot támogatom.

– A közösség képes tevékenyen részt venni a saját építésében?

– Igen, vannak kezdeményezések. Régebben ugyan többen, most kevesebben vannak, akik elmennek társadalmi munkát végezni. Ennek közösség-összetartó ereje is van: az így végzett munkában érzi az ember, hogy ezt együtt, a településünkért tettük. Szerveztem én is több ilyet, például csapadékelvezető csatornát építettünk. A munka végén elmentünk egy sörre.

– Említette a Nitrokémiát.

– Igen, ott dolgoztam.

– Mi történt a bezárása után? Hiszen a gyár mára – legalábbis a régi formájában – megszűnt.

– Eleinte próbáltuk életben tartani a tevékenységét, hogy a Nitro 2000 Kft-be a jobb, sikeresebb üzletágakat tömörítettük. De nem sikerült, a cég felszámolás alá került. A ma létező Nitrokémia magnak az a feladata, hogy a régi gyár területén a rekultivációt elvégezze. Amit lehetett, eladtak.

– Fel se merült, hogy a gyárat esetleg egyben privatizálják?

– A 90-es években politika eldöntötte, hogy ezt a veszélyes üzemet felszámolják. 450 fajta vegyszer készült ott, ebből voltak olyanok, amelyeknek a gyártását is betiltották. A vállalat az előző rendszerben országos szinten volt kiemelt, közvetlenül a minisztériumnak rendelték alá.

– Összefüghetett a Nitrokémia kivételes helyzete azzal, hogy a két háború között hadiüzem volt, és lőszert gyártottak?

– Igen. A lőporgyártás megmaradt a háború után, sőt a mai napig is. Emellett most különböző pirotechnikai eszközöket gyártanak. Ma már másképp működik minden. A munkát különböző független cégek végzik az egykori gyár területén.

– Jó döntés volt, hogy a Nitrokémia megszűnt?

– Szerintem nem. A politika rosszul döntött. Különböző koncepciók voltak a cég sorsára vonatkozóan, de a legroszszabb változat érvényesült. A gyár által előállított termékeknek piaca volt. Működött az ioncserélő, nagyon jól, az orosz piacra gyártottak. Később egy amerikai cég szorította ki őket. – Ha rajtam múlik, megpályáztatom a vezetést, és alkalmas, tenni kész embereket választok a gyár élére. Megkapták volna huszonöt évre az üzemeltetést, hogy ha jól működik, utána megvásárolhatják. Így nem lett volna elkótyavetyélve semmi, ráadásul rengeteg embernek lehetett volna munkát biztosítani.

– Nem volt olyan vállalkozó, befektető, akit érdekelt egy évtizedeken át sikeres üzem?

– Olyan volt, aki bizonyos üzemet megvett volna, de nem sikerült egyezséget kötni. Ebben az időszakban Németh Miklós volt a kormányfő. Jó gazdasági szakember volt. Összehívta a nagy vállalkozások vezetőit Budapesten. Ott elmondta, hogy a párt és a kormány nem akar beleszólni a vállalatok munkájába. A működés egyetlen feltétele, hogy a legjobb minőségű termékeket állítsák elő, a legkorszerűbb technológiával. Mindezt a legkisebb mértékű környezetkárosítással. – Valóban meg lehetett volna tartani a Nitrokémiát.

– Eredményes kis- és középvállalkozónak lenni Magyarországon: példaértékű. Így önt és a vállalkozását is nevezhetjük annak. Köszönjük, hogy vendégül látta a Balatonkenesei Hírlapot!

Vasváry-Tóth Tibor

Focitábor Kenesén

Idén is rendeztek Balatonkenesén futballtábort a sport iránt érdeklődő gyerekeknek. A szoros napirend ellenére a program változatos és sokféle volt. Reggel negyed kilenctől háromnegyed tízig tartott az első edzés, amit tízórai és egy rövid vitorlázás követett, majd negyed tizenegytől bő egy órán át újra az edzésé volt a főszerep. A gyerekek az óvodában ebédeltek, utána filmvetítésre mentek a Kultúra Házába. A délután tartogatott még egy kellemes meglepetést: a tábor résztvevői a város polgármestere jóvoltából térítésmentesen próbálhatták ki a strandon a vízi élménypályát. Uzsonnát követően, délután négykor ért véget a tábor napi programja, amely után a gyerekeket egészen biztosan nem kellett este elaltatni.

Marosvölgyi László

„…Ez az egész tiszta rock'n'roll…"

*Egy elképesztően nagy teljesítményt többször is végrehajtó igazi, kemény fából faragott sportolót szeretnénk bemutatni olvasóinknak, **Káldy Attila** kerékpárost. Mert Attila Balatonkenesén él, itt edz. És mikor találkoztunk, azt mondta, szereti a zenéket, amelyek olyanok, mint Janis Joplin Cry Baby-je.*

– 2007-ben 10 nap 6 óra 12 perc alatt, egyetlen magyarként harmadszor is sikerrel teljesítetted a világ legkeményebb ultramaraton versenyének tartott RAAM 4897 km-es távját.

– 2003-ban, 2006-ban és 2007-ben vettem részt a Race Across Americán. Ez magyar rekord. Melybe az is beleszámít, hogy a versenyt nem körpályán teljesítettem – mintha mondjuk a Velencei-tó körül vagy a Hungaroringen rendezték volna.

– Mit takar az ultramaraton fogalma az olyanok számára, akik nem járatosak a kerékpárversenyek világában?

– Ahogy a neve is mutatja, ultratávokat kell elképzelni. A világ leghosszabb és legnehezebb ultraversenye a ***Race Across America***. Ötezer kilométer, a nyugati parttól a keleti partig. Több mint harminc éve rendezik meg. Adott útvonal van, az elején egy térképet kapunk. Az utat nem lehet lerövidíteni. Los Angelestől nem messze van egy kisváros, *Ocean Side*, onnan indul. Amikor legutóbb részt vettem ezen a versenyen, *Atlantic Cityben* volt a végállomás, oda futottunk be. A verseny nyugatról keletre halad, három időzónán megyünk keresztül. Az idő ilyenkor mindig ugrik három órát, de a versenyzőket ez a legkevésbé sem érdekli, mert mindenki túl van hajtva. Csodálatos amerikai földrajzi helyeken megyünk át, mint például Arizona, a homoksivatag, ahol hetven fok van az aszfalton. Aztán ott a Sziklás-hegység a maga háromezer méteres magasságával. Felmegyünk a Nagy Vízválasztóhoz, onnan már csak lefelé kell gurulni. De addig el kell jutni! Sok a szerpentin, öt-hat százalékos emelkedők vannak.

– Aki ennek a felét teljesíti, és utána életben marad, az már nagy teljesítmény.

– Nem *a Sziklás-hegység* a legnehezebb szakasz. Persze nem azt mondom, hogy az ember visszasírja, de amikor belekerülünk az igazi indián préribe, Winnettou-ék világába, a semmi közepére, ahol ötven-hatvan kilométeres szembeszél fúj, akkor végünk van. De ha kérjük az isteneket és a jó sorsot, a szél még a segítségünkre is lehet. 2007-ben kifogtam, mert átlag harminc kilométeres szél fújt át a prérin. Ezek jelentik a kulcsát az egész versenynek. – Előfordul, hogy ezt valamilyen formában meg is kell fizetni. Az említett szerencsés esetben a fél távon már túl voltunk, amikor beértünk a soron következő kisvárosba, *Eldoradóba*. A szervezők közölték, hogy innen senki nem megy tovább sehova, mert hurrikánriasztást adtak ki. A kocsikat beállították közvetlenül a házfalak mellé, a mezőny pedig vagy három órán át várakozott, amíg le nem fújták a riadót. Bírtam egy darabig, majd mondtam, hogy srácok, szerintem menjünk. Amerikai segítőnk lebeszélt róla: egyszer már átélt ilyen vihart Floridában. A szállása egy felhőkarcolóban volt, ami a szél hatására jócskán kilengett. A szél kocsikat képes felemelni, hát még egy kerékpárost…!

– Könnyen valami egészen más helyen találhattad volna magad.

– Például mindjárt Kubában! Úgyhogy meggyőztek, ott maradtunk. Elment ugyan az időnk, de túléltük.

– Hogyan lehet elindulni ezeken a versenyeken?

– Nem elég a nevezés, a résztvevőknek kvalifikálniuk is kell magukat. A szervezőknek nem feltétlenül a kétezer dolláros nevezési díj kell: nekik olyan versenyzőkre van szükségük, akik teljesítik a távot. Nagyon megrostálják a jelentkezőket. Van két-három verseny Európában és Észak-Amerikában, amelyeken szintidőt kell menni ahhoz, hogy a Race Across America egyáltalán szóba jöhessen. Aki a válogatókat teljesíti, jogot szerezhet az indulásra.

– Ez önmagában nehéz.

– Az volt a szerencsém, hogy akkor mentem ezer kilométeres egyéni csúcsot a Velencei-tó körül. Ezt igazoltam, és a Race Across szervezői elfogadták. Ott szerepelt az is, hogy ultratriatlon-világbajnok vagyok, tehát némi közöm van ehhez a szakághoz, de ez önmagában semmit nem jelent. Egy-egy ilyen versenyen világsztárok indulnak, nagy amerikai kerékpármárkák sportolói. Nem amatőr túraverseny. Persze a szervezők örülnek, ha minél színesebb a mezőny, ha nem csak profik indulnak, de nem egyszerű az indulás, még a kijutás sem.

– Melyik a nehezebb? Bejutni a versenyzők közé, vagy megteremteni a kijutás feltételeit?

– A versenyzéshez szükséges anyagi fedezet előteremtése számomra nehezebb volt. Pályáztam idén az önkormányzattól támogatásra, mint kenesei sportoló, aki Balatonkenese hírnevét öregbítem, de sajnos nem kaptam meg. Ezt fájlalom.

Ha számszerűsíteni akarom a befektetett energiát, negyven százalékban a kvalifikáció, hatvanban viszont a szükséges pénzösszeg összeszedése. Kerékpárforgalmazókkal, szponzorokkal, biztosítókkal tárgyalni… Erre egy csapatnak kell szakosodnia. Sokkal több energiámat lekötötte, mint a felkészülés.

– Magyarként egyedül szoktál indulni?

– Legutóbb rajtam kívül még két magyar egység indult. ***Szőnyi Feri***, a fantasztikus ultratriatlon fenomén, aki nemrég megkergette a jetit a Himalájában: egyedüli magyarként ő bírta ki az ötezer méteren levő távot lefutni. Ilyen körülmények között nagyon nehéz helytállni: három-négyezer méteres magasságban már extrém terhelés éri a sportolók szervezetét, futás közben gyakran elered az orrunk vére és más nehezítő tények lépnek fel a ritka levegő miatt. A versenyt megelőző akklimatizálódás is legalább egy hónapig tart. – Szóval vele is versenyeztem Amerikában, már kétszer. A másik magyar egy fiatal versenyző, ***Járvás Tomi*** volt. Neki nagyon jól ment, az újoncok kategóriájában ő nyert. De hogy egy kicsit dicsekedjek és büszke legyek, még mindig én tartom a magyar rekordot, tíz nap hat órával. Tomi tíz nap hét órával teljesítette a távot.

– Hányszor indultál el a Race Across Americán?

– Háromszor teljesítettem a távot. 2003-ban indultam először, akkor utolsó lettem, a tizenharmadik. Egy társam feladta

útközben, de én legalább befejeztem. Igaz, akkor új volt a csapat és én is új voltam. Egyedül nekünk nem volt lakóbuszunk; nem tudtunk hol aludni, mosakodni. Három segítőm volt, akikkel benzinkutakon töltöttük meg a kulacsainkat vízzel és ott tisztálkodtunk. A Voyager hátsó ülésén aludtam úgy, hogy kilógott a lábam.

– Elképesztő, hogy mindemellett még teljesíteni is képes voltál.

– Nem volt egyszerű, de megcsináltuk. Az amerikaiak nem akarták elhinni!

– Hogyan képzeljünk el egy ilyen versenyt? A tíz nap során milyen az élet? Hogyan telik egy nap? Milyen lehetőség van pihenésre? Egyáltalán: optimális esetben két versenynap között lehet feltöltődni, pihenni?

– Egyenként indulunk. Időmérés van, utána kezdődik a verseny. Az első harmincöt kilométer után elkezdjük megmászni a Kaliforniai fennsíkot. Nem magas, talán nyolcszáz méter, de negyven fok melegben elég megterhelő. Innen az Arizonai sivatagba futunk bele. Az idő telik, a nap süt, mi meg olvadunk, mint a hóember. Célzatos hamar átjutni rajta, mert minél több időt tölt el ott az ember, annál valószínűbb, hogy csak egy pocsolya marad belőle, mire a túlsó oldalon kiér. Bármivel védekezel, akkor is megégsz.

– Nem lehet trükközni, hogy mondjuk ne nappal érkezzetek a sivatagba?

– Nem éri meg, hiszen az idővel is versenyzünk; ha megállunk megvárni az éjszakát, az veszteség. A verseny során ritkán szállunk le a bringáról. Az első két napban nem lehet aludni, mert megy mindenki ezerrel. A segítőid három nap után már nem a segítőid, hanem az ellenségeid. Legalábbis te így érzed. Haragszol rájuk, mert ott ülnek a kocsiban. Az emberi kapcsolatokban megváltoznak az arányok. Mindez a fizikai és a lelki fájdalmakkal és az összezártsággal jár együtt. Ha a versenynek vége, három-négy hónapig nem is beszélünk egymással. Időnként úttalan utakon vezet át az út, de sok államban megyünk autósztrádán. A verseny szervezőinek mindre útvonalengedélyt kell kérniük. Történelmi tájakon járunk; jelentős emlékhelyek, polgárháborús emlékművek mellett visz el az út. Ugyanúgy megemlékeznek az északiakról, ahogy a déliekről is. Amerika tud emlékezni, meg tud felejteni.

– Versenybírók menet közben is ellenőriznek?

– Folyamatosan. Az első versenyemen rögtön megbüntettek két órára. Be kell tartani a közlekedési szabályokat. Amerikában nincs elsőbbségadás kötelező tábla, mindenütt stoptábla van. Nem álltam meg szabályosan, hanem mint a vagányok, a bringa mozgásban volt. Szólt az egyik versenybíró, hogy egy óra büntetést kapok, mert nem tettem le a lábam. Egy órában kétszer-háromszor mehet oda a versenyzőkhöz a kísérőkocsi. Hozzám négyszer jött oda, ezért is megbüntettek.

– Hogyan és honnan figyelnek?

– Kocsiból és távcsővel, dombtetőről. Lesben állnak. De ezen is túl vagyok, mindezekből a következő versenyekre okosodtam.

– Azzal, hogy letekertél közel ötezer kilométert Amerikában, átérezted, hogy milyen magad alá gyűrni az amerikai kontinenst? Ahogy a pionírok tették, amikor meghódították Amerikát – csakhogy ők jóval lassabban haladtak, mint Te!

– Igen. Szerintem mi, bringások vagyunk a legjobbak. A megmérettetést szervezik motorosoknak és autósoknak, turistáknak is. De mégis mi, bringások vagyunk azok, akik versenykörülmények között, saját erőből végrehajtjuk ezt a feladatot. Igen, ez a világ legnehezebb kerékpárosversenye, hiszen egy földrészt kell átszelni.

– A mezőny nemzetközi? Európában a franciák és az olaszok nagy kerékpáros nemzet.

– Jó a megközelítés, mert nekik vannak a legklasszikusabb versenyeik. De nagyon jók a belgák, náluk is világhírűek a bringások. Ugyanilyen jók a hollandok és mostanában a szlovének, a szlovákok is. Nagy, nemzetközi társaság. Beveszik a kelet-európaiakat is. Aki jól megy, annak ott a helye. Az a lényeg, hogy a versenyző színvonalat hozzon. Mindig egy évre kötnek szerződést – aki nem teljesít jól, legközelebb már nem lesz ott.

– A kerékpáros ultramaratonok királyaként tartanak számon…

– Ez enyhe túlzás, inkább szeretem, amit csinálok. De azért ott vagyok az elején. Inkább úgy fogalmaznék, hogy Magyarországon én vagyok az, aki a rendszerbe hozta ezt a sportot. Én hívtam fel a figyelmet a szakágra.

– Hogyan vezetett idáig az út? Mióta kerékpározol? Mióta versenyzel?

– Tizennégy éves koromban mentem le a Videotonhoz bringázni, akkor hirdettek utánpótlást. Meg-feleltem nekik, nekem meg tetszett, csináltam. Aztán elköltöztünk, és a rendszeres edzésre járás abbamaradt. A bringám viszont megvolt. A katonaság után mentem vissza újra. A jó évek addigra elmentek, már nem voltam annyira fiatal. Aztán meghirdették az ultratriatlon világbajnokságot. Felajánlottak egy 106-os Peugeot-ot. Úgy gondoltam, jó lenne megnyerni. Ez a negyedik ilyen verseny volt, korábban már hármat bonyolítottak Velencén. Persze végül kiderült, hogy semmiféle autó nem lesz… A nyugat-európai versenyzők, franciák, svájciak, dánok összecsomagoltak, hazamentek. Ez is Magyarország. Én nem hagyhattam cserben a támogatóimat, akik körülbelül az akkori havi fizetést, valami harmincezer forintot fizettek ki nekem nevezési díjra. Ez 1994-ben volt. Elindultam, és megnyertem a versenyt.

– Ha jól tudom, egészen más területen is fűződnek nagy teljesítmények a személyedhez.

– Öt kategóriában csináltam fekvőtámasz-világcsúcsot.

– Milyen kategóriákban?

– Ujjhegyeken, öklön tartott fekvőtámasz, ugyanez kézháton; egykezes, kétkezes változatban.

– *Elképesztő!*

– Szerintem is!

– *Milyen kerékpáron versenyzel?*

– Amilyet össze tudok rakni.

– *Ha a kerékpársport szerelmesei meglátnák a géped, azért biztosan elájulnának.*

– Nem nagyon. A legátlagosabb kerékpárom van. Lehet, még meg is sajnálnának! Most alap és divat, hogy karbon váza legyen a bringáknak és karbon villája. De az alkatrészek tíztizenöt évesek, még csak nem is a legújabb rendszerem van. Nincs elektromos váltóm se. A bringa összsúlya hét kiló. Vannak nála könnyebbek is – a nemzetközi szabvány 6,8 kg. Az alá a Nemzetközi Kerékpáros Szövetség nem engedi, mert túl könnyűek lesznek a bringák, könnyen törnek és kész a baleset.

– *A biciklid tehát nem konkrét márka.*

– Nem, de ezt mindenki így csinálja. A kerékpár három részből áll: van a váz, az alkatrészek és a kerekek. Mindegyiket más cégek gyártják. Mind szakosodnak, specialisták. Vannak olyan alkatrészgyártók, amelyeknek van kerékszettjük is, de a gyártók általában nagy egységre szakosodnak. Jelenleg három nagy család van, a Shimano, a Campagnolo és a Schram. Mindig egyéni döntés, miből áll össze egy-egy kerékpár. Mindenkinek van, amit preferál és olyan is, amit igyekszik kerülni.

– *Eggyé kell válni a bringával, igaz?*

– Ha valaki el akar érni valamit, akár mountain bike-on, akár másban, tényleg eggyé kell válnia a bringával. A gerinc, a far, a fej, a térd mozgása mind a bringához kell idomuljon. Elég egy apró mozdulat, és már bent vagy az árokban. Persze azért nem ennyire veszélyes: ha elengeded a kormányt, akár mindkét kézzel, akkor a bringának egyenesen kell mennie, nem szabad húznia semmilyen irányban.

– *Hogy lehet felkészülni egy ultramaratonra?*

– Edzés, edzés, edzés. És hogy hiszel benne.

– *Fontos a hit?*

– Jó nagy közhely, de minden fejben dől el. Nem a lábad adja ki a parancsot, hogy meddig kell kibírnod, hanem az agyad. A szíved a végtelenségig elvinne, megszakadna a fájdalomban, de tovább küldene. Az agyad viszont tudja, meddig mehetsz el fizikailag. Hajnali két órakor álmos, fáradt, kimerült vagy, ráadásul olyan helyre kerültél, ahol az előzőhöz képest huszonnyolc fokkal több van – mindezt számításba kell venned. Az agyadat nem tudod becsapni. Az rávesz, hogy igenis, pihenned kell: a következő körben kimegy alólad a bringa, mert bealudtál. Viszont ha alszol fél órát, újra friss leszel, aztán nekifutsz újra és végigtolod a távot.

– *Melyik a nagyobb fáradtság: a fizikai vagy a szellemi? Vagy a kettő összeadódik?*

– Igen, ezt nem lehet különválasztani. Egyébként nem kell földönkívüliként nézni az olimpiai bajnokokra, világbajnokokra, Tour de France győztesekre; ezek mind emberi teljesítmények. Nem olyan nagy ügy ez. A sportolók ezt vállalták, erre kötelezték el magukat, ebben hittek. Ebben hiszünk. Ha nagyon hiszel valamiben, még ha hazudsz is magadnak, hogy a világ legjobbja akarok lenni, ott akarok lenni az elején, meg akarom nyerni, ezért bizonyos áldozatokat hozol. Ha sikeres adóellenőr vagy főkönyvelő akarsz lenni… Vagy például zenész. Olvastam a Hírlapban a Deep Purple tribute zenekarról, akik nemrég jártak Kenesén. Biztos, hogy ezek a srácok sem úgy voltak, hogy na, akkor két perc múlva mi leszünk a Deep Purple. Egészen biztosan négy-öt órát tréningeznek, gyakorolnak naponta. Komoly emberek, alázatosak, gyűrik a gyakorlatokat. Nem lett volna máshogy még a Led Zeppelin se. El ne higgye senki a Guns 'n' Roses énekesének, Axl Rosenak, hogy azért lett olyan sajátos hangja, mert a nagymamája tanította. A csapat gitárosa, Slash tíz-tizenöt órát gyakorolt naponta. Ő ebben hisz. Máshogy nem lehet eljutni sehová.

– *Edzés, versenyzés közben, amikor erőt kell meríteni, ad a zene valami pluszt, amitől jobban mennek a dolgok?*

– Szoktam dallamokat idézni. Ma már inkább újabb előadókat. De a régiek közül talán a legtöbbször Jimi Hendrixet. A Hey Joe megmaradt.

– *Ez már átvezet a következő kérdéshez: milyen a hangulata a versenyfelkészülésnek?*

– Az egész nagyon rock'n'roll…! Néha nagyon nincs kedvem kimenni bringázni, viszont az agyam rávesz, hogy menjek, mert edzeni kell az izmokat, és három héttel a verseny előtt már ne szúrjam el, amikor idáig kihúztam.

– *Tehát az egésznek van egy olyan hangulata, mint egy jó rocknótának: magával ragadó, erőteljes…*

– Mint a Led Zeppelin, a Lépcsők a mennyországba. Ott is van egy lassú bevezetés, majd jön a dobos, aki a legjobb, aztán a világ legszínvonalasabb rockgyorsítása következik benne. És egyre erősödik az egész. Ehhez tudnám hasonlítani.

– *Feladni? Eszébe jut akár egy versenyzőnek is ebben a rendkívül erős, kemény emberekből álló mezőnyben?*

– Az egyik versenyemen először indult egy fiatal amerikai lány, egyéniben, nagyon jól szervezett csapattal. Délelőtt tíz körül beszaladtunk a sivatag elejére – ilyenkor már nagyon erősen süt a nap. A lány egyszerűen felforrt, túlhajtotta magát. A segítői az ilyenkor megszokott pszichikai hatásra építettek: bezárkóztak a légkondicionált autóba, Joannát pedig kint hagyták. Közölték vele, üljön fel a bringára, forduljon vissza és adja fel a versenyt. És így megszégyenült, hogy gyenge volt. Minden versenyben benne van, a huszonnégy órásban ugyanúgy, mint a grand prixben, hogy gyenge voltál, nem bírtad a távot.

– *Extrém terhelésnek vagytok kitéve. Nem fordul elő, hogy tragédia történik, és az egyik versenyző meghal?*

– De igen. Autóbaleset miatt. A 2003-as versenyen az amerikai váltócsapat egyik tagja kamionnal ütközött. Egyenesen neki hajtott. Lehet, a fáradtság tette, lehet, egyszerűen csak nem figyelt eléggé. Ez sajnos benne van. A veszély sokféle lehet. Teljesen más természetű, de előfordult olyan is, hogy eltévedtünk. Én is és a csapatom is. Vissza kellett találni a kijelölt útra, és ez bizony időveszteség volt. De megcsináltuk, és két világcsúcsot is felállítottunk. Akkor sírtam először meg utoljára.

– *Gratulálunk! Erő és kitartás biztosan kell mindehhez. Ráadásul országos csúcsok és más rekordok is fűződnek a nevedhez. 2009-ben a franciaországi Le Mansban 24 óra alatt 678 km-t tekertél, mely hivatalos 24 órás hazai csúcs lett.*

– Ott mindig megnyerem az „öreg csontok", a 40-50 évesek versenyét. Most már az 50-60 évesek között kell nyernem!

– *További erőt, sikert és kitartást kívánunk a versenyzéshez.*

Vasváry-Tóth Tibor

Kéz művesség, vagy kézművesség?

Telik, múlik az idő. A hosszú, meleg nyári napokat követően ránk köszönt az ősz. Nem is baj, hogy ez így van. A nyári nyüzsgés után azt gondolom, velünk együtt többen várták a csendesebb, hűvösebb napokat.

A nyarat számtalan program jellemzi minden évben. Bármerre jártunk az országban, mindenhol fesztiválok, koncertek, különböző játékok. Azonban egyre népszerűbbek lettek a jóval halkabb, visszafogottabb kézműves vásárok, hagyományőrző programok is. Mintha az emberek a nagy fogyasztói társadalomban kezdenék egyre inkább keresni a kézi készítésű élelmiszereket, eszközöket. A mai emberek kézzelfoghatóan kíváncsiak a hagyományos kézműves foglalkozások megismerésére éppen úgy, ahogyan a kézműves termékek hétköznapi használatára is. Mindannyian ismerjük a kézzel díszített mézeskalácsokat, a szövőszéken kézzel szőtt szőnyegeket, vagy éppen a fából kézzel faragott konyhai eszközöket stb.

Annyiszor halljuk ezt a szót: kézműves, de mégis mindenkinek más jut eszébe arról, hogy mit is jelent ez a szó. Mindenkinek mást – jöhetne a válasz. Azonban vannak olyan jellemzők, amik meghatározott termékkörökre úgy használhatók, hogy meg tudjuk mondani: ez az élelmiszer vagy termék kézművesnek tekinthető, avagy sem.

Nagyon sokszor halljuk, hogy kézműves szakkör van egy iskolában, egy közösségi házban. Sokszor olvassuk vásárokon, hogy kézműves sajt, kézműves csokoládé. De ha az utcán megyünk, akkor is sokszor olvassuk a feliratokat: kézműves sör, kézműves fagylalt, kézműves édesség és még sorolhatnánk.

„Kézművességnek nevezzük az emberi erővel és kézi szerszámaival – a természetes eredetű alapanyagokon – végzett formaátalakító tevékenységet, és kézműves-terméknek az így létrehozott termékeket.” (forrás: www.iparmúzeum.hu) Ezáltal már jelentős részben le tudjuk szűkíteni a termékek körét, amit kézműves termékeknek nevezünk. Tehát ami a legfontosabb: az emberi kéz és a kézi szerszámok által előállított termék. Ha egyértelműek akarunk lenni, akkor megállapíthatjuk, hogy a gyártósoron előállított termékek nem lehetnek kézműves termékek. Másik fontos dolog, amit a kézműves termékek fogalmánál figyelembe kell vennünk, a természetes eredetű alapanyagokat. Ez megint jelentősen szűkíti a termékek körét. Tehát a műanyagból készült játékokat nem tudjuk kézműves játéknak tekinteni, így a gyógyszergyárak által előállított termékek sem lehetnek kézműves termékek, azonban a gyógyteáknál már gondolkodóba eshetünk, hogy kézműves gyógyhatású készítményről van-e szó, vagy sem. És bizony, nem járunk messze az igazságtól. Kevés keresgélés után rá lehet találni egy nemzeti stratégiára, melynek pontosan az a célja, hogy a kézművesség hagyományait fenntartsa. Eszerint *„A kézművesség egyszerre gazdasági és kulturális tevékenység, közösségformáló módszer és lehetőség, személyiségformáló, identitásalakító erő”* (forrás: http://umvp.kormany.hu/). Ez is mutatja, hogy a kézművesség nem más, mint a hagyományok ápolása, fenntartása. Azonban a stratégiai elemzés alapján ez jóval túlmutat az egyszerű hagyományápoláson. A kézművesség tehát nem más, mint a hagyományok, a népi mívesség, a népművészet, a kézi gyártás, mondhatjuk úgy is, hogy a régi céhes ipar hagyományainak tisztelete. Hogy ki mit tekint kézművesnek? Az természetesen egyedi megítélés kérdése is.

Számomra felmerül a kérdés, hogy vajon a hagyományőrző kézművesség mit is üzen számunkra. Biztos vagyok benne, hogy a szépérzék fejlesztése, a természetessége, és a hagyományápolásán kívül a lelkünknek is van valamiféle üzenete a kézművességnek. Minden olvasót arra biztatok, most tegyünk közösen gondolatban egy sétát a kézművesek utcájában. Gondolatban csodáljunk meg néhány foglalkozást, és figyeljünk üzenetükre, tanításukra, ami által a mi saját hétköznapjaink is kicsit átformálódhatnak, jobbá válhatnak.

Elsőként nézzük meg a papírmerítő munkáját. Egészen apró rostokat felold vízben, majd szitás keretét belemerítve kiemeli a nyers papírt. Türelmesen megvárja, míg kicsöpög, végül óvatosan egy sima felületen megszárítja a kész lapokat. Nem siet, nem kapkod. Vajon mi tudunk olyan **összeszedetten, türelmesen** koncentrálni feladatainkra, mint a papírmerítő?

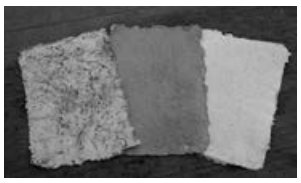

Most menjünk tovább gondolatban, és kicsit figyeljük a bőrdíszműves munkáját. Megfogja a bőrdarabokat, és aprólékos munkával életre kelti őket. Két tűvel, egyenletes öltésekkel, egy fonal segítségével újra és újra ismétli mozdulatait. Aprólékosan, párhuzamosan húzza a fonalakat. Nem szapora munka az övé. Hétköznapjainkban, a családunkban, munkahelyünkön tudunk olyan **kitartóak** lenni a monoton munkáink közepette, mint a bőrdíszműves?

Tekintsünk rá kicsit a kovács munkájára is. Gyönyörű, aprólékosan kidolgozott kovácsolt rózsa, dísz gyertyatartók láthatók az árui között. Izzik a parázs, nagyon meleg van. Kemény fizikai munkával formálja a vasat. Fegyelmezett, ritmusos ütemre formálódik a vasrúd szemet gyönyörködtető dísztárggyá. A változás nem az eszközökön múlik. Az üllő és a kalapács ugyanaz. A kovács munkájának gyümölcsét sokkal inkább elszántsága, kitartása hozza meg. – Mi milyen kovácsai vagyunk döntéseinknek? Merjük-e olyan **elszántsággal, kitartással vállalni döntéseinket**, ahogyan a kovács teszi? Ha ő nem dönt munkája közben határozottan, a vas kihűl, és formázhatatlanná válik. Mi hogyan éljük saját életünket? Tudunk, merünk döntéseket hozni, vagy inkább csak várunk és halogatunk?

Ki-ki válaszoljon saját magának e kérdésekre. Lehet bármilyen válaszunk, ha őszinték vagyunk, máris egy nagyot léptünk a boldogabb, szabadabb élet felé. Kívánom, hogy Balatonkenesén egyre többen legyünk, akik hasonlóak szeretnénk lenni a kézművesekhez. Lehet, hogy sem kovácsolni, sem papírt meríteni nem fogunk soha, de lehetünk türelmes, kitartó, elszánt boldog emberek.

M. Erzsébet nővér

Életvezetés – egy pohár félig tele van vagy félig üres?

Mottó: „Egy homokszemben lásd meg a világot, egy vadvirágban a fénylő eget” (Blake)

Elérkezett a szeptember. Lassan lecseng a nyári pörgés, hosszabbak már az éjszakák, elmúltak a nagy melegek. Ilyenkor végig szoktam gondolni, hogy a nyár mi mindent adott nekem ebben az évben. Mit sikerült elérni a terveimből, hova sikerült eljutni és megnézni valami szépet vagy érdekeset, volt-e lehetőség egy kis aktív vagy passzív pihenésre, meg tudtam-e látogatni a családomat, hogyan áll a kertünk, mi van még hátra a betakarításból-befőzésből, sikerült-e a felkészülni a következő iskolai tanévre… és a többi, és a többi. Amikor ezeken gondolkoztam, hála töltötte el szívemet-lelkemet, mert ezen a nyáron nagyon sok minden történt, amiért hálás lehetek. A hála érzése nagyon jó! Örömmel és boldogsággal teli, nyugalmat ad és erőt. Igazi erőforrás a léleknek.

Robert Emmons pszichológus egy tíz hetes kísérletet végzett a hála témakörében. Kísérleti alanyait három csoportba osztotta. Az első csoportba tartozó személyektől (ők voltak a „hála” csoport) azt kérte, hogy minden hét végén írjanak le öt olyan dolgot, amiért hálásak lehetnek. A kísérletben résztvevők mindenféle dolgot felsoroltak: hálásak voltak egészségi állapotunkért, egy szép természeti látványért, egy mosolyért stb. A második csoport tagjaitól azt kérte, (ők voltak a „bosszúság” csoport) hogy írjanak le minden hét végén öt olyan dolgot, ami felbosszantotta vagy zavarta őket a hét folyamán. Itt is széles volt lista: bosszúsak voltak a teli autóutakért, egy rossz ételért, egy hosszú sorért a boltban stb. A harmadik csoport tagjaitól pedig azt kérte (ők voltak a „semleges” csoport), hogy írjanak le öt olyan dolgot, amit megtörtént velük, bármilyen eseményt. Természetesen a kísérlet előtt felmérték a csoportok tagjainak egészségi állapotát, elégedettségi szintjét, és a tíz hét után újra felmérték őket. A „hála” csoport tagjai a kísérlet végére elégedettebbé váltak az életükkel és optimistábbak voltak. Sőt, még az egészségügyi helyzetükért is elkezdtek tenni valamit, legtöbben testedzéssel javították rajta. Összességében a hála által kiváltott belső érzések jó hatással voltak testi és lelki egészségükre is. Velük ellentétben a „bosszúság” csoport tagjai egyre rosszabbnak látták életüket és náluk még tervben sem volt, hogy bármin is változtassanak. A „semleges” csoport eredményei nem volt kiemelkedőek sem pozitív, sem negatív irányban.

A legérdekesebb eredmény pedig az volt, amikor a kb. azonos anyagi helyzetű, egészségi állapotú és kapcsolati hálóban élő emberek adatait hasonlították össze, akiket eltérő csoportokban osztottak be. Az eredményt szerintem Önök is kitalálják. Akik a „hála” csoportban voltak, jobbnak ítélték meg helyzetüket, mint akik a „bosszúság” csoportba kerültek. Pedig pusztán az életkörülményeik semmilyen eltérést nem indokoltak volna. Hát igen. Nem mindegy, hogy egy félig töltött pohárra nézve mi jut eszünkbe: félig üres, vagy az, hogy félig tele van…

Robert Emmons javaslatokat is adott, hogyan lehet a hála érzését követni illetve kiváltani az életünkben, hogy élvezzük annak jótékony hatását. Vezethetünk **hálanaplót**, amelyben leírjuk, miért is vagyunk hálásak azon a napon. Végiggondolhatjuk, hogy kik a **kapcsolati hálónk**ba tartozó emberek és ismerősök, és személy szerint kinek mi mindent köszönhetünk. De írhatunk **köszönőlevelet** is valakinek, akivel kapcsolatban azt érezzük, hogy sok jót tett velünk.

Ha így belegondolok, én is nagyon sok mindenért lehetek hálás! Először is – és most elnézést kérek a nyaraló emberektől – hálás vagyok azért, hogy egy kicsit csendesebb már Balatonpart, újra lehet nagyokat sétálni és gyönyörködni a kék víz lágy ringatózásában és hallgatni a hullámok csendes morajlását. Hálás vagyok, hogy a kertünk igazán bőségesen termett és teli polcokon állnak a lekvárok, szörpök, savanyúságok a kamrában. Hálás vagyok azért, hogy egy kis festéssel-karbantartással sikerül néhány szobát felújítani a kolostorban és örömmel fedezhetjük fel kezünk munkáját a megújult falakon. Hálás vagyok, hogy néhány szép magyar várost meg tudtunk látogatni és megismerkedtünk újraéledt ősi magyar hagyományokkal. Hálás vagyok azért is, mert a nyári programok mellett volt idő egy lelkigyakorlatra, ahol Istennel minőségi időt tölthettem. Hálás vagyok, mert sikerült a családommal is minőségi időt töltenem és új közös emlékeket gyűjteni. Hálás vagyok a barátaimért és az ismerőseimért, akikben egyre szebb emberi tulajdonságokat fedezhettem fel. Hálás vagyok azért is, mert bár sokat vezettem a nyáron, de sikerült ezeket a kilométereket balesetmentesen megtenni. … Hálás vagyok. Jó hálásnak lenni.

M. Teréz nővér

Adrienn, a Gyuri, a Tibi, a Gabi és a Viki

Ezen a nyáron hihetetlenül sok és színes program várta a nyaralókat és a „bennszülötteket”. Esküszöm, a nyáron több kulturális eseményen vettem részt, mint Pesten egész télen. Ráadásul a fővárosban vagyonokat költök színházra és mozira, itt pedig ingyen van Edith Piaftól az etno-jazzen át a latin, csángó, görög estig minden (a görög este és táncház fergeteges volt, táncolt öreg és fiatal). Bár személyesen nem ismerem még – sajnos! – de úgy vettem észre, hogy mindez az új művelődési intézményvezető-helyettesnek (leánykori néven kultúrház igazgatóhelyettes), azaz a néhány hónapja munkába állt ***Gábor Adriennek*** köszönhető. Adrienn egész nyáron szervezett, különféle művészvendégeket hívott meg, gondoskodott a technikáról, minden program előtt személyesen ismertette és mutatta be a résztvevő elődókat. Úgyis mondhatnám – Kosztolányi nyomán –, hogy Adrienn fut, szervez, rohan, telefonál, élete egy színes fonál. Sajnos Adriennek egy dolog nem adatott meg: ***Faludy Gyuri bácsi***. Gyuri bácsi éveken át minden nyáron vendége volt Kenesének – remélem, sokan emlékeznek még rá –; a kultúrház melletti színpadon – ma KultUdvar, az újonnan elnevezett Kálvin téren, vagy a Könyvtár kellemesen hűvös kertjében adta elő legújabb verseit és sztorizott, sztorizott, sztorizott, mi meg – bocsánat a szóért – röhögtünk, mint a fakutya. (A fakutya ebben az esetben nem téli sporteszköz, ennek ellenére nem tudom, hogy miért röhög a fakutya.) Különösen két pompás története fogott meg. Egyszer elmondta, hogy ő soha nem visel zoknit, se nyáron, se télen. (A közönség ellenőrizte, tényleg nem volt rajta zokni, pedig nem szandálban volt, hanem fehér sportcipőben.) Gyuri bácsi elmesélte, hogy ezt a szokást ***Einsteintől*** tanulta – nem akármilyen barátai voltak. A nagy tudós, az általános és speciális relativitás atyja – a büdös életben nem értettem, hogy mi ez az izé, csak annyit tudok Einsteinből, hogy E=m-szer cé négyzet. (Hogy ez mi lehet?)

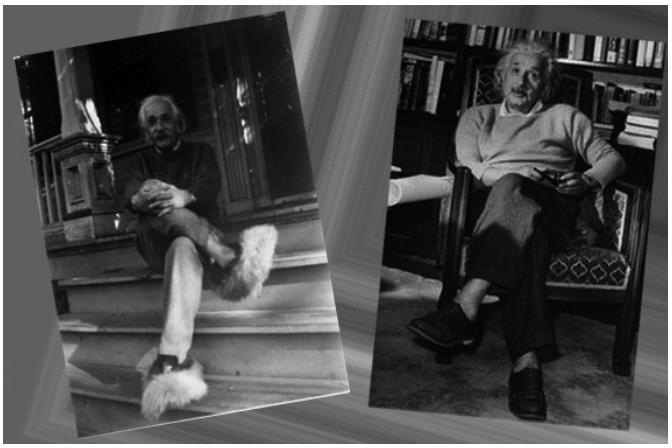

A lényeg, hogy a zokninélküliség nagyon egészséges, Gyuri bácsi 96 évet élt. (Csak érdekességként jegyzem meg, hogy Faludy utolsó pesti lakásában, a budapesti Szent István körúton, jelenleg a Hócipő székel.) Némileg ellentmond a zokninélküliség öregkori hatásának, hogy Einstein „csak” 76 évet élt; talán az volt a baj, hogy gyerekkorában még fehér flórharisnyában járatták. A másik Faludy-történet: a legcsodálatosabb dolognak tartotta a napfelkeltét Hawaii partjainál – egy amerikai hadihajóról nézve. (Gyuri bácsi – első emigrálása után (1938) – sok más mellett amerikai katona is volt. Jómagam is kíváncsi lennék egy hawaii napfelkeltére, de a hadihajótól eltekintenék. Gyuri bácsi hobbija volt az emigrálás: 1945-ban hazajött, de nemsokára a szörnyű recski munkatáborban találta magát, s emiatt jobbnak látta 1956-ban másodjára is megpattanni szép hazánkból. A rendszerváltás környékén jött végleg haza, hogy magyar földben nyugodhasson. Meg kell emlékeznem Gyuri bácsi fiatal feleségéről, Fannyról, aki mindig ott volt Faludy mellett, segítette, támogatta, keze alá adta a dedikálandó könyveket. Faludy asztalánál a műsor után mindig hosszú sorban várakoztak, a költő aláírására ácsingózók. (A KultUdvar programjain kívül meg kell még emlékeznem a református templom nagyszerű művészeti eseményeiről is, a malimba-zenés ájtatosságról és az orgonaestről.)

De térjünk vissza napjaink Keneséjére. Múlt havi cikkemben tettem néhány kritikai megjegyzést, ezt folytatom, bár tudom, hogy az alábbiak nem az önkormányzat feladatai közé tartoznak. A város központja jól el van látva élelmiszerboltokkal, ABC-kel, de a „Citytől” kelet felé, a vitorláskikötőnél üzemelő kis ABC után a Fűzfő felé eső Kenese tábláig – ez uszkve két kilométer – nincs élelmiszerbolt, az Előd utcában működő kis Mini ABC-n kívül. A tulajdonos, ***Tibi***, múltkori cikkem megjelenése után reklamált, hogy az üzletéről elfeledkeztem, s ha a következő számban nem pótolom, ezentúl csak meleg sört ad nekem. Egy hideg sörért mindent: Hajrá a Tibi!

Tibiékkel szemben van egy hatalmas telek – a Honvéd kemping mellett –, évekig kint volt a kerítésén az eladó tábla. Idén levették, tehát eladták. Most az egész környék azt találgatja, hogy mi lesz ott: csak pletykák keringenek hotelről vagy vitorláskikötőről. A lényeg, hogy csendes legyen a hely, s ne zajos.

Egy picit még a hasunkról: már évek óta bezárt Kenese végén a Két szakál – egy l-lel - családi vendéglő, nagyon hiányzik. Helyette van az új Kenese Bistro – már bocsánat a szóért, de baromi drága. Ki van írva, hogy Bringatanya, a kerékpárosok 10 százalék kedvezményt kapnak. Attól tartok, téves a koncepció, a „balatonkerülők” nem éppen vevők a pesti Gundel áraira. De maradjunk inkább a már élő hagyománnyá vált Lecsófesztiválnál, amelyre évek óta mindig fenem a fogam. És mi van idén? A fiamnak pont akkor van az esküvője Pesten. Le is csesztem a srácot, tehette volna máskorra is, vagy netán Kenesére. A nászné bizonyosan élvezte volna a lecsóféleségek tucatjait.

Végezetül megemlékeznék egy hozzám – térben és szellemiségben – közelálló kenesei nyaralótulajdonosról, ***Heilig Gabi***ról és bájos feleségéről, ***Eszményi Viki***ről. Heiliggel sokat szerepeltem együtt a Rádiókabarében – én nem zenéltem, csak ő – sőt egyszer, boldog idők, a Rádiókabaré Amerikában turnézott, elsőként a New York-i magyaroknak léptünk fel, szerénytelenül mondva, nagy sikerrel. Akkor egy szobában laktam Heilig Gabival és a nemrég fiatalon meghalt Megyesi Gusztival, az ország egyik legjobb publicistájával. Esténként, kvaterkázás közben elfogyott egy üveg viszki. Három meglett férfinak nem is olyan sok. Kevesen tudják, hogy Eszményi Viktória (Viki) klasszikus örökzöldjét, az „Egy vidéki lány vagyok” kezdetű dalt Heilig Gabi írta a nejének. Heiligékkel gyakran találkozom a Kikötő utcában, ők évekig gyönyörű vizslájukat sétáltatták – 16 évesen kimúlt szegény –, most egy szálkásszőrű tacskó ugrándozik körülöttük. Heilig Gabi egyszer azt mondta nekem a Sorompó büfé felé andalogva: két gyönyörűség van az oldalamon: a Viki és a tacsi.

Majláth Mikes László

„Szilvikém, ennék egy jó babgulyást!”

– avagy 15 év a vendégek szolgálatában

Ma már elég nehéz elképzelni, hogy a kenesei vasútállomás szomszédságában lévő Sorompó kisvendéglő annak idején, egészen pontosan 15 évvel ezelőtt egy műanyag székes és asztalos kis büféként indult, ahol az étlapon leginkább csak hot-dog, melegszendvics és hamburger szerepelt.

– A kisvendéglő történetében az első jelentős fordulópont és minőségi előre-lépés 2008-ban következett be, amikor beindítottuk a melegkonyhát – meséli ***Hajdú Szilvia***, a Sorompó háziasszo-nya. – Akkor csatlakozott a csapathoz ***Dömötöri József***, aki tavaly nyárig dolgozott nálunk szakácsként, majd következő nyártól ***Demjén Andrea***, akivel a mai napig együtt dolgozunk.

Attól az évtől kezdve a kisvendéglő idényről idényre szolgált valamilyen vendégcsalogató attrakcióval. Jó pár esztendeje már, hogy a berendezés egy része megújult: azóta az időutazásra vágyók a pult bal oldalán kialakított „vasúti kocsiban” ülve nosztalgiázhatnak kedvükre, költhetik el az ebédjüket, és/vagy koccinthatnak egymás egészségére. A kellemes ebédhez/vacsorához az ülések feletti csomagtartón pihenő régi kofferek és békebeli bőröndök, valamint a falat ékesítő, jól ismert piktogramok igazán különleges díszletként szolgálnak.

A 2008-as esztendő egyébként más miatt is emlékezetes: Szilviék azon a nyáron tartottak először utcabállal egybekötött retro bulit.

– Egy szűk társaság ötlete volt, hogy a szezonban minden hónapban szervezzünk egy jópofa, beöltözős, zenés bulit, majd annak rendje és módja szerint meg is hirdettem az eseményt: több helyen kiplakátoltam a faluban. Arra persze nem gondoltam, hogy nyáron, a 30 fokban, délután hat órakor senkinek nem lesz kedve retro cuccokban pózolni. Ma is előttem van, ahogy egyedüli jelmezesként, a ’70-es éveket idéző, párducmintás felsőben és kendővel, csipkeszoknyában, és napszemüvegben ülök az asztalnál... Arra is emlékszem, hogy első alkalommal a résztvevők többségét inkább a kíváncsiság hajtotta, hogy megnézzék, mi is ez az egész, és amikor látták, hogy milyen jó a hangulat, alig várták a következő alkalmat. A retro bulinak hamar híre ment, és egy ideig még a jelmezes változat is működött: volt, aki úttörőszerelésben táncolt hajnalig. Merthogy ezeken a fergeteges estéken lelkes huszonévesek és aktív hetvenesek együtt ropták a '60-as, a '70-es és a '80-as évek népszerű dallamaira. Minden alkalommal közel 300-an perdültek táncra a Kikötő utca kapujában. A vendégek a mai napig emlegetik

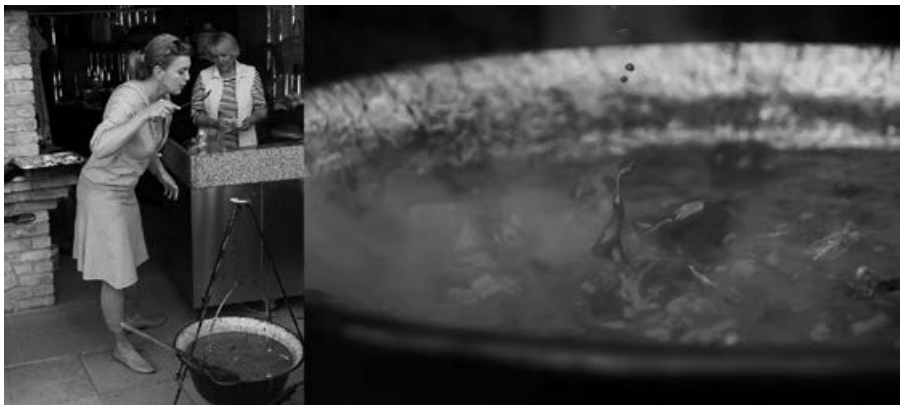

– és persze hiányolják – a retro bulit.

Mivel a városvezetés 2010-ben végleg lefújta a nagy sikerű „Sorompós” attrakcióját, Szilvinek támadt egy másik jó ötlete: kitalálta, hogy indítanak egy különleges programsorozatot: szombatonként gasztronómiai estet szerveztek a házi ízek jegyében. A vállalkozó kedvű séfek között akadt főiskolai docens, hajóépítő mester és ismert művészházaspár is, akik mindannyian élvezettel ragadtak fakanalat. A gasztroestek egyik érdekessége egyébként az volt, hogy a vendégek bepillanthattak az előkészületi munkálatokba.

Négy évvel ezelőtt egy mutatós kemencét építettek a nyári idényre, és attól kezdve szombatonként (tavaly nyáron és idén pedig minden második szombaton) kemencés estet tartanak, amikor is többnyire hagyományos magyar kemencés ételeket készítenek.

A rá következő évben a dizájnon változtattak, méghozzá egy különleges dekorációval: a homlokzatot, valamint a falak egy részét borító olvasható „tapéta” elsősorban azoknak a vendégeknek a szívét dobogtatja meg, akik ismerték és szerették a '80-as években nagy népszerűségnek örvendő Rakéta Regényújságot... A tavalyi szezonjukon a kisvendéglő csapata neves elismerésben részesült: a Balaton 2016 Gasztronómiai útikalauz besorolása-összesítése alapján a Sorompó ugyanis bekerült a Top 10 büfé közé!

Bár kulisszatitkokról nem illik faggatózni, kérdésemre Szilvi azt azért elárulja, hogy a húsfélék túlnyomó részét a helyi hentesboltból, ***Szabó Tamástól*** vásárolják, akivel évek óta nagyon jó a kapcsolatuk.

– Tamás maximálisan segítőkész, megbízható partner, és nem utolsósorban minőségi árut kínál. Márpedig minőségi ételt csak minőségi alapanyagból lehet produkálni – szögezi le. – És ha már a jó üzleti „partnerségnél” tartunk, mindenképpen szeretném megemlíteni a Siómente Italnagykereskedést is Akarattyán, velük is kiváló a kapcsolatom. Ők is rendkívül rugalmasak, és a lehetőségeikhez képest az extra kéréseimet is mindig igyekeznek megoldani, teljesíteni. Ilyenkor látom és érzem, milyen jó dolog, amikor több vállalkozás gördülékenyen és eredményesen, egymást segítve tud együttműködni.

Ami pedig az érdekességeket illeti: tavaly nyár óta egy sokéves nemzetközi szakmai tapasztalattal bíró, venezuelai származású séf, ***Carlos Rodriguez*** vezeti a konyhát. Nem titok, hogy a mosolygós fiatalembert családi szálak fűzik a Sorompóhoz: a főszakács a kisvendéglő háziasszonyának, Hajdú Szilvinek a veje...

Vérbeli szakácsként Carlos készségesen mesél a dél-amerikai konyhaművészetről. Tőle tudom, hogy a mexikói konyha három fontos ételen alapszik: a tortillán (kicsi húspástétomos vajas sütemény, magokkal megszórva),

a babon és a chilin. Azt is ő mesélte, hogy Argentínában a marhahús szinte sosem hiányozhat az asztalról; hogy az argentinok egyik nemzeti specialitása az empanadas (hússal, olajbogyóval, kemény tojással és mazsolával töltött, sült tésztatáska), és hogy a legnépszerűbb zöldség náluk pedig a sütőtök, ezt levesként, püréként, pástétomok köreteként vagy desszertként szolgálják fel. Carlos hozzátette, ha valamelyik latin-

amerikai országnak, hát Perunak igazán változatos a konyhája, ami az ország éghajlati sokszínűsége mellett a kulturális sokszínűségnek köszönhető. Peru a történelme során ugyanis megélt jó néhány bevándorlóhullámot, az ide érkezők pedig természetesen hozták magukkal a konyhájukat és a legkülönfélébb étkezési szokásaikat. Így aztán az őslakos indián ételek mellett a perui konyhában ma már spanyol, német, olasz, görög, sőt kínai és japán ízek és specialitások is fellehetők.

Természetesen a venezuelai konyha jellemzőiről sem feledkeztünk meg. Carlos elárulja, hogy a honfitársai is szeretnek fűszeresen főzni, és azt is, hogy a spanyol ízvilág erősen rányomta a bélyegét a venezuelai konyhára, ebből kifolyólag a szülőhazájában sok tésztát és rizst esznek. Emellett az ottaniak sokféle húst és zöldséget fogyasztanak, a köretek általában zöldségekből (kukorica, bab) állnak, de rengeteg salátát is készítenek. Az egyik legismertebb hazai fogás, az *arepa* pedig kukorica-lisztből készített, készült kör alakúra formált lepény.

– Hússal, sajttal vagy zöldséggel töltve tipikus reggeli, de helyettesítheti a köretet, ha húsétel vagy leves mellé eszik csak úgy lepényként, kenyér helyett fogyasztják – mutatja be a híres venezuelai specialitást. – A másik nemzeti ételünk a *Pabellon Criollo* hagyományosan fehér rizsből, aprított, sült marhahúsból, párolt, majd olajon pirított fekete babból, főtt banánból és egy szelet fehér sajtból áll – jegyzi meg Carlos, aki persze nemcsak szóban adott ízelítőt a dél-amerikai ízekből: a Sorompó a tavalyi szezon után az idei-ben is minden második szombaton latin-amerikai fogásokkal várta a vendégeket.

Venezuelai Quesillo
(Tradicionális venezuelai desszert)

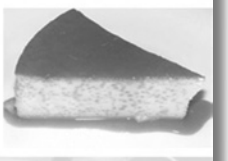

Hozzávalók:
6 tojás
1 csésze (3 dl) tej
1 csésze cukor
1 tubus sűrített tej
2 teáskanál vanília

Melegítsük elő a sütőt 250 fokra. A hozzávalókat, a cukor kivételével tegyük a turmixgépbe, és alaposan keverjük össze.

Egy edényben keverjük össze a cukrot egy kis vízzel, majd kis lángon, lassú kevergetés mellett készítsünk belőle karamellt.

Öntsük a karamellt a tortaformába, majd adjuk hozzá az összeturmixolt masszát.

Tegyük a formát a felmelegített sütő-be 20 percre.

Várjuk meg, amíg a torta kihűl, és utána tálaljuk/szeleteljük fel.

– Anno a kezdet kezdetén gyakran ücsörögtem a hűtőláda tetején, és néztem kifelé a pultból: figyeltem a büfé előtt elhaladókat, és/vagy az itt falatozó vendégeket – nosztalgiázik Szilvi. – Néha kiszúrtam magamnak egy-egy embert, akiről magamban megjegyeztem: – Na, azt szeretném, ha ő rendszeresen idejárna! A kívánságlistámat abszolút szimpátia alapon állítottam össze, és a mai napig nagyon örülök annak, hogy ez a hely végül is olyan lett, amilyennek annak idején elképzeltem: egy jó hangulatú közösségépítő és -formáló hely, ahol az a fontos, hogy ki milyen ember, és nem az számít, ki mivel foglalkozik. De ha már a foglalkozásoknál tartunk: ennyi év után ugyebár pontosan tudom a törzsvendégekről, hogy ki kicsoda, ezért is nézem nagy örömmel, amikor az egyébként vezető beosztásban lévő vendégek nálunk rövidnadrágban, nyúzott nyakú pólóban, strandpapucsban ülve jóízűen falatoznak, és láthatóan jól érzik magukat, mert élvezik, hogy a magas pozíció(juk)-ban töltött hétköznapok után itt végre kieresztik a gőzt. Olyan hölgyekről és urakról beszélek, akiket a hétköznapokban jellemzően öltönyös pincérek szolgálnak ki, elegáns éttermekben, itt pedig zokszó nélkül sorban állnak, hogy megrendeljék az ételüket, vacsora után pedig magától értetődően viszik vissza a tányérjukat a szennyesedény-beadóba.

Példaként Szilvi az egyik törzsvendégét hozza fel, aki Budapesten a belvárosban vezet jó nevű ügyvédi irodát, rendszeresen jár a tengerentúlra, a bécsi operaházba van bérlete, az illető úr péntekenként mégis alig várja, hogy megegye a tojásos nokedlijét itt, a kisvendéglőben. Nekem pedig az jut eszembe, hogy a minap a saját fülemmel hallottam, a-mint az egyik neves nagyvállalat elnök-vezér-igazgatója csillogó szemmel – és nyilván korgó gyomorral – osztotta meg leghőbb kívánságát a kisvendéglő háziasszonyával, idézem: – Szilvikém, ennék egy jó babgulyást!

A Sorompót egyébként ismert művészek is a szívükbe zárták. *Bajor Imre* hosszú éveken keresztül járt ide, a népszerű művészházaspár, *Eszményi Viktória* és *Heilig Gábor*, valamint *Szilágyi Tibor* is régóta törzsvendégek. Az elmúlt években többször megfordult itt *Hernádi Judit*, *Hegyi Barbara* és *Kern András* is, emellett *Lukács Sándor* és *Balázs Fecó* is betért már a vasútállomás szomszédságában lévő hangulatos kisvendéglőbe.

És hogy mitől olyan népszerű a Sorompó? Nos, a titka, szerintem – a házias ízeken és a minőségi ételeken túl – a hely hangulatában, a vendégszeretetben, az udvarias kiszolgálásban és az őszinte mosolyban rejlik. Ezek mind-egyike immár tizenöt éve, a hét minden napján grátisz jár a finom falatok mellé.

Szűcs Anikó

Felkészülés a tanévkezdésre

Szeretettel szólítom meg Önöket, kedves kenesei szülők, nagyszülők és családok!

Pár éve úgy alakul a programom, hogy nem sikerül a tanév első szülői értekezletén felszólalnom, bár ezt nagy örömmel tettem, mikor módom volt rá. Fontosnak tartom, hogy már az induláskor felkészüljenek a családok az őszi szezonra, amikor természetes módon több a betegeskedés, amit bizonyára mindannyian szívesen megelőznénk. Sokan kérdeznek a rendeléseken is, mit javaslok a gyermekek immunrendszerének erősítésére, így bizonyára vannak, akiknek ismétlés lesz, amit összefoglalok, de „ismétlés a tudás anyja", hangzik a szólás, ez tehát nem baj.

Az immunrendszerünk egészséges működésében talán minden vitaminnál, egészséges táplálkozásnál és táplálékkiegészítőknél is fontosabb odafigyelni a lelki működésre. A stressz közismerten az egyik legfontosabb megbetegítő tényező lehet az életünkben, ha nem megfelelő módon kezeljük, nem dolgozzuk fel. Stressz nélkül nincs élet, sőt a stressz lehet pozitív hatással is testünkre, de a felhalmozódott, kezeletlenül hagyott stressz hosszú távon károkat okoz. A stresszoldás megtanulása, megtanítása a legfontosabb megalapozója a testi egészségnek. Posztmodern korunkban a testmozgásról sajnos nagyon hamar „sikerül leszoktatnunk" gyermekeinket, pedig a fizikai aktivitás, erőteljes izommunka az egyik legfontosabb „örömhormon"-termelő tevékenység. Nem lehet elégszer hangsúlyozni a mai autós világunkban, hogy óvoda, iskola után a gyaloglás, futás kerékpározás, a ***mozgás*** mennyire fontos. Főként a szabad levegőn végzett sport volna létfontosságú minden gyermeknek, naponta. Természetesen még értékesebb ez az idő, ha ezt szüleivel töltheti, akiknek legalább akkora szükségük lenne erre a tevékenységre, és a szabad levegőn töltött időre.

Következő fontos tényező a megelőzésben az egészséges táplálkozás. Sajnos tudom, sőt tapasztalatból is ismerem, némely gyermekbe mennyire nehéz „belecsempészni" némi zöldséget és gyümölcsöt, pedig a korszerű dietétika szerint táplálékunk felének részben zöldségből és gyümölcsből kellene állnia, melynek nagyobb részét nyersen lenne jó fogyasztanunk. A tápanyag ¼ része állati eredetű fehérje (hús, tejtermék, tojás, hal) legyen, ¼ része szénhidrát, ami elsősorban választékos gabonaféléket jelent és semmiféleképpen sem cukrot. Hozzáadott cukrot és zsiradékot szinte csak elenyésző mennyiségben tartalmazzon. Nem is gondolnák, kedves szülők, hogy mennyi feldolgozott élelmiszerben van már eleve cukor. A 100%-os gyümölcslevekben, a gyümölcsökben, valamint a natúr tejben és tejtermékekben is természetes cukor van! Ezeken kívül semmiféle plusz cukorra nem lenne szükség az egészséges fejlődéshez; ehhez képest kiki gondolja át, havonta mennyi cukrot, illetve édességet, üdítőt vásárol. Nem véletlenül tanácsolom már egészen kicsi kortól, hogy folyadékpótlásra vizet adjunk a babáknak, ne szoktassuk édes ízekhez gyermekeinket, amíg valamennyire még formálható az ízlésük. Fantasztikusan jót tennénk gyermekeinkkel, ha jutalomként nem csokit, cukrot, hanem „kitüntetett figyelmet", közös sétát, beszélgetést, mesélést ajánlanák fel nekik. Higgyék el, minden gyermek szereti, jutalomnak érzi a szülője figyelmét és ráfordított idejét, amikor valamit együtt végeznek.

A harmadik tényező a betegségmegelőzésben az aktív immunizálás. Szeretném feltétlenül leszögezni azt a tényt, hogy a gyermekkorban széles körben alkalmazott ***védőoltások*** minden ellenkező híreszteléssel ellentétben ***nem gyengítik az immunrendszert***, hanem ellenanyag-termelésére serkentik anélkül, hogy betegséget okoznának. Az igaz, hogy vannak olyan betegségek, amelyeknek a legyőzése során szerzett „természetes" immunitás nem vetekedhet a védőoltással kiváltható ellenanyagszintekkel, de éppen ezért ajánlott számos betegség elleni oltásnál az emlékeztető. Az egyik legfurfangosabb vírus az influenza, melynek számos típusa él és virul, sőt ravasz módon képes változtatni önmagát, hogy még több embert „használhasson" szaporodásához, akiket ezzel együtt természetesen megbetegít. Sajnos ezért fordulhat elő az a helyzet, hogy vannak évek, amikor az influenza elleni oltás nem annyira hatékony. Az oltás összetételét minden évben a WHO határozza meg, az előző évi járványokban leggyakoribb vírustörzsek alapján, ami nem mindig ugyanannyira sikeres. A H1N1 járvány óta minden évben benne van az a törzs, valamint egyféle A vírus és egyfajta B vírustörzs. Az utóbbi években azonban nagy számban jelent meg egy újabb B vírus, ami az elmúlt év őszétől egyre gyakoribbá vált. Emiatt már készítenek olyan vakcinát is, ami kétféle B, egy A és a H1N1 törzset tartalmazza. Kérdés: miért kell évente oltani? Mert éppen az influenzavírus maga, és az oltás is olyan, ami a megbetegedés után

nem eredményez tartós védettséget, ráadásul a vírustörzsek változásra is képesek. Tehát, ha egyetlen oltást kap valaki, többnyire háromféle törzs ellen védettséget szerez. Aki természetesen fertőződik, az esetleg rossz esetben különböző időpontokban 2-3 törzzsel is találkozhat, amelyek egyenként mind megbetegíthetik őt. Ráadásul az influenza „csapatban szeret játszani": minden légúti járványban számos más (RSV, parainfluenza stb.) vírus is jelen van, melyek ellen nem létezik, vagy nem beszerezhető az oltás. Gyakran hallom az oltás ellen kifogásként, hogy x éve egyszer beadattam, és mégis olyan influenzás lettem! Sajnos a járványokban csak az ún. sentinel orvosok tudhatják, hogy valójában ki volt biztosan influenzás, mert ők vesznek vírusvizsgálatra mintát. Akinél mintavétel nem történt, azt igazából csak „influenzaszerű" betegnek tekinthetnénk, ha szabatosan szeretnénk fogalmazni. Majdnem ugyanazt a tünetcsoportot 5-6 féle vírus okozhatja. Ezek közül három jó esetben kivédhető az idejében adott oltással, így nálunk, amikor megérkezik az ingyenes oltóanyag, én vagyok az első, aki megkapja.

Új ismereteink szerint az immunrendszer erősítésére továbbá szinte majdnem mindenkinek szüksége van ősztől tavaszig a D-vitamin pótlására, mert táplálékunkban csak az előanyagok vannak meg, és nem ér bennünket elegendő napfény. A D-vitamin-csepp már vény nélkül vásárolható, 400-600 NE / nap adagolással nem lehet túladagolni. Egyéb vitaminok adása, pótlása már inkább egyénre szabott, valamint vannak vényre irható készítmények, melyeket egyedileg szükséges megbeszélnünk.

A fentiekben a mindenkire egyformán érvényes alapelveket foglaltam össze az Önök számára.

Végül minden családnak kívánok lehető legjobb egészséget az egész évben!

Szeretettel:

Meláth Viola
házi gyermekorvos

„Tálba nem teszik, késvel nem metszik, egész világ avval nevelődik"

A szoptatás világnapján nyilván könnyebb volt erre a találós kérdésre válaszolni. Bizony, ez a semmivel nem helyettesíthető csodás tápláléka a babáknak, az ***anyatej***.

1992-től tartják világszerte az ***anyatejes táplálás világnapját***. Az Egészségügyi Világszervezet és az UNICEF átfogó programot indított el huszonöt éve a csecsemők egészséges táplálása érdekében, azért, hogy az egész világ minden újszülöttje anyatejjel nevelődjék.

Célul azt tűzték ki, hogy 2000-re a csecsemők 80%-a az élete első 4 hónapjában kizárólag szopizzon. Hazánkban évek óta csak megközelíteni tudjuk ezt a célnak kitűzött, kizárólagos szoptatási arányt. Viszont egyre több édesanya szoptatja gyermekét 5-6 hónapos korban, sőt egy éves kor felett is. Azon babák százalékos aránya pedig csak 3-4%, akik egyáltalán nem kapnak anyatejet. Erre a szoptatási arányra büszkék lehetnek az édesanyák és az őket segítő család, valamint a védőnők, gyermekorvosok, IBCLC laktációs szaktanácsadók és a szülésznők is.

Az anyatej a csecsemő ennivalója, innivalója, a védelmi rendszere a kórokozókkal szemben, testi, szellemi, lelki tápláléka is egyben. Csak rá kell nézni a csöppségre, amikor szopizik. Azt a „földöntúli" nyugalmat, megelégedettséget, biztonságot és ragaszkodást így együtt kizárólag ebben az állapotban lehet tetten érni a kicsi arcocskáján.

A szoptatás nehéz, az anyai szervezetet nagyon igénybe vevő feladat, de az anyaság legszebb, legbensőségesebb, semmihez sem hasonlítható boldog időszaka.

Szoptató anyák milliói csak azt üzenhetik szívből a kismamáknak, hogy akinek a sors megadja ezt a lehetőséget, az ne szalassza el, mert fel nem fogható és mással soha nem pótolható élményben lesz része.

A szoptatás nem verseny, minden cseppje aranyat ér. Így megkülönböztetés nélkül minden édesanyát köszöntünk, bármennyi ideig táplálta-táplálja anyatejjel gyermekét.

A világnap rólunk szól. Rólunk, édesanyákról, és a mi gyermekeinkről.

A szoptatás világnapján, augusztus 1-jén köszöntöttük az édesanyákat a kenesei babaklubban. *Óbíró Ágnes* verset mondott, *Balassa Orsolya* köszöntőt olvasott fel, majd Ringató foglalkozás következett, *Rábaközi Ritával*. A Ringató foglalkozásokon elsődleges szerepet kap a közös éneklés, mondókázás, és megtapasztaljuk az ölbéli játékok semmi mással nem pótolható örömét is.

Rita a zene szeretetét édesanyjától és édesapjától kapta ajándékba, akik – bár hivatásuk szerint nem zenész emberek – nagy hangsúlyt fektettek zenei nevelésére. Zenei általános iskolába járt, hegedülni, később brácsázni, zongorázni tanult,

majd megismerkedett az éneklés rejtelmeivel. Énekzene, hittanári pedagógia, majd magánénektanár-ének-kamaraművész szakon végzett. Véleménye szerint az „értékes zene" a testi-lelki harmónia egyik alapja, mely segít egyensúlyban tartani bennünket ebben a rohanó, anyagias világban. Két gyermeke zenei nevelését már pocaklakókként elkezdte. 2007 őszén elvégezte a Ringató módszertani tanfolyamot, így ma már Ringató foglalkozásvezetőként adja át a zene szeretetét, fontosságát és fejlesztő hatását édesanyáknak és gyermekeiknek.

Köszönjük Ritának, hogy időt szakított ránk, és köszönjük a Balatonkenesei Önkormányzat támogatását, hogy erre a napra meghívhattuk Őt.

Óbíróné Karácsony Ágnes
védőnő

60 éves a Könyvtárunk!

A balatonkenesei Könyvtár októberben ünnepli fennállásának 60. évfordulóját. E jeles alkalomból RAJZ-, VERS- és NOVELLA-PÁLYÁZATOT hirdetünk, az alábbiak szerint:

Rajzpályázat

Korcsoportok:
I. korcsoport: 3-10 éves gyermekek
II. korcsoport: 11-18 éves fiatalok
III. korcsoport: 18 év feletti felnőttek

Téma: **Szeretek olvasni!**
Méret: A4
Technika: zsírkréta, színes ceruza, filctoll
Díjazás: korcsoportonként az első 3 pályamű megjelenik a Balatonkenesei Hírlap novemberi, decemberi és januári lapszámaiban, valamint az I-II-III. helyezett oklevelet és könyvet kap ajándékba.

Az elkészült pályaműveket a Kultúra Házában lehet leadni munkaidőben (hétköznaponként 8-16 óra között), vagy szkennelve elküldeni a kulturahaza.balatonkenese@gmail.com címre (.jpg formátumban).

Leadási határidő: 2017. október 9. hétfő, 15:00

Verspályázat

Korcsoportok:
I. korcsoport: 6-18 éves tanulók
II. korcsoport: 18-55 éves felnőttek
III. korcsoport: 56 év feletti felnőttek

Téma: **„Szerelemben megsebzett lelkek"** *(eszperente nyelven remekelt versek kellenek! :))*
Terjedelem: max. 1.800 leütés
Díjazás: korcsoportonként az első 3 pályamű megjelenik a Balatonkenesei Hírlap novemberi, decemberi és januári lapszámaiban, valamint az I-II-III. helyezett oklevelet és könyvet kap ajándékba.

Az elkészült pályaműveket a Kultúra Házában lehet leadni munkaidőben (hétköznaponként 8-16 óra között), vagy e-mailben elküldeni (.doc formátumban) a kulturahaza.balatonkenese@gmail.com címre.

Leadási határidő: 2017. október 9. hétfő, 15:00

Novellapályázat

Korcsoportok:
I. korcsoport: 6-18 éves tanulók
II. korcsoport: 18-55 éves felnőttek
III. korcsoport: 56 év feletti felnőttek

Téma: **„A tudás hatalom!"**
Terjedelem: legfeljebb 3 gépelt oldal (A4), max. 5.400 leütés
Díjazás: korcsoportonként az első 3 pályamű megjelenik a Balatonkenesei Hírlap novemberi, decemberi és januári lapszámaiban, valamint az I-II-III. helyezett oklevelet és könyvet kap ajándékba.

Az elkészült pályaműveket a Kultúra Házában lehet leadni munkaidőben (hétköznaponként 8-16 óra között), vagy e-mailben elküldeni (.doc formátumban) a kulturahaza.balatonkenese@gmail.com címre.

Leadási határidő: 2017. október 9. hétfő, 15:00

Nagy érdeklődéssel várjuk az értékes alkotásokat! Arra buzdítunk időset-fiatalt, hogy bontakoztassa ki kreativitását, és bátran mutassa meg tehetségét Kenese városának!

(GA)

Közösségi élet horgászkikötőnkben

Habár időről időre jelentkezem, s a rendezvényeinkről szóló beszámolókkal igyekszem minél nagyobb betekintést adni a Balatonkenesei Horgászegyesület mindennapi életébe, az „egyszerű hétköznapok” közösségi életét igazán csak azok ismerhetik, akik közénk tartoznak. Ezt szeretném most valamelyest pótolni.

A kánikulai idő ellenére (vagy éppen emiatt) horgásztársaink gyakran családtagjaik kíséretében érkeznek kikötőnkbe. Sokan pihennek a szépen karbantartott, gyepes területeken, az árnyat nyújtó fák lombjai alatt, miközben a családok horgászni szerető tagjai váltakozó sikerrel űzik kedvenc sportjukat imádott Balatonunk kéklő vizében. Természetesen az évtizedek során megszerzett tudáson kívül a mindenkori szerencsének is nagy szerepe van e sportban. Vannak, akik vitorlásra szállva vidáman hasítják a lassan felerősödő hullámokat. A zöld gyepen futkosó apró gyermekek szívmelegítő látványa örömmel tölt el mindnyájunkat, bár ők mindent elkövetnek, hogy nagyszüleik figyelmét elterelve kikerülhessenek látókörből. Kevés sikerrel. A nagymamák, miközben a hétköznapok történéseit osztják meg egymással, minden apróságra ugyanolyan óvó tekintettel vigyáznak, mint sajátjukra.

A hűvös klubhelyiségben néhányan megbeszélést tartanak az aznap estére tervezett baráti összejövetellel kapcsolatosan. Már megszokottá váltak az esti összejövetelek, esetleg egy sportműsor megtekintése, avagy egy közös baráti vacsora. Ilyenkor bármely tagtársunk tér be, ha véletlenül „belecsöppen” az eseményekbe, ugyanolyan szeretettel fogadják s kínálják, mint a meghívottakat. – A közelmúltban igencsak nagy sikert aratott a résztvevők körében egy ilyen este. Kedves fiatal pár látta vendégül barátait, többek között egy vidám csapatot, akiknek szinte minden tagja közeli kapcsolatban volt a zenével. Minden szükséges felszerelést hoztak magukkal, előre eldöntve, hogy szórakoztató estét varázsolnak a meghívottaknak. Szimpatikusak voltak már a találkozás első pillanatában, ahogy minden általuk még nem ismert társunknak bemutatkoztak s elbeszélgettek velük. Rövid idő elteltével felcsendültek az első dallamok – olyan jól, hogy bevallom, ilyenre nem számítottam. Gyönyörű tiszta hangok töltötték be a kikötői csendet, mi pedig kellemes meglepetéssel néztük a zenészek arcát betöltő kedves mosolyt, mely a zene átélésének érzésével keveredett. Minden egyes dalt oly magas színvonalon szólaltattak meg, amely megtalálta az utat a hallgatók szívéhez, lelkéhez. Régi, s ma már ritkán hallható dalok sokasága idézte fel a kedves, múltbeli emlékeket – hatásukat jól le lehetett olvasni a mosolygós arcokon. Hihetetlennek tűnt, hogy ezek a nagyszerű előadók (sőt nevezhetjük őket minden túlzás nélkül művészeknek) csak néhány alkalomra állnak össze önmaguk, illetve baráti társaságuk szórakoztatására. Nagyon sok, magát sztárnak valló zenekar még „létráról” sem fogja ezt a szintet soha elérni.

Fotó: Varga Éva

Csodás zenei élménnyel lettünk gazdagabbak – és sok finom falattal is. Köszönjük kedves vendéglátóinknak, s köszönjük új zenészbarátainknak e feledhetetlen estét! Jövőre, ugyanígy s ugyanitt nagy szeretettel várunk vissza Benneteket!

Vezetőségünk immáron hatodik éve végzett, kitartó munkájának köszönhetően teljesült a vágyunk: családcentrikus közösségi életet tudtunk kialakítani. Az eltelt idő bennünket igazolt, bár követhettünk s követtünk is el apróbb hibákat, természetesen nem szándékosan tettük, hisz a törvényeket s az azokban végzett apró szabálymódosításokat követni még a jogvégzetteknek is nehéz a mai világban. Mára az is tisztázódott, hogy a vezetőség tagjait egységesen a jó szándék és a közösség érdekeinek érvényesítése vezérli, épp ezek érdekében a jövőben is minden segítő célzatú tanácsot, jelzést örömmel fogadunk s megköszönünk!

Id. Mészöly Sándor

Élet a Balatonon

Mint egy gyermeki bölcső, úgy ring csónakom a kéklőn csillogó
Balaton vizének játékos hullámain,
Ott, ahol békésen élvezhetjük a magány oly nyugtatón csendes
Varázsát, hosszú órákon át.
S partjai mellett zöldellő sűrű nádasban a vízi világ összes lakója,
Békés otthonra talált.

A hajnali égboltra oly fenséges méltósággal felkúszó Nap sugarai,
Vörösre festik a hullámokat,
Majd ártatlan gyermeki kíváncsisággal kutakodván, átvizsgálnak
Minden apró nádi zeg-zugat.
A part menti öreg fákon szorgosan kopogtat az éhes Fakopáncs,
Néhány kövér falat után.

Amott egy ráérő Kakukk kürtöli világgá még reánk váró éveink
Általa vélt számát,
Bent a nádas titokzatos sűrűjében, szerelmes rigópár tartja nászát,
Ismét belakva régi házát.
S a víz szintje felett gyors röptű partifecskék ügyesen kapkodják,
A rajzó csípős rovarokat.

Az ébredező szélben vitorlások szelik ketté a tajtékzó hullámokat,
Lehagyván a bátortalanokat,
S duzzadó hófehér vitorláikba befogván az egyre felerősödő szél,
Mindent elsöprő, nyers erejét.
A sirályok telhetetlen hada vijjogva lepi el a nyugtalan Tavat,
Mohón falván az apró halakat.

E leírhatatlanul csodás vízi világ igazi valós szépségét s nyugalmát
Nem mindenki érzi át,
S lám, a semmiből tűnik elő egy „kékvérű Úr”, ki részegen megtöri
E kép minden varázsát.
Felbőgetvén luxushajója motorjait, az erősödő szembeszélben
A korláton át – lehányja önmagát!

Id. M.S.

KELETI PARTI TÚRA

2002. MÁJUS 23. – JÚNIUS 12.

Delivery job – A hajó és legénysége - Repülünk a Golf Áramlattal – Paprikáskrumpli a Rettegés Fokánál – A titkok titka – Csillagokkal takarózva

Noha Somogyi Gyula utazása 2002 májusában és 2017 júniusi lapszámunkban véget ért, vártak még rá kalandok az út céljánál, Amerikában is.

Másfél hónapja vagyok szárazföldön, és már nagyon hiányzik a tenger, a csavargás. Kapóra jön, hogy júniussal beköszönt a hivatalos hurrikánszezon. A hajók többségét ilyenkor felviszik északra, mivel a biztosítótársaságok csak egy bizonyos földrajzi szélesség fölött hajlandók a kockázatot vállalni, vagyis biztosítani a hajókat. Ebben az időszakban valóságos népvándorlás indul el. Érdemes kivárni a legjobb lehetőséget, ahol biztonságos a hajó, jó a társaság, na és a fizetés mértéke sem mellékes.

Hamarosan találok egy hajót. De még milyet! Egy nagyon jó állapotban lévő Gulfstar 50, ketch riggel. Minden csillogvillog, nagyon pipec. Az összes vitorla besodorható (a grósz és a mizzen az árbocba tekerhető be). További érdekesség, hogy szinte minden elektromos, a tűzhely, a WC, és a nagyobb csörlők is. Összesen hét akkumulátor (6 szerviz + 1 motor aksi) szolgáltatja az áramot. Az akkumulátorokat egy dízelgenerátorral lehet feltölteni. Érdekes közelről látni, hogy hogyan vitorláznak floridai gazdagék, és szembesülni azzal, hogy Amerikában a legfontosabb szempont (vitorláshajón is): a kényelem. A csapat is nagyon klassz. A tulajdonos srác egy kétkezi amerikai milliomos család sarja. A hajón kívül van egy hatalmas háza West Palm Beach-en, Floridában, természetesen pálmafás kerttel, úszómedencével és dokkal, valamint egy még nagyobb ház Gloucesterben, Massachusetts-ben, amely szintén a tengerre néz. Mondanom sem kell, hogy mindkét ház garázsában egy-egy jaguár ácsingózik. A másik vitorlázótárs Luke, aki új-zélandi, és amolyan világutazó. A kiwi srácot csak a gitározás és a csajok érdeklik, nagyon jó fej. Luke-kal pillanatok alatt meghaverkodom, örökké vidám, nyílt tekintetű legény, ismeri a kikötőket, a szállodákat, a nőket, az üzleti világot, az élet menetét. Luke az, akit a Jóisten is hajóra teremtett: erős, szívós, béketűrő, és mint egy igazi tengerész, két feladat közül mindig a nehezebbiket választja. Egy hetet dolgozunk a hajón West Palm Beach-en, felkészítjük az útra. Utolsó nap egy gyors bevásárlás, a kaják elrendezgetése a hajóban. Készen állunk az útra.

Tíz csomós sebességgel szinte szállunk a Golf-áramlatban. Ha egész precízek akarunk lenni, akkor a GPS (föld feletti sebesség) mutat 10 csomót. A LOG (víz feletti sebesség) 6,5 csomót. Ez azt jelenti, hogy az áramlat 3,5 csomós sebességgel halad. A Golf-áramlat hihetetlen mennyiségű vizet mozgat meg. Egy 4-5 mérföld széles folyamot kell elképzelnünk, amelynek nagyobb a vízhozama, mint a Föld összes folyójának együttvéve. A Golf kezdetben a parttal párhuzamosan, északi irányba áramlik, majd a Chesapeake öböl magasságában fokozatosan keletnek fordul. Európát elérve rendkívüli hatást fejt ki a kontinens éghajlatára. Az áramlattól észak-keletre melegörvények alakulnak ki, amelyek az óramutató járásával megegyező irányba forognak. Az áramlat másik oldalán a hidegörvények ellenkező irányba mozognak. A tapasztalt vitorlázó jól ki tudja használni ezeknek az örvényeknek a kedvező hatását. Az áramlatban vitorlázva a legnagyobb kellemetlenséget az jelentheti, ha élénk szél fúj be szemből, az áramlattal ellentétes irányból. Ilyenkor úgynevezett szögletes hullámok alakulnak ki, amelyek sűrűbbek, magasabbak és meredekebbek a megszokottnál. De ez a veszély egyelőre nem fenyeget minket. Kellemes, 4-es erősségű oldalszélben hasítjuk a habokat.

Már második napja vitorlázunk idilli nyugalomban. A tenger szinte tökéletesen kisimult, napi 240 mérföldet teszünk meg. Közeledünk a Rettegés Fokához (Cape Fear). Nevében az íze! Ma este én készítem a vacsorát. A hatalmas mennyiségű paprikáskrumpli egy szemvillanás alatt elfogy. A kiwi és a jenki srác még a tányérját törölgeti, mikor a szél az egyik pillanatról a másikra északira fordul és beerősödik, a hullámok embernagyságúra nőnek. Reffelni kell és a nagy hullámokon széllel szembe kreuzolni. Szép kis éjszaka elé nézünk! Három lehetőség áll előttünk. Az első: kimenni az áramlaton kívülre, még távolabb a parttól, ott kisebbek a hullámok (logikus, de nagy kerülő). A második: a part és az áramlat között haladni, szintén kisebb

hullámokon, de nagyobb hajóforgalomban (nem tűnik jó ötletnek, amúgy sem túl nagy öröm éjszaka partközelben kreuzolni). A harmadik: a part fele vesszük az irányt, és reggelre elérjük az Intracoastal egyik bejáratát (ezt választjuk). Nagyon jó döntésnek bizonyult besurranni az Intracoastal Waterway-re. Még két napon át 30-35 csomós északi szél fúj. (Nem a szél erőssége, inkább az iránya okoz nehézséget.) Továbbá ezzel a manőverrel kikerüljük a másik hírhedt fokot, a Cape Hatteras-t. Számomra külön élmény, hogy megcsodálhatom az észak-karolinai tájat, a fenyőerdőket, a nádasokat. Régen láttam ilyesmit. A floridai pálmafáktól, mangrovétól, és menetitől teljesen eltérő növény- és állatvilág. Szarvasok, aligátorok és vízimadarak élnek itt nagy csoportban. Két napon át motorozunk az Intracoastal-on felfelé. Norfolk-ot (Virginia) elérve újra kidugjuk az orrunkat a tengerre.

Ha nyílt víz, akkor pecázás. Ha pecázás, akkor halvacsora. Mostanra már annyi halat fogtam, hogy nem titkolódzhatom tovább, meg kell osszam azokat az apró fogásokat, trükköket, amelyeknek a siker köszönhető. Első és legfontosabb a szerelés, amely 30 m hosszú; a hajó felőli végével kezdem: gumikötél (ennek az a szerepe, hogy a hal szájában az ütközés rugalmas legyen), kb. 20 m hosszú kötél, majd nagyon erős damil, legvégül a horog és a csali. Fontos, hogy a horog éles legyen, lehetőleg kétkampójú, a mérete mintegy hüvelykujjnyi. Csalinak egy tenyér nagyságú műanyag tintahalat használok. Sokan rátekerik egyszer a szerelést a csörlőre, hogy a csörlő kattogása figyelmeztesse őket a kapásra. Ezt az eljárást soha nem alkalmaztam, helyette néhány óránként leellenőrzöm a cájgot. A hal kiemelésekor legyen kezünk ügyébe egy vágóhorog. Ha már a dekken van a zsákmányunk, valahogy rá kell vegyük, hogy ne ficánkoljon. A legtöbb tengeri pecás ilyenkor pálinkát (értsd: vodka, whisky, illetve bármilyen tömény szesz) vesz a szájába és beleköpi a hal kopoltyújába. Halálos vétek! Én a csörlőkaros megoldás híve vagyok: egy-két jól irányzott csapás és már nem is vagdalódzik az áldozatunk. Tapasztalatom szerint a halak napkeltekor és napnyugtakor harapnak legszívesebben. Kerüljük a pecázást sekély vízben; akkor, ha motorozunk; továbbá vízgenerátor használata mellett.

Őrült jól érzem magam ezen a kiránduláson. A hajó kiválóan működik, a csapat is remek, rengeteget röhögünk. A horgászszerencse sem hagy el, úgy látszik, a Golf tele van halakkal. Az igazi örömöt azonban az okozza, hogy újra nyílt vízen lehetek. A tavaly decemberi óceánátkelés óta a szigetek között és partközelben vitorlázunk. Hosszú idő óta ez az első túra, hogy „kék vízen" vagyok. Sehol egy másik hajó, sehol egy repülőgép, csak a végtelen természet; csak a víz, a hullámok és az ég. Az égbolton néhány gomolyfelhő (cumulus) árválkodik. Távolabb és magasabban vékony pehelyfelhőréteg (cirrus) mögül kandikál ki a nap. Állandóan figyelem a felhőket, hiszen itt a nyílt vízen a legmegbízhatóbb időjárásjelentést ők szolgáltatják. Milyen felhőket látok? Merre mozognak és milyen sebességgel? Ugyanúgy, ahogy régen a szántó-vető ember az égre pillantott, és az éveken át lerakódott tapasztalata segítségével időjárási eseményeket volt képes megjósolni. Régi tudás ez, amit mára, a városi ember már elfelejtett, de itt a tengeren nap mint nap szükség van rá. Beesteledik, feljönnek a csillagok. Először a legfényesebbek jelennek meg az égen: a Sirius a Nagykutya csillagképben; a Betelgeuse, az Orion, más néven a Kaszás legfényesebb csillaga; a Dubhe is előbújik, amely a Göncölszekér legészakibb pontja, tőle nem messze a Polaris (magyarul Sarkcsillag) világít. Az emberiséget több ezer éve – a babiloniak, egyiptomiak óta – foglalkoztatják a csillagok. Micsoda ősrégi ismeret ez! A csillagok állásából földi dolgokra próbáltak következtetni. A tengerészek az ókortól egészen napjainkig az égitestek segítségével navigáltak. Közben felbukkan a hold, megvilágítja utunkat. Csak bámulom az égi lámpást. Elgondolkozom... Újra felteszem magamnak a kérdést: mit keres egy magyar fiatalember a tenger közepén? A svédeket, norvégokat meg lehet érteni, az ő ereikben viking vér csörgedezik. Az angolok szintén tengeri nép. Nekünk magyaroknak még tengerünk sincs. A válasz a csillagokban rejlik. (Kopár István elmélete.) Nomád, pusztában lakó őseink ugyanúgy az égboltot vizsgálták, mint a tenger vándorai. A csillagok igazították útba őket, új legelőket keresve. A vándorló, helyváltoztató ember jellemzője, hogy az eget figyeli. Ősi, génekbe zárt ösztön kényszerít minket, magyarokat a tengerre, ahol körös-körül a zavartalan természet és fölöttünk a csillagos ég.

Boston, New York, 2002. június 13. – július 2.

Boston a legeurópaibb amerikai város – New York, mintha egy másik bolygón lennék – A régi korok hajósai belevitorláztak az ismeretlenbe

A keleti parti túra tíz naposra sikeredett. A hajót Gloucester-ben bójára kötjük, majd irány Boston. Bostonról a legtöbb embernek a kosárlabdacsapat jut eszébe, esetleg a Harvard University, mélyebbre vájkálva történelmi tanulmányainkba a bostoni teadélután. Az első bostoni benyomásom, hogy itt otthon érzem magam. A vakolatlan téglaépületek, a faházak, a rengeteg sétáló ember az utcákon; akár egy európai városban is lehetnék. Az egyetemi városrész Cambridge, itt különösen a Harvard tér környékén számtalan bár, étterem, mozi várja a fiatalokat. A Charles folyó túloldalán fekszik Boston, a belváros, ahol jónéhány felhőkarcoló tarkítja az utcaképet. A bostoniak büszkék az – amerikai mércével mért – régi történelmükre. Déli irányba, félórás autóútra található Plymouth, ahova az első európai telepesek érkeztek a Mayflower fedélzetén, 1620-ban. Massachusetts a hazája az amerikai kékvérű arisztokráciának (ha van ilyen). A floridai újgazdagokkal ellentétben itt régi pénz, régi gazdagság honol. Floridában a motoros jacht volt a menő, itt mindenki vitorlázik.

Kevésbé vitorlázóközpont New York. De ezt a várost látni kell! Egy hetet töltök New York-ban, ami semmire sem elég. Kizárólag Manhattan-ben mozgok, itt sok mindent megnézek, de ez csupán kis része a hatalmas városnak. Manhattan hihetetlenül sokszínű és változatos. Én a Kínai Városban (China Town) lakom. Itt az utcákon nyüzsgő vásári forgatag, szemét-halmok, bűz és kínai feliratok. Az ütött-kopott házak falán tűzlépcsők kúsznak fel. A kínai piac érdekes, izgalmas hely: árusítanak itt bambuszrügyet, százéves tojást, tücsköt-bogarat.

Teljesen más az Üzleti Negyed (Financial District), ahol öltönyös palik rohangálnak egyik irodaházból a másikba. Itt található a híres Wall Street, a New York Tőzsdével. Csupán ebben az egyetlen utcában mesés összegek cserélnek gazdát nap mint nap. A tőzsde épülete előtt brókerek sütkéreznek a napon, a zsebükből előbányászott szendvicsüket majszolják. Ebben az épületben különös jelentőségű ügyleteket bonyolítanak, amelyek nem túlzás, az egész emberiségre felbecsülhetetlen hatással vannak. Innen indult 1929-ben az a gazdasági válság, amely a fél világot térdre kényszeríttette. Tovább bandukolva megpillantom az Empire State Buildinget a maga 102 emeletével, ma (a World Trade Center lerombolása után) Földünk második legmagasabb épülete. Végigsétálok a Broadway-n, egészen a Times Square-ig. Hatalmas forgalom, reklám-feliratok, neonfények. Innen nincs messze a Central Park, oldalában a Metropolitan Múzeummal. Csak a múzeumban négy órát lődörgök. Egyiptomi, görög, római szobrok és edények. Mindez rendkívül profi módon bemutatva; az információs táblák, a megvilágítás, minden körülmény a látogatót segíti. A felső szint a festőké. Rembrant, Monet, Renoir, Van Gogh, Picasso és még sokan mások. Ezeket a festményeket mostanáig csak könyvben láttam, és most itt állnak eredeti szépségükben. Külön tárlat mutatja be Gauguin műveit. Ő volt az a festő, aki negyven éves korában felhagyott tőzsdebrókeri karrierjével és elhagyta szülővárosát, Párizst. Az volt a célja, hogy az európai művészeti tradícióktól eltérő, merőben újat fedezzen fel a primitív népek festészetében. Vissza akart nyúlni a gyökerekhez. Rengeteget hajózott, bejárta a Karib-tengert, Dél-Amerikát, Ausztráliát. Élete nagy részét a csendes óceáni Tahitin töltötte. Itt talált rá önálló stílusára, amit az élénk színek, a hangsúlyos kontúrok és a kétdimenziós ábrázolás jellemez. Záróráig gyönyörködöm Gauguin mesterműveiben. A múzeumból kitóduló tömeg hangos rapzenére lesz figyelmes. Az utcai táncosok jól időzítettek, ilyenkor több százan hagyják el a múzeumot. A külvárosi fekete srácok ördögi ügyességgel mozognak, a fejükön pörögnek, akrobatákat megszégyenítő ruganyossággal ugrálnak. Az előadásmód is nagyszerű, tele humorral. Ha belegondolok, nem is rossz üzlet utcai táncosnak lenni, a negyedórás műsor után mindenki bedobott egy dollárost a zsákjukba.

A keleti parti csavargás véget ért. El kell gondolkodnom: merre tovább, hogyan tovább! Minden bizonytalan körülöttem. Nem tudom, melyik tengeren, nem tudom milyen hajóval. Csupa megválaszolatlan kérdés. Úgy érzem magam, mint a régi korok hajósai, akik nem tudták mi van a nagy vízen túl, nem tudták mi vár rájuk a messzeségben, egyszerűen belevitorláztak az ismeretlenbe.

Somogyi Gyula

A balatonkenesei öregfiúk focicsapat

Idézet a Tallósi Hírnök 2016.téli számából, A foci, ami összeköt című cikkből: *„25 éve kezdődött Tallós és Balatonkenese kapcsolata. Akkor a két alapiskola között alakult ki baráti kapcsolat, melynek része volt a pedagógusok focitalálkozója is. Persze a futballcsapatok összeállításában nemcsak pedagógusok szerepeltek (tudjuk, milyen kevés a férfi a tanítók között), hanem a futballt szerető öregfiúk is. Hosszú éveken keresztül jól működött a kapcsolat az alapiskolák között, az öregfiúk pedig rendszeresen találkoztak, minden évben kétszer: júniusban Balatonkenesén, szeptember végén pedig Tallóson. Balatonkenesén Bognár Imre és Látics Csaba pedagógusok, Tallóson pedig Hagony Gyula voltak a kapcsolat elindítói. Ez így ment 25 éven keresztül…"*

Illetve megy még ma is, hiszen a 2016-os tallósi 25 éves jubileumi két napos torna után, 2017 júliusában mi láttuk vendégül a felvidéki település focistáit. Huszonötödször! A kinti vendéglátás után, amely remekül sikerült, nagy volt rajtunk a teher, hogy minden úgy alakuljon, ahogy elterveztük, legyen jó idő, színvonalas fogadás, focimeccs, vacsora, másnap egyéb programok.

Nagyszerű érzés volt, hogy a sok támogatásnak és a sok szervezésnek meglett az eredménye. Igaz, a focipályán most a vendégek nyertek, de mégsem voltunk vesztesek. Kellemes napot töltöttünk barátainkkal, akiket az akarattyai műfüves focipálya mellett felállított sátraknál fogadtunk finom falatokkal és hideg italokkal. Rövid köszöntőt mondott ***Rozs Péter*** alpolgármester, ***Kocsis Jenő*** képviselő, egykori csapattag, illetve megtisztelt minket ***Jurcsó János*** képviselő úr is. Egy kis sétával a magaspartról közösen megcsodáltuk a Balatont, beszélgettünk a közös élményekről, majd megkezdődtek a focimecscsek. Először a 60 év felettiek mérték össze tudásukat, amely mérkőzésen nem az eredmény volt a fontos, hanem a részvétel. Utána a 40 év felettiek csapatai küzdöttek meg egymással; a szoros meccsen tallósi győzelem született. Az estét Balatonfőkajáron egy élőzenés vacsorával, és egy kellemes pincelátogatással zártuk. Másnap a strandolást választották vendégeink, ott pihenték ki az előző nap fáradalmait.

Ez a számunkra oly fontos esemény nem jöhetett volna létre a *balatonkenesei* illetve a *balatonakarattyai Önkormányzatok* és *Polgármesterek* támogatása nélkül, köszönjük nekik.

Szintén nagy köszönettel tartozunk a *Kocsis Kenese Kft.*-nek a finom hidegtálakért, a *Katica pékség*nek a friss pogácsákért, kenyerekért, az *Eleven cukrászat*nak a jubileumi tortáért, a *Hanák ABC*-nek a hideg frissítőkért, *Budai Roland*nak a pálya mellett felállított rendezvénysátrakért, a *Hotel Marina Port*nak a kölcsönadott eszközökért és egyéb támogatásokért. Igazi összefogást láttunk. Valóban megtapasztaltuk, hogy a foci nemcsak a tallósi barátainkkal köt össze minket, hanem itt helyben is.

Hanák István
az öregfiúk focicsapat vezetője

Ludas Matyi – Dargay Attila 1976-os animációs filmje, a második egész estés magyar rajzfilm

„Én uram a fizetést köszönöm, ha az Isten erőt ád,
S életben megtart, majd megszolgálom, azért tsak
Rója fel a kapu félfájára, hogy el ne felejtse:
Háromszor veri ezt kenden Lúdas Matyi vissza!”

Fazekas Mihály

Lúdas Matyi népmesei hős története megjelenésének 200. évfordulójára

Könyvespolcomon válogatva akadt meg a szemem Fazekas Mihály Lúdas Matyi című elbeszélő költeményének példányán, amely évtizedekkel ezelőtt kedvenc olvasmányaim közé tartozott. Máig is szinte szó szerint emlékszem Matyi kalandos történetére. Fazekas Mihálynak köszönhetjük, hogy ezt az úgynevezett vándormotívumot átültette az akkori magyar valóságba, s így vált Matyi népmesei hőssé.

Soós Imre a Ludas Matyi című, 1949-ben Nádasdy Kálmán és Ranódy László által rendezett filmben, mely szerepéért a Karlovy Vary-i filmfesztiválon a legjobb férfialakítás díját kapta

Nem folytatom tovább, hisz jól tudom, sokan vannak, akik mindezt nálamnál jobban tudják. Ám rápillantva az eredeti kiadás dátumára, 1817-re – az író egyébként saját neve alatt adta ki a művet – látjuk, hogy kereken kettőszáz évvel ezelőtt jelent meg. Úgy gondoltam, ezen évforduló alkalmából illenék megemlékeznünk e nagyszerű elbeszélő költeményről – melynek alcíme: Egy eredeti magyar rege négy levonásban – s természetesen szerzőjéről, Fazekas Mihályról. Jól tudjuk többek között azt is, hogy a mű első változata 1804-ben keletkezett, s az író tudta nélkül terjedt el. 1815-ben egy Bécsben tanuló diák, Kerekes Ferenc, mint ismeretlen szerző művét adta ki. A jogosulatlan kiadás ellen az író levélben tiltakozott, majd átdolgozva művét, 1817-ben úgyszintén Bécsben jelentette meg. Meg kell vallanom, így hatvan felett újraolvasva e népmesei főhős történetét, ugyancsak elgondolkodtató érzéseket váltott ki belőlem. Egyben azonban teljesen biztossá váltam: ha ez a mű napjainkban íródott volna, akkor is hűen tükrözné a mai világban általunk megélteket.

Fazekas Mihály

Id. M.S.

Szimbólumok – A bagoly

Megfigyelték már, hogy mindig van egy-egy felkapott motívum, szimbólum, jelkép, amely adott időszakban mintha fokozottabban fordulna elő, nagyobb számban jelenne meg? Természetesen része van ebben a divatnak, amely – természetéből fakadóan – időről időre új és még újabb felfedeznivalót keres.

Észrevették, hogy mostanában megszaporodtak körülöttünk a ***baglyok***? Számtalan helyen, formában találkozhatunk velük. Ott csillognak a divatékszerek, bizsuk kínálatában, textilek, elsősorban gyerekeknek szánt ruhák, cipők, ágyneműk mintáiról néznek vissza, lámpák, lakásdíszek formájában ülnek otthonainkban.

A baglyok rendjébe két család kétszáztizenhét faja tartozik bele. Valamennyi faj az éjszaka aktív ragadozó madarak közül való; vadászatban való sikerességüket hangtalan repülésük teszi lehetővé. Látásuk és hallásuk kitűnő: a szimmetrikusan elhelyezkedő fülkagylóik térhallást ad nekik, szemük a madárvilágban pedig egyetlen, amely képes a kék szín és az infravörös tartomány látására, annak ellenére, hogy szemüket nem tudják mozgatni. Cserébe viszont függőleges irányban 180°-nál, vízszintesen pedig 270°-nál nagyobb

szögben elfordítható fejet kaptak a természettől.

Étrendjük rendkívül változatos: rovaroktól kezdve a kistestű emlősökig, halakig mindent fogyasztanak. Fészket nem raknak, más madarak elhagyott fészkeibe és odúkba költöznek be inkább.

A ***néphit*** általában balszerencsés jelképnek tartja. Az éjszaka madara, tehát az ismeretlené, a kifürkészhetetlené, a nem látható dolgoké. Sokfelé halálmadárnak nevezik, mely érdekes megfigyelésen alapszik. Amikor egy-egy házban nagybeteget, haldoklót ápoltak, éjjel is égett a lámpa, gyertya. A kiszűrődő fény odavonzotta a baglyokat; jelenlétükről a huhogásuk adott hírt. Így kapcsolódott össze az emberek fejében ***a bagoly és a halál motívuma***: ha a madár megjelenik, az halált hoz. Az elképzelés már a római hitben is megjelent: *Julius Caesar* halálát is egy bagoly jelezte előre. Az átváltozás, a rejtély madara, lélekvivő: átjár a síkok, evilág és túlvilág között, s a testét éppen elhagyó lelket kíséri a túlvilágra. Általában elmondható, hogy a negatív erők mellett az okosságot és a gyógyító folyamatokat is hozzá társítják. Megfigyelték, hogy míg a negatív jelzők többnyire a kisebb testű bagolyfélékre jellemzőek, a pozitívak a nagyobb baglyokhoz kapcsolódnak.

Ugyanakkor elvitathatatlan tőle a ***bölcsesség*** jellemvonása is. Ennek alapja a görög mitológia: a bagoly *Pallasz Athéné*, többek között a bölcsesség istennőjének állata volt. Athéné éles eszét kifejezi szeme, mely nagy, lényeglátó, s úgy ragyog, akárcsak a bagolyé: innen az állandó jelző, a bagolyszemű. A tudósok legtöbbje általában szívesen dolgozik éjszaka, s az elmélyült gondolkodók gyakran élnek éjszakai életet, mely ténytől a bölcsességgel való kapcsolat megerősítést nyer. Tekintve a Pallasz Athénéhez való kapcsolódást, a bagoly mindig elsősorban női princípium.

Ugyancsak a bölcsesség jelenti a kapcsolódási pontot *Szent Jeromossal*, a korai kereszténység idején élt egyházatyával.

A ***természeti népek*** hiedelemvilágában is jutott szerep a bagolynak. A sámánok erejük jelképeként néztek rá; azzal, hogy a bagoly tollát testükön viselték, küldöttükké vált.

Az Észak-Amerikában élő indián törzsek mindegyike számon tartotta, igaz, eltérő előjelekkel: az apacsoknál bagollyal álmodni egyet jelentett a közelgő halállal, míg a navajok inkább a jósszerepét emelték ki.

Más népek néprajzában időjósló szerepet is betölt. Angolszász területen úgy tartották, a bagoly kiáltozása az időjárás megváltozását vonja maga után; ha rossz idő esetén halljuk, az idő jóra fordul, míg ha napfényes, derűs légkörbe tör a rikoltozása, elbúcsúzhatunk a kellemes napoktól. Az 1600-as évek ***Angliájában*** a rosszra fordult sorsú, s emiatt végtelenül elkeseredett embert a „bagolyverte" jelzővel illették.

Ausztráliában az elhalt nők lelkének tekintik – a férfiaké a denevérekben él tovább. Az európainál jóval kedvezőbb a helyzete a Közel-Keleten, ahol kimondottan szerencsemadárnak tartják.

Az ***ókeresztény***ség szimbólumkészletében a hitetlenséget, a harácsolás és a restség bűnét testesíti meg.

Mindezekből kitűnik, hogy madarunk egyaránt jelképez jót és rosszat is.

Úgy tartják, a bagoly ***totemállatként*** a spiritualitást kereső emberek életében is megjelenik. Beleérző képessége nagy, s még ahhoz is van bátorsága, hogy az ösztönei szerint éljen. A bagoly képes a maszkok mögé látni. ***Státuszszimbólumként*** a bőséget jelképezi. Minthogy kedvenc állatainkkal lelki rokonságban állunk – állítja *Jeanne Ruland*, aki Az állatok ereje címmel írt könyvet a témáról – képességeikkel mi is rendelkezünk. Egy állathoz vonzódni szerinte azt jelenti, hogy az adott állat a bennünk élő energia megjelenési formája. Ha az állatot jelképező tárgyakkal vesszük körbe magunkat, megmutatjuk, milyen erők munkálnak bennünk.

Miért fordulhat elő a bagoly olyan sokszor jelen világunkban – azon túl, hogy az ipar és a kereskedelem tetszetős mintaváltozatokban tudja előállítani? Talán belejátszik, hogy a ma emberének fokozott szüksége van a bölcsességre, az útmutatásra. A tudás megszerzése, a bölcsesség keresése kicsi, de annál lelkesebb csoportok életének meghatározója.

Minden kor szeretne a jövőbe látni. Világunkban erre is fokozott igény mutatkozik. A bagoly, nagy és lényeglátó tekintetével az előttünk állót is kutatja. Lehet ez pusztán szimpla előrelátás, de annak is rendkívül hasznos.

Bagolyvár

És hogy egy „helyi bagoly"-ról is szót ejtsünk, elég, ha a település központjában, a katolikus templomtól jobbra szemügyre vesszük azt a gyönyörűen felújított, kis tornyos kastélyt, amely településünk egyik szimbóluma. Egykori tulajdonosa *Jánosi Gusztáv* veszprémi püspök volt, aki Kenesén nőtt fel, s annyira szerette a falut, hogy később nyaralót épített ide. A skót vadászkastélyok mintájára emelt épületet a nép Bagolyvárként emlegette: mint tudós elme, Jánosi is gyakran égette éjjel a lámpáját, ráadásul a legtöbbször éppen a toronyszobában; így ragadt rá a név.

Nagy Krisztina

Források:

Ókori lexikon. Szerk.: Pecz Vilmos. Franklin Társulat, Budapest, 1902-1904 eredeti reprintje

Szimbólumtár. Jelképek, motívumok, témák az egyetemes és a magyar kultúrából. Szerk.: Pál József – Újvári Edit. Balassi Kiadó, Budapest, 2001

Ruland, Jeanne: Az állatok ereje. Bioenergetic Kft., Budapest, 2005

Tájházi nyitva tartás ősztől

2017. szeptember 1. – szeptember 30. között:

hétfő-csütörtök: zárva
péntek: 14:00-16:00
szombat: 10:00-14:00
vasárnap: zárva

Igény esetén – előzetes bejelentkezés alapján – a Tájház ettől eltérő időpontban is látogatható. Bejelentkezés: min. 5 nappal a tervezett látogatás előtt, a +36 30 512 5098-as telefonszámon.

2017. október 1. – december 31. között:

Igény esetén, előzetes bejelentkezés alapján látogatható a Tájház. Bejelentkezés min. 5 nappal a tervezett látogatás előtt, a +36 30 512 5098-as telefonszámon.

Kerti munkák hónapról hónapra

Bollók Ferenc rovata

Gerezdekkel megrakom a dézsákat,
Ezentúl jókedvvel iszom a csípős mustot,
Főtt disznóhúsból jóízűt ehetem,
A nyomatlan szőllőt se igen kímélem.
(A königsbergi porosz csillagász,
Királyhegyi Müller János, Müller Regiomontanus Csíziójának
szeptember havához fűzött verses jótanácsa)

Őszelő, Szent Mihály hava, Mérték hava

Szeptember a gyümölcskertben

Nyakunkon a téli almák leszüretelése. Jó tudni, hogy a téli almák utóérő gyümölcsök, vagyis nem fogyasztási érettség állapotában választhatók le a fáról, hanem korábban, amikor leszedve a legtovább és a legjobb minőségben tárolhatók. Mikor tegyük ezt? Ha az alma fajtájára jellemző nagyságát és színét elérte, a magja barnára színeződött, illetve könnyed emeléssel, csavarással leválasztható a termőnyársról. Ha felszedtük a hullottját – kiváló kompótalapanyag, pláne egy kis birssel, ha fahéjjal és szegfűszeggel ízesítjük –, főleg, ha rajta marad a fán a gyümölcs, és valaki nem szedi le előbb.

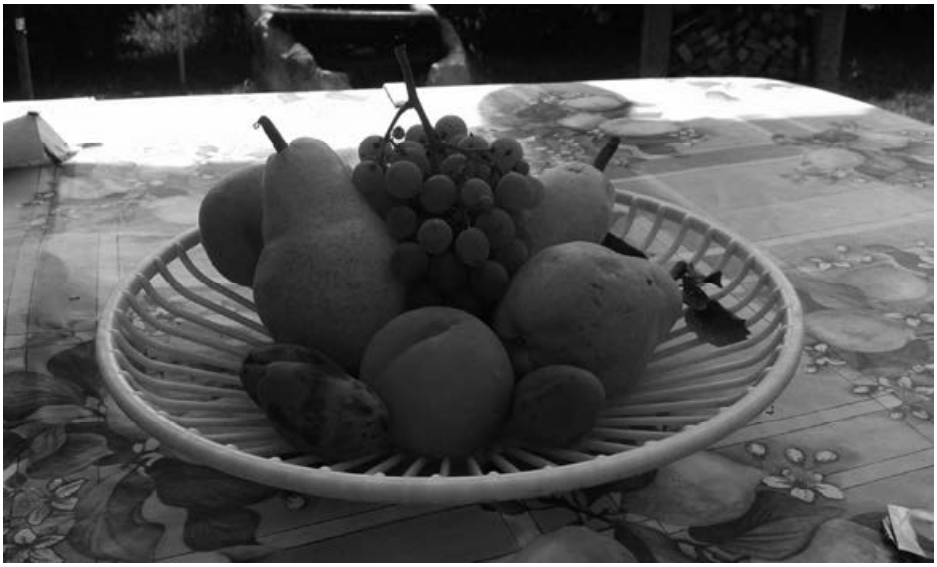

Lázár Sándor fotója

A szedést a fa alsó ágán és a korona belsejében kezdjük. A tárolásra szánt almáinkat a kocsánnyal együtt szedjük le: azok az almák, amelyek kocsánya kiszakadt, a tárolás során könnyen fertőződnek romlást okozó betegségekkel és rövidesen rothadni kezdenek. A leszedett almát minél előbb hűvös, védett helyen, szellősen rakjuk szét. Erre legjobb alkalmatosságnak az öreg faládák bizonyulnak. Ha a kamra klímáját biztosítani tudjuk és a romló gyümölcsöket folyamatosan kiválogatjuk, munkánk eredményét sikeresen tárolhatjuk akár tavaszig. A gyümölcsfák néhány évtizedes korukban fokozatosan elöregszenek, termőképességük csökken, gyümölcseik apróvá válnak. Ha az idős fa gyökérzete, törzse ép, akkor nem kell kivágni, hanem meg lehet ifjítani. Ennek a legalkalmasabb ideje most van. A fa méretének megfelelően kiválasztjuk a négy-öt alsó ágat és a korona tengelyét képző fő vezérágat. Ezeket alaposan visszavágjuk úgy, hogy a megmaradó ág végén a fűrészelt felület alatt maradjon egy erőteljes, fiatal hajtás. Fűrészeléskor óvatosságból javaslom, hogy először néhány centimétert fűrészeljünk be alulról is, hogy elkerüljük az ág lecsapódásakor a jókora héjszövet leszakadását. További ágrögöket hagyhatunk meg. Mandulák és a kajszibarackfák a moniliától megszáradt ágait időben le kell fűrészelni, hogy a gombabetegség ne terjedjen tovább a fa részeire. Ezeket az ágakat és a fő vezérágat az alsó ágakhoz hasonlóan metsszük vissza. Nem szabad megfeledkezni az okozott sebek gondos kezeléséről, a felületek lezárásáról. Többféle fatapasz beszerezhető, amelyek megakadályozhatják az ágak fertőzését, korhadását. A megifjított gyümölcsfák a következő tavaszon erős növekedéssel indulnak és az ifjítást követő második-harmadik évben ismét bőséggel teremnek darabos gyümölcsöt.

Dióverés után lehet a diófát is metszeni. Az esztendő további időszakában ugyanis megsínyli. Ha megrepedt a dió zöld burka, megtisztítjuk és a friss diót száraz helyen – padlás – vékony rétegben kiterítve megszárítjuk. Sokan elkövetik azt a hibát, hogy a diót zsákba téve felakasztják a fára vagy a pincébe. Ez nem helyes, mert nem tud megszáradni. – Gyermekkorom szép emléke, hogy iskolakezdetkor mindig sárgák voltak az ujjaim a dió levétől.

Néhány ***kedves almafajta***, melyek termesztése a mi vidékünkön eredményes. Öreg nyári rétesalmánk, az *Éva* már július végén, augusztusban beérik. Szépen színeződik, lisztharmatra kevésbé érzékeny, korán termőre fordul. Fája középnagy, a metszést jól tűri.

Téli arany parmen: gyümölcse középnagy, lapított gömb alakú. Színe narancssárga, piros csíkozással. Húsa sárgásfehér, kemény, lédús. Kiváló ízű. Jellegzetes illattal és zamattal rendelkezik. Nemcsak mi szeretjük, hanem a molyok is. Eredményesen védekezhetünk ellenük molycsapdák kihelyezésével. Fája fiatalon erős növekedésű, később gyengébben fejlődik. Koronája mereven feltörő, ezért termőkaros orsónak és sövénynek elég nehezen lehet nevelni.

Húsvéti rozmaring: felülmúlhatatlan zamatával, illatával jó tárolhatóságával kitűnik. Javaslom egyéb régi, helyi fajták meghonosítását a kertekben. Ilyen például a *batul*, amely megfelelő alanyon évszázadokig teremhet.

A hónap vége felé a ***téli körték*** jönnek sorban, melyek érettségüket régente a búzát tároló hombárban nyerték el, így

kerültek a csodálatos ízű gyümölcsök az ünnepi asztalra. Sajnálatosan már alig találhatók településünkön az öreg körtefák, melyek régen a paraszti porták verandáját árnyékolták; jó volt alattuk hűsölni. Érdemes volna a településünkön fellelhető öreg fákat újra elszaporítani. Ha öreg portákra belesünk, láthatjuk, hogy valamikor igen nagy tradíciói voltak, a körtefa ültetésének. Jól példázza ezt a Tájházunk udvarán levő évszázados körtefa.

Néhány kedvelt ***körtefajtát*** is említsünk meg. Kezdjük mindjárt az *arabitkával*: június végén, július elején érő kicsi, széles, kerekded, citromsárga gyümölcse. Húsa fehér, bő levű, kevésbé szottyosodik. Rendszeresen, bőven terem. Kitűnő pálinkafa, helyenként szokták *búzás vagy árpás körtének* is említeni.

Lázár Sándor fotója

Vilmoskörte, amit népiesen *császárkörtének* is hívnak: augusztus közepén érik. Nagy, megnyúlt a gyümölcse, színe lehet narancssárga vagy fajtától függően (piros Vilmos) bordós orcájú. Húsa fehér, bő levű, olvadékony. Íze kellemesen édes, sajátos illatú.

Bosse kobakja, más néven *alexander*: régi fajta, az egész világon elterjedt. Szeptember közepén szedjük, amikor a gyümölcs barnás, parázs külseje sárgulni kezd. Szintén idegen megporzású, mint általában a körtefák. Legtöbb termőfajta azonban jól termékenyíti.

Hadenpont: téli vajkörte. Későn, október elején érik, novembertől januárig fogyasztható. Húsa sárgásfehér, bő levű, olvadó, a magház körül enyhén kövecses.

Serres Olivér: Franciaországból származó, késői érésű téli körtefajta. Az első fagyok után, október végén, akár novemberben szedjük.

Cseresznyéből úgy válasszunk fajtát, hogy az biztosan egészséges gyümölcsöt teremjen, évről évre. Mivel nagy, helyigénye miatt egy, legfeljebb két példány ültessünk belőle. Az egyiknek a francia eredeti *Biggareau Burlat (bigaró)* fajtát ajánlom, amely június első felében érő nagyszerű, roppanós fajta. Az érés koraisága miatt a cseresznyelégy (kukac) nem bántja. Mellé másodiknak egy két héttel későbbi fajtát, a *VANt* ajánlom. Nagyon bőven termő, kisebb méretű fa. Jó porzófajtája a Pándy meggynek.

Meggyfajtáink közül talán a legjobb gyümölcse a *Pándynak* van. Megtermelni nehéz, mert kényes az idegen beporzásra. Olykor virágzás tájékán kellemetlen időjárás nehezíti a méhek repülését. Jól termékenyíti a *cigánymeggy* is, de csak azt, amelyik éppen egy időben virágzik vele. Felhívom a figyelmet az *újfehértói fürtös meggyre*: gyümölcse jóízű, és ami fontos, öntermékenyülő. – Bevallom, nekem azért legjobban a sarjadzó cigánymeggy jön be.

A ***szilvafa*** egyetlen kertből sem hiányozhat, mely lekvár formájában optimális. Nemes szilvából az *olasz kéket* említem: régi, bevált, nagygyümölcsű fajtája nagyon igényes, ezért nyaranta kétszer-háromszor érdemes megöntözni, és a csurgóját mulccsal takarni. Széna, fű, a szőlőről való zöld nyesedék megfelel a célra. Friss fogyasztásra és befőzésre kiváló. Jó porzófajta, ezért is meg kell becsülni.

Az olasz kék jól termékenyíti az önmeddő *althann ringlót*, mely csodálatos, édes gyümölcs augusztus közepén érik. Friss fogyasztásra és befőzésre is alkalmas. Korán fordul termőre és minden évben bőségesen terem. A sorból nem szabad kihagyni a *besztercei szilvafajtákat* sem. Jó helyről kell beszerezni az oltványokat, mert vírusfertőzöttsége (sarka, mozaik) sajnálatosan igen elterjedt. Sikeres lehet a *stanley (sztenli)*, mely könnyen kezelhető, laza koronát nevel, óriási gyümölcseit öröm szedni. Igen kiadós. Szép és hasznos gyümölcsfánk lehet a *piros cseresznyeszilva*, a *khahiszilvák*, melynek újdonságnak tekinthetők, jó fagytűrők, türelmesen várják a fákon, hogy mikor takarítjuk be – és még a kártevők sem érték utol.

Az ***őszibarack*** termesztése felkészültséget, türelmet kíván. A termés mennyiségét az időjárás is irányítja. Házikertben érdemes 4-8 fajtát telepíteni, hogy folyamatos legyen a gyümölcsellátás. Jól sikerülhetnek a vadbarackok, melyek apróbb termést hoznak, és általában *duránciak*, vagyis nem magvaválók, de csodálatos illatukkal, zamatukkal kárpótolnak. Az őszibarack-oltványoknál is nagyon fontos az alany kiválasztása. Nálunk keserűmandulán jól oltható.

Említsünk még egy régi és kedves gyümölcsfélét, amely díszbokorként és termőként is értéket hozhat a kertbe. A rózsafélék családjába tartozó ***naspolya*** vidékünkön jól terem, mert kedveli a kötött talajt. Érdemes ebből is több fajtát kipróbálni. Nincs ellensége, esetében nem kell növényvédelmet alkalmaznunk.

Szeptemberben ismét a metszőollóé lesz a főszerep. Kevesen tudják, hogy a meggyfákat is rendszeresen metszeni kell, mert enélkül felkopaszodnak, ostorokat fejleszteni, melynek végén csak néhány levél s egy-két szem gyümölcs terem. A nagyon felmagasodott cseresznyefák ágait is ilyenkor a legidőszerűbb visszavágni a kívánt magasságúra. Sokan tapasztalják és szomorúan látják, hogy az őszibarack egyes hajtásai, ágai elszáradnak, a vastagabb ágakon mézgás tűnnek elő, sőt a régebbi sebek körül rákos szövetburjánzás indul meg. Ezt megelőzendő nagyon ajánlatos még most elvégezni az őszibarackfák zöld hajtásválogatását, mert ezzel csökkenthetjük a télvégi termőmetszéskor szükségképpen ejtett sebzések számát. Tehát tőből a fákon lévő hajtásból azokat, amelyek túlságosan sűrűn állnak, befelé törekednek, a korona belsejébe, egymást keresztezik vagy betegesen fejlődnek.

Lázár Sándor fotója

A szőlőben

A szőlőskertben a darazsak, a rigók, a seregélyek kártételétől, a csapadékhiánytól vagy éppen a rothadástól kell menteni a termést, sokszor a korai szüret előrehozásával. A méhek okozzák ilyenkor a legkisebb kárt, mert aranyos segítőink a bogyót nem képesek felsérteni, csak a darazsak által megtépett szemeket látogatják.

Fontos tudni, hogy a szőlő nem utolérő gyümölcs. A gondos szőlősgazda a pincét előre fertőtleníti és rendbe rakja. Az eredményes borászkodás alapja a tisztaság. A faedényeket jó előre be kell áztatni, mert a tavalyi szüret óta kiszáradtak. A jó hordókat ajánlatos hideg vízzel megtölteni, majd egy-két nap múlva a vizet kiüríteni, állítva szárítani és lekénezni. A beteg, penészes hordót szagán kívül arról lehet a legegyszerűbben felismerni, hogy benne a kénlap (áslang) nem ég el, elalszik. Kisebb mennyiségű mustot eredményesen lehet erjeszteni üvegballonban vagy avignonban.

A zöldségeskert ágyásaiban

A zöldségeskertbe most rakjunk ***dughagymát***, hogy tavasszal korán örvendeztessen meg minket áldásos, zsenge ízével. De ugyanúgy ***őszi fokhagymát*** is rakhatunk, amelyet korán, akár zöldhagymaként fogyaszthatunk. Most időszerű ***évelő növényeink*** tőosztása, amellyel serkenthetjük, elszaporíthatjuk őket és fokozhatjuk növekedésüket. Régi praktika, hogy egy *marék árpa vagy búzaszemet* szórjunk az ültető aljára, amelyek áldásos hatást fejtenek ki a frissen gyökeret nevelő növényeinknek; átadják nekik életerejüket, majd jótékonyan elkorhadnak és a talajt is táplálják.

Virágoskertek

Jó tanács a hagymákat úgy rakni a jó földbe, hogy felettük kétszer olyan vastag földréteg legyen, mint a hagyma magassága. Így áttelelnek, és a tavasz érkeztével folytatják életciklusukat.

Ha kerttel, kertészkedéssel kapcsolatos kérdése van a Kertészhez, Bollók Ferenchez, kérdezzen bátran! – balatonkenesehirlap@gmail.com

E lapszámunk kertészeti rovatát Lázár Sándor kedves Olvasónk fotóival illusztráltuk.

„Én nem tudom, mi történt vélem ekkor,
de úgy rémlett, egy szárny suhant felettem
s felém hajolt az, amit eltemettem rég,
a gyerekkor."

A Közművelődési Intézmény és Könyvtár
szeretettel meghívja Önt és kedves családját

MESKÓ BÁNK – HAJNALI RÉSZEGSÉG CÍMŰ, KOSZTOLÁNYI DEZSŐ VERSEIBŐL ÖSSZEÁLLÍTOTT ELŐADÓESTJÉRE

Közreműködik:
VÁRALLYAY KINGA
zongoraművész

Időpont:
2017. szeptember 15. péntek, 18:00

Helyszín:
A Kultúra Háza emeleti terme

A belépés díjtalan.

Közművelődési Intézmény és Könyvtár – 8174 Balatonkenese, Kálvin J. tér 4.
Tel.: 06 88/594-500
E-mail: kulturahaza.balatonkenese@gmail.com
www.keneseiprogramok.hu
https://www.facebook.com/KulturaHazaBalatonkenese

Gamauf János emlékére

Szolgálatteljesítés közben elhunyt kollégára emlékeztek a balatonalmádi és veszprémi rendőrök.

Gamauf János rendőr főtörzsőrmester, a Balatonalmádi Rendőrkapitányság balesethelyszínelője, megbízott motoros járőrvezetője 2010. augusztus 4-én, Alsóörsön, szolgálatteljesítés közben vesztette életét.

A balatonalmádi rendőrök ebben az évben is néma fejhatással és gyertyagyújtással emlékeztek a tragikus eseményre elhunyt kollégájuk halálának helyszínén, Alsóörsön, majd sírjánál, Balatonalmádiban.

A tragédiára emlékezve 2017. augusztus 4-én egykori parancsnoka, *Papp Csongor* rendőr alezredes, a Balatonalmádi Rendőrkapitányság rendészeti osztályvezetője emlékezett Gamauf János sírjánál, nemcsak a hivatásában, hanem személyiségében is kiváló, kollégáinak a halála után is példaként szolgáló rendőrre. Az emlékezés virágait helyezte el bajtársuk nyugvóhelyénél *Anda György* rendőr ezredes, a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság rendészeti főkapitány-helyettese és *dr. Linczmayer László* rendőr alezredes, a Balatonalmádi Rendőrkapitányság vezetője. A megemlékezésen részt vett és koszorút helyezett el *Hebling Zsolt* polgármester és *Báró Béla* jegyző, Alsóörs képviseletében.

Lassan búcsúzunk a nyártól

Itt az iskolakezdés, a 2017-2018. tanév megnyitója, és mi, rendőrök már készülünk az idegenforgalmi időszak után a tanévkezdéssel, az ősz közeledtével jelentkező feladatokra.

A rendőrség megelőzési munkájának kiemelt területe a gyermek- és ifjúságvédelem, amely kapcsán természetesen az iskolai életnek is részesei vagyunk. A több évre visszanyúló – 2008-ban indult – Iskola Rendőre program tapasztalataival felvértezve indulunk neki az új tanévnek. Az iskolákban a már ismert kollégákkal találkozhatnak a pedagógusok, diákok és szülők is. Ők az Iskolarendőrök.

Az Iskolarendőr feladata:

- a Rendőrség és a tanintézmények közötti kapcsolattartás,
- a rendszeres megjelenés az oktatási intézményekben,
- a problémák megismerése, segítség azok megoldásában,
- a megelőzési igények felmérése, közvetítése szakelőadók felé.
- Az oktatási intézményekben azonban nemcsak a diákokkal foglalkoznak a rendőrök, hanem a pedagógusok és a szülők által felvetett problémák megoldásával is. Ezért megyünk szívesen tantestületi és szülői értekezletekre, ahol fórum, illetve konzultáció formájában tudunk választ adni a gyermekek nevelésével, az áldozattá válásuk megelőzésével kapcsolatban felmerülő kérdésekre.

Intézkedési kisokos

Mit tehet a rendőr a közúti ellenőrzés során?

A közúti ellenőrzésnek két célja van. Egyrészt ellenőrzik, hogy ***a jármű vezetője vezetésre alkalmas állapotban van-e,*** másrészt azt, hogy a ***járműve megfelel-e*** a közúti közlekedésben történő részvétel feltételeinek. *A kerékpár is jármű!*

- A közúti ellenőrzéskor a rendőr megszondáztathatja a vezetőt. Ha felmerül, hogy alkoholt vagy kábítószert fogyasztott a vezetés előtt vagy alatt, orvosnál történő vérminta adására is kötelezheti. Emellett jogosítványát, forgalmi engedélyét vagy a járműve rendszámát a helyszínen elveheti. *A zéró tolerancia nem vonatkozik a kerékpárosokra, de a vezetésre alkalmas állapot nekik is feltétel a közlekedésben.*
- A rendőr a forgalomban való részvételt is megtilthatja, ha a jármű vagy az vezető állapota a közlekedés biztonságát veszélyezteti, vagyis elveheti a jármű kulcsait, és a járművet elszállíttathatja.

Mit kell tudni az igazoltatásról?

Az egyenruhás és civil ruhás ***rendőr mellett igazoltathat*** a közterület-felügyelő, fegyveres biztonsági őr, személy- és vagyonőr, természetvédelmi őr, vadász, halászati őr, erdész stb.

- A ***polgárőröknek*** erre nincs joguk. Szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetőjét visszatarthatják, de rendőri közreműködést kell kérni a további intézkedéshez. A jegyellenőr viszont ***elkérheti az igazolványt***. Amennyiben azt az utas nem adja át neki, úgy nem igazoltathat, erre kizárólag rendőrt vagy közterület-felügyelőt kérhet fel.

- Egyenruhás rendőrnél az egyenruha és az azon lévő azonosító jelvény, civil ruhás rendőrnél a fényképes igazolvány és jelvény, a közterület-felügyelőnél a fényképes igazolvány és a számmal ellátott jelvény azonosítja az intézkedő személyt. Igazoltatáskor ezek bemutatása kötelező. A jelvénynek minden esetben száma van. A polgárőr egyenruhával és sorszámozott igazolvánnyal igazolja magát. *(Például POLICE feliratos jelvénnyel intézkedésre nem jogosult a személy, ilyen esetben felmerül a bűncselekmény-elkövetési szándék.)*
- A rendőr ***a személyazonosság megállapítása céljából igazoltathat***, amelyre alkalmas az ***érvényes*** személyazonosító igazolvány, útlevél vagy kártyaformátumú jogosítvány és a diákigazolvány is. A rendőr a személyazonosság megállapítása céljából feltartóztathatja a magyar és külföldi állampolgárokat. Ha nem igazolja magát, előállíthatja a rendőrségre 8+4 óra időtartamra. Ha a személyazonosságot másképpen nem lehet megállapítani, ujjnyomat is vehető, illetve fényképfelvétel készíthető az igazoltatott személyről és különös ismertetőjegyeiről.

„Ittas kerékpárosok”

A Balaton-parton nyáron megnövekedő vendégszám a kerékpárosok számában is megmutatkozik. Ez együtt jár az általuk elkövetett szabálysértések és balesetek számának növekedésével is.

2017. augusztus 11-én este két, 15-én este egy bejelentés érkezett a rendőrség ügyeletére kerékpáros balesetről. Mindhárom esetben a kerékpáros elesett, és olyan sérülést szenvedett, hogy a mentők a veszprémi kórházba szállították őket ellátásra.

Az alkoholszondával történt ***légalkohol ellenőrzés*** mindhármuknál ***olyan értéket mutatott, amely a gépjárművezetőknél már büntetőeljárás indítását is megalapozta volna.*** A sérültek között volt nő, férfi és fiatalkorú személy is. Ellenük közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése miatt indult szabálysértési eljárás, a Balatonalmádi Rendőrkapitányságon.

A közúti közlekedés szabályai szerint a kerékpárosokra nem vonatkozik a „zéró tolerancia”, ***a KRESZ viszont a kerékpárostól, mint járművezetőtől is elvárja a vezetésre képes állapotot.***

A kerékpározás egészséges sport, kellemes szabadidőtöltés, de a közúton történő közlekedés során rájuk is vonatkoznak a KRESZ szabályok. Itt hívjuk fel a figyelmet a kerékpárosokra vonatkozó közlekedési szabályok ismeretének és betartásának szükségességére, a főútvonalakkal párhuzamosan kiépített, jelölt kerékpárutak használatának, igénybevételének fontosságára a balesetek megelőzése érdekében.

Stanka Mária r. őrnagy
Balatonalmádi Rendőrkapitányság

Tisztelt balatonkenesei lakosok, nyaralótulajdonosok!

A Balatonkenesei Értéktár Bizottság azzal a kéréssel fordul Önökhöz, írják meg nekünk, miket tartanak ***ÉRTÉKNEK*** lakóhelyünkön. A Bizottság feladata lesz eldönteni, hogy mi kerüljön Balatonkenese Értéktárába.
Javaslatukat 2017. szeptember 15-ig várjuk erre az e-mail címre: balatonkenesehirlap@gmail.com, vagy levél formájában személyesen is át lehet adni a Kultúra Háza dolgozóinak.

Köszönettel:
Értéktár Bizottság

Prevenció a balatoni strandokon

Az előző évek tapasztalata alapján 2017. turisztikai időszakára is megszervezte a prevenciós bemutatót a Balatonalmádi Rendőrkapitányság a balatoni strandokon, társszervek közreműködésével. A programmal ellátogatnak a Kapitányság illetékességi területén található strandokra, ahol a helyi lakosság mellett a vendégeket is megszólították.

A strandokon örömmel és érdeklődéssel fogadták a nem mindennapi rendezvényt Balatonalmádiban, Balatonakaratytyán és **július 15-én Balatonkenesén**. Gyermekek és felnőttek olyan élményben részesültek, amelyre a hétköznapokban nincs lehetőségük. A rendőrautó mellett birtokba vették a tűzoltóautót, és gyakorolhatták az újraélesztést a próbababán, a vízimentők útmutatása alapján.

A rendőrség prevenciós célú rendezvényével az áldozattá válás, a bűn- és baleset-megelőzés jegyében kereste fel a strandolókat, kicsiket és nagyokat. A csapaterős felszerelés kipróbálásával, közlekedési puzzle-k kirakásával, „részeg szemüvegben" végrehajtott feladatok közben a rendőrökkel történő beszélgetés során frissíthették a KRESZ-tudásukat. A strandi lopások, gépkocsi-feltörések, besurranások megelőzésére adott tájékoztatókkal együtt a rendőrök elmondták, hogy *a „törölköző széf" helyett az értékmegőrzőkben helyezzék el az iratokat, mobiltelefonokat, egyéb értékeket, a gépkocsiban ne hagyjanak látható helyen táskákat. Ha elhagyják a nyaralót, házat, akármilyen rövid időre mennek el, az ablakokat mindig zárják be. Amennyiben bűncselekmény áldozatává váltak, azonnal értesítsék a rendőrséget, ezzel elősegítve a felderítés eredményességet és a kármegtérülést.*

(Együttműködő partnerek voltak a Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Szolgálat balatonfűzfői hivatásos tűzoltói és a Vízimentők Magyarországi Szakszolgálatának balatoni képviselője.

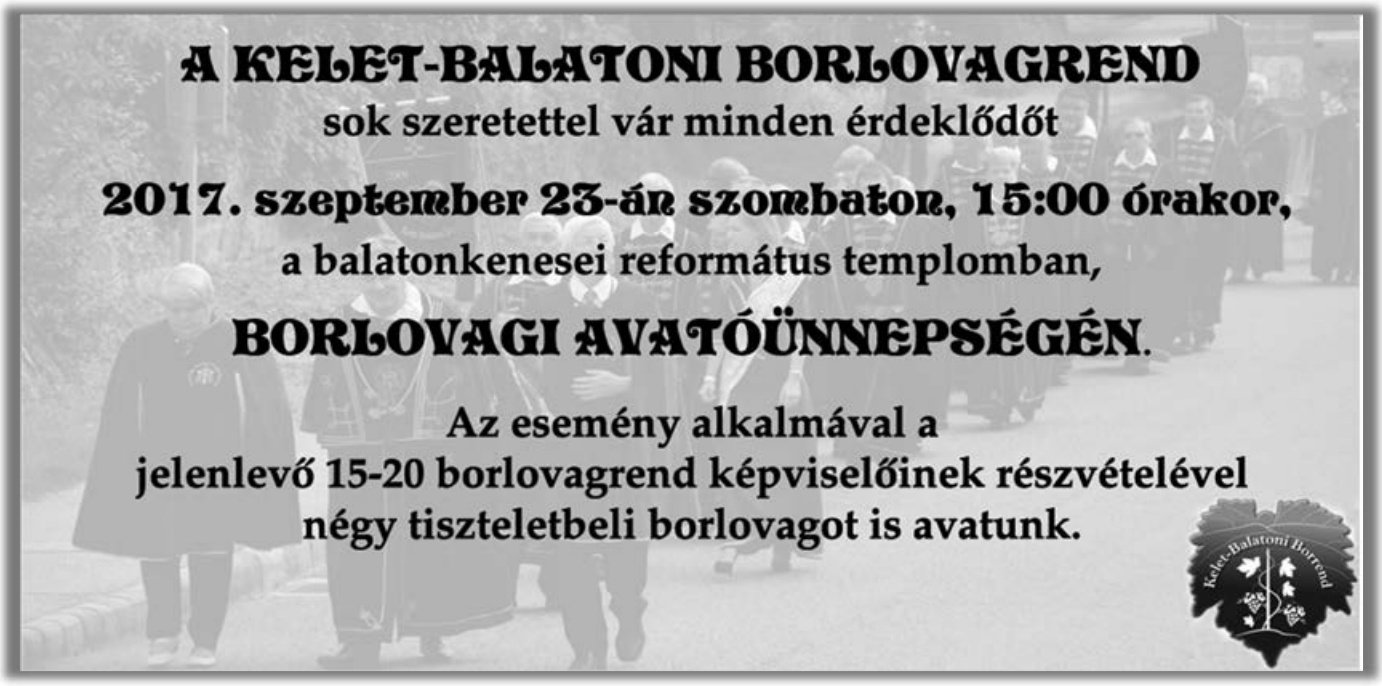

Egy hónap – egy téma a biztonságos internethasználatért

A SZEMÉLYES ADATOK ÉS A MAGÁNSZFÉRA VÉDELME

Az internet használata során számos személyes adatot és egyéb információt osztunk meg magunkról, sokszor nem is tudva róla. Az online jelenlét ún. digitális lábnyomot hoz létre, amely tartalmazhat személyre vonatkozó adatokat, képeket, internethasználati szokásokra, érdeklődési körre vonatkozó adatokat, egyéb, például pénzügyi adatokat. Ezek egy része ún. aktív nyom, amelyeket a felhasználó maga oszt meg. Másik részük passzív nyom, amelyek gyűjtése a hozzáférés komoly veszélyeket rejt magában. felhasználó aktív közreműködése nélkül történik (pl.: látogatott oldalak naplózása). Ezekhez az információkhoz való hozzáférés komoly veszélyeket rejt magában.

GONDOLJA ÁT, MIELŐTT MEGOSZTJA!

1. teljes születési dátum,
2. lakcím,
3. telefonszám,
4. családi állapot és családi kapcsolatok,
5. aktuális tartózkodási hely,
6. nyaralási terv,
7. olyan információk, amelyeket nem osztana meg családjával, munkatársaival vagy a szomszédjaival,
8. munkájával kapcsolatos aktualitások,
9. másról készített fotók az adott személy beleegyezése nélkül.

FÉNYKÉPEK A NETEN

Egy fénykép online megosztása témától függetlenül már önmagában is kérdéses lehet. A témán kívül azonban a kép tartalmazhat olyan információkat, amiket már nem biztos, hogy szeretnénk megosztani. A háttér vagy a környezet is árulkodó lehet a személyünkkel kapcsolatban és hasznos információkat szolgáltathat a rossz szándékú emberek számára. A digitális fényképezőgépek (és így a mobiltelefonok is) számos információt tárolnak el az általuk készített képfájlokban.

Például:

- a kép készítésének dátumát és időpontját;
- a fényképezőgép vagy telefon típusát, a gyártójának nevét;
- a kép készítésének földrajzi helyét (a GPS-szel felszerelt készülékeken).

Ezek szintén olyan információk, amelyek megosztása kockázatot jelenthet.

KOCKÁZATOK

Az így összegyűjtött adatok alapján következtetni lehet a személy viselkedésére, a szokásaira. Hosszabb időn keresztül történő adatgyűjtéssel az érintett élettörténete is megrajzolható.

Személyiséglopás: a megosztott személyes adatok és információk birtokában bűnözők magukat a sértettnek adhatják ki és ezzel visszaélhetnek.

A megosztott képek zaklatás, gúnyolódás célpontjává tehetik a felhasználót.

MEGOSZTÁS A KÖZÖSSÉGI OLDALAKON

1. Ne legyen nyilvános a profilja: a személyes adatait, a megosztott tartalmakat csak az ismerősei láthassák!
2. Csoportosítsa ismerőseit és ezáltal korlátozza, hogy ki mit láthat a profiljából!
3. Állítsa be, hogy kizárólag a jóváhagyása után jelölhessék meg egy posztban vagy fényképen!
4. Korlátozza az idővonala láthatóságát és azt, hogy ki tehet közzé tartalmat rajta!
5. Ismerősei körét idegenek ne láthassák!
6. Egyéb oldalra vagy alkalmazásba közösségi profiljával történő bejelentkezés során ellenőrizze, hogy az oldal vagy alkalmazás milyen személyes adatához fér hozzá. Ezt az adatvédelmi beállításokban ellenőrizheti.

Az internet nem felejt. Ami egyszer felkerül, az ott is marad.
A megosztott információ felhasználását nem lehet kontrollálni.

www.police.hu

SZEPTEMBERI PROGRAMOK

MOST MI PIHENÜNK!

Értesítjük a kedves kenesei polgárokat, hogy **a Kultúra Háza szeptember hónapban ZÁRVA LESZ**, csak hétfői napokon tartunk ügyeletet, 08:00-16:00 óra között, illetve a rendezvényekhez igazodva tartózkodunk az épületben.

Egyéb időpontokban **e-mailen**
(kulturahaza.balatonkenese@gmail.com) vagy **telefonon**
(Gábor Adrienn: +36 30 512 5098)
állunk a tisztelt lakosság rendelkezésére.

A bezárás oka: a nyári szezonban felhalmozódott rengeteg túlóránkat és a jól megérdemelt szabadságunkat töltjük. Maroknyi csapatunknak is szüksége van a pihenésre, hogy a szeptember 29-ei, egész napos Sokadalomra és az őszi-téli szezonra újult erővel állhassunk Balatonkenese szolgálatában!

Köszönjük szíves megértésüket, és sok szeretettel várjuk Önöket **a szeptember 11-ei Spöttle-előadásra**, **a szeptember 15-ei Kosztolányi-estre**, valamint **a szeptember 29-ei Szent Mihály-napi** Sokadalomra!

Gábor Adrienn
intézményvezető-helyettes
Közművelődési Intézmény és Könyvtár (Kultúra Háza)

KENESEI SZABADEGYETEM

Közéleti személyiségek, szakértők, tudósok interaktív pódiumbeszélgetéssel és vetítéssel egybekötött ismeretterjesztő előadásaira hívjuk a tisztelt kenesei polgárokat, havonta egy alkalommal.

Első vendégünk:
GEORG SPÖTTLE
biztonságpolitikai szakértő

Téma:
„Szeptember 11-e, és ami azóta is megrengeti a világot”

Időpont:
2017. szeptember 11. hétfő, 18:00
Helyszín:
Kultúra Háza, emeleti terem

A belépés díjtalan.

Szeretettel várjuk a kedves érdeklődőket!
Információ: 06 88/594-500
kulturahaza.balatonkenese@gmail.com

WESTHOUSE
A megbízható ingatlaniroda Balatonkenesén

Ha el szeretné adni ingatlanát, hozzánk adja be a kulcsát! Keresünk és kínálunk eladó házakat, nyaralókat, telkeket.

- Ügyvédi háttér
- Lakáscélú hitelügyintézés
- Energetikai tanúsítvány
- A legkedvezőbb díjakkal dolgozunk
- Kisebb költöztetés, bútor szállítás

Irodavezető:
Modok Andor
+36/70/216 20 36
westhouse.kenese@gmail.com
http://westhouse58.ingatlan.com/
Iroda címe:
Balatonkenese Katona J. u. 23/C

- Bővítés miatt munkatársat keresünk!

Ha még több programra vágyik:
www.keneseiprogramok.hu

Az MTD Hungária Veszprém Megyei II. o. férfi felnőtt labdarúgó bajnokságban szereplő Balatonkenese Város Sportegyesület eseménynaptára

Forduló	Dátum	Időpont	Helyszín	Csapatok
1.	2017.08.27	17^{00}	Balatonkenese	Balatonkenese Város Sportegyesület – Ősi PSK
2.	2017.09.03	16^{30}	Somlószőlős	Somlószőlős SE – Balatonkenese Város Sportegyesület
3.	2017.09.10.	16^{30}	Balatonkenese	Balatonkenese Város Sportegyesület – Nemesvámosi LSE
4.	2017.09.16.	16^{00}	Tapolca Városi Sporttelep	TIAC VSE – Balatonkenese Város Sportegyesület
5.	2017.09.24.	16^{00}	Balatonkenese	Balatonkenese Város Sportegyesület – Tótvázsonyi SE
6.	2017.09.30.	15^{30}	Péti MTE Sporttelep	Péti Munkás Testedzők Egyesülete – Balatonkenese Város Sportegyesület
7.	2017.10.08.	15^{00}	Balatonkenese	Balatonkenese Város Sportegyesület – Dörögd-Halimba Sportegyesület
8.	2017.10.15.	15^{00}	Nemesszalók Sportegyesület	Nemesszalók ESE – Balatonkenese Város Sportegyesület
9.	2017.10.22.	14^{30}	Balatonkenese	Balatonkenese Város Sportegyesület – Herendi Porcelán SK
10.	2017.10.28.	14^{00}	Badacsonytomaji Sportpálya	Badacsonytomaji SE – Balatonkenese Város Sportegyesület
11.	2017.11.05.	13^{30}	Balatonkenese	Balatonkenese Város Sportegyesület – Csopak SC
12.	2017.11.12.	13^{30}	Balatonkenese	Balatonkenese Város Sportegyesület – Csabrendek FC
13.	2017.11.19.	13^{30}	Szentantalfa Nivegy-Völgy SE	Szentantalfa Nivegy-Völgy SE – Balatonkenese Város Sportegyesület
14.	2018.03.11.	15^{00}	Ősi Petőfi SK	Ősi PSK – Balatonkenese Város Sportegyesület
15.	2018.03.18.	15^{00}	Balatonkenese	Balatonkenese Város Sportegyesület – Somlószőlős SC
16.	2018.03.24.	18^{00}	Veszprémi Foci Centrum USE Sporttelep	Nemesvámosi LSE – Balatonkenese Város Sportegyesület
17.	2018.04.01.	16^{00}	Balatonkenese	Balatonkenese Város Sportegyesület – TIAC SE
18.	2018.04.08.	16^{30}	Tótvázsony Sportegyesület	Tótvázsonyi SE – Balatonkenese Város Sportegyesület
19.	2018.04.15.	16^{30}	Balatonkenese	Balatonkenese Város Sportegyesület – Péti Munkás Testedzők Egyesülete
20.	2018.04.22.	17^{00}	Sportpálya Taliándörögd	Dörögd-Halimba Sportegyesület – Balatonkenese Város Sportegyesület
21.	2018.04.29.	17^{00}	Balatonkenese	Balatonkenese Város Sportegyesület – Nemesszalók ESE
22.	2018.05.05.	17^{00}	Herendi Porcelán SK	Herendi Porcelán SK – Balatonkenese Város Sportegyesület
23.	2018.05.13.	15^{00}	Balatonkenese	Balatonkenese Város Sportegyesület – Badacsonytomaji SE
24.	2018.05.20.	17^{00}	Csopak Sportpálya	Csopak SC – Balatonkenese Város Sportegyesület
25.	2018.05.27.	17^{00}	Csabrendek SC	Csabrendek FC – Balatonkenese Város Sportegyesület
26.	2018.06.02.	17^{00}	Balatonkenese	Balatonkenese Város Sportegyesület – Szentantalfa Nivegy-Völgy SE

A Balatonkenese Város Sportegyesület vezetőségétől kapott tájékoztatás alapján a következő **férfi felnőtt játékoskeret**tel kezdi meg a szezonban való szereplését városunk labdarúgó csapata:

Polgár Gábor, Takács Péter, Polgár Tibor, Kiskó Ádám Antal, Horák Márk, Hegyi Krisztián, Gondán Dávid, Hatos Patrik, Pacsuta Norbert, Jónás József, Váczi Zoltán, Bódig Péter, Nagy Gábor, Farkas Ádám, Megyimóri Dániel, Sipos Dávid, Cseh Kristóf, Rauch Gergely, Kuti Sebestyén, Kuti Levente, Kuti Gergő, Kuti Nándor, Pintér Ákos, Schneider Péter, Németh Dániel András.

Szakosztályvezető: Török-Kurucz Ferenc. **Játékosedző:** Takács Péter.

Szabó Tamás

Hulladékszállítási tudnivalók

Szeptember

Szeptember hónapban településünkön a hulladékszállítás a következő napokon történik:

Szállítás napja	A hulladék típusa
Szeptember 5. (kedd)	Kommunális
Szeptember 12. (kedd)	Kommunális Zöldhulladék
Szeptember 19. (kedd)	Kommunális
Szeptember 25. (hétfő)	Szelektív: csomagolási papír, műanyag és üveg
Szeptember 26. (kedd)	Kommunális Lomtalanítás

A vasútvonaltól a Balaton-partig

Szállítás napja	A hulladék típusa
Szeptember 3. (vasárnap)	Kommunális
Szeptember 10. (vasárnap)	Kommunális
Szeptember 12. (kedd)	Zöldhulladék
Szeptember 17. (vasárnap)	Kommunális
Szeptember 24. (vasárnap)	Kommunális
Szeptember 25. (hétfő)	Szelektív: csomagolási papír, műanyag és üveg
Szeptember 26. (kedd)	Lomtalanítás

Kommunális hulladék kezelése

Természetes személy, ingatlanhasználó a vegyes hulladékot zárt szabványos gyűjtőedényben köteles összegyűjteni és a megadott szállítási napon a közszolgáltatónak elszállításra átadni. A szokásos mennyiségen felül, nem rendszeresen keletkező hulladék eseti összegyűjtésére – **díj fizetése mellett – a közszolgáltató által biztosított, emblémázott 60-110 literes gyűjtőzsák** vehető igénybe.

Zöldhulladék kezelése

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 385/2014.(XII.31.) Kormányrendelet alapján a zöldhulladékot a képződés helyén, szabványos, külön erre a célra rendszeresített **gyűjtőedényben** vagy – **külön térítési díjért – „SIÓKOM NONPROFIT Kft." feliratos, biológiailag lebomló hulladékgyűjtő zsákban** kell gyűjteni, kivéve, ha a zöldhulladékot házilag komposztálják.

Az ingatlanhasználó a zöldhulladék gyűjtésére szolgáló gyűjtőedényt vagy gyűjtőzsákot kizárólag az elszállítás napján, az ingatlan előtti közterületre helyezheti ki. A nyesedéket és egyéb, zsákban nem elhelyezhető zöldhulladékot egy méter hosszúságúra vágva, kötegelve kérjük kihelyezni.

Lomtalanítás

A házhoz menő lomtalanítást igénybe venni az alább felsorolt feltételek esetén lehet:

Házhoz menő lomtalanítási időpontot minden hónap 4. keddjére (március-október hónapok között) lehet egyeztetni, minden hónap 15-ik napjáig, a szolgáltató telefonszámán: 06-84/503-200 / szállítás**.** A lomok mennyisége a 2 m^3-t nem haladhatja meg.

Az ingatlanhasználó nem rendelkezhet hátralékkal

Csak és kizárólag lom kerülhet kihelyezésre, veszélyes hulladék, festék, gumi, pala, építési törmelék stb. nem kerül elszállításra.

Az ingatlanhasználó a lomokat kizárólag a leegyeztetett elszállítási napon, az ingatlana előtti közterületre helyezheti ki.

Kommunális zsák: 508.- Ft/db

Biológiailag lebomló zsák: 100.- Ft/db

A zsákokat a következő helyeken tudják megvásárolni

Balatonkenese Városgondnokság
8174 Balatonkenese, Fő u. 43.
Nyitva:
Hétfő – csütörtök: 8.00 – 15.00
Péntek: 8.00 – 13.00

„Vegyeske" papír, írószer, nyomtatvány, újság, könyv
8174 Balatonkenese, Széchenyi u. 2.
Nyitva tartás szeptember 1. – június 30.:
Hétfő – péntek: 7.30 – 17.00
Szombat: 7.30 – 12.00
Nyitva tartás július 1. – augusztus 31.:
Hétfő – péntek: 7.30 – 17.00
Szombat: 7.30 – 13.00
Vasárnap: 7.30 – 12.00

VILLKER Bolt
8174 Balatonkenese, Szilágyi E. u. 15.
Nyitva:
Hétfő – péntek: 8.00 – 17.00
Szombat: 8.00 – 13.00
Vasárnap: zárva

Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés

A természetes személy ingatlanhasználó az ingatlanon keletkezett települési hulladékból elkülönítetten gyűjti a papír, az üveg, továbbá a műanyag anyagú, újrahasznosítható hulladékokat, és a közszolgáltató által ingyenesen biztosított, az elkülönített gyűjtésre utaló jelzéssel ellátott gyűjtőzsákban adja át a közszolgáltatónak.

A zsákokat a szolgáltató folyamatosan pótolja. A nagyobb papír hulladékot az ingatlanhasználó a gyűjtőedény mellé kihelyezve, kilapítva, kötegelve adja át.

A közszolgáltató a szelektív hulladékot havi egy alkalommal gyűjti be és szállítja el, az előre megadott időpontokban.

Az ingatlanhasználó a szelektív hulladék gyűjtésére szolgáló gyűjtőzsákot az elszállítás napján, kizárólag az ingatlan előtti közterületre helyezheti ki.

Amennyiben a szelektív gyűjtőzsákban a fentiekben felsorolt hulladékon kívül más jellegű hulladék is található, a közszolgáltató a hulladék elszállítását megtagadja.

Antikvárium Balatonkenese
Széchenyi u. 16.
30/322-78-69
88/656-338
Újra hódít a bakelit.
Hanglemezek nagy választékban!
Könyvek, ajándéktárgyak.
Színes és fekete-fehér nyomtatás, szkennelés, digitalizálás.

Alkatrészt keres japán, koreai vagy európai autókhoz?
Gyors megoldást szeretne?
JA-KO PARTS!
HYUNDAI TOYOTA SUZUKI mazda DAEWOO
MITSUBISHI SUBARU KIA HONDA
CHEVROLET NISSAN
Motorolajok, fék- és kuplungalkatrészek, lengéscsillapítók, kipufogók.
Megrendelését 6-12 órán belül teljesítjük!
Vass Károly
06 20/962-06-15
jakoautoparts@gmail.com

Legyen az Ön fotója a
Balatonkenesei Hírlap
borítóján vagy lapjain!
Várjuk képeit!
balatonkenesehirlap@gmail.com

A ma holnap történelem lesz

Fotó- és régi dokumentumkereső felhívásunkra máris többen jelentkeztek: tucatnyi remek fotóhoz jutottunk hozzá olvasóink jóvoltából. A képeket folyamatosan szkenneljük – és továbbra is ***keressük a családi archívumok azon fotóit, dokumentumait, amelyeken Balatonkenese 10-20-50-100 évvel ezelőtti házai, utcái, nevezetességei – és neves személyei szerepelnek***. A fotókat, iratokat digitalizáljuk és visszaadjuk tulajdonosának.

A nemrégiben birtokunkba jutott fotók között kiemelkednek ***a Dr. Saáry István***, településünk egykori orvosa által készített képek, melyekhez özvegye, ***Emmi néni*** jóvoltából juthattunk.

Tür de Flanc
Nyári ruhák, szoknyák, nadrágok, shortok!
Folyamatosan megújuló árukészlettel várom kedves vásárlóimat!
És amit még megtalál:
- női és férfi ruházat
- gyermekruna
- bébi ruha
- nadrágok, blúzok
- alkalmi ruhák
- hétről hétre bővülő árukészlet
Nyári nyitva tartás június 15-től:
Hétfő – péntek: 10-17, szombat: 9-17 vasárnap: zárva
Cím: Balatonkenese, Táncsics Mihály utca 2., a szökőkútnál

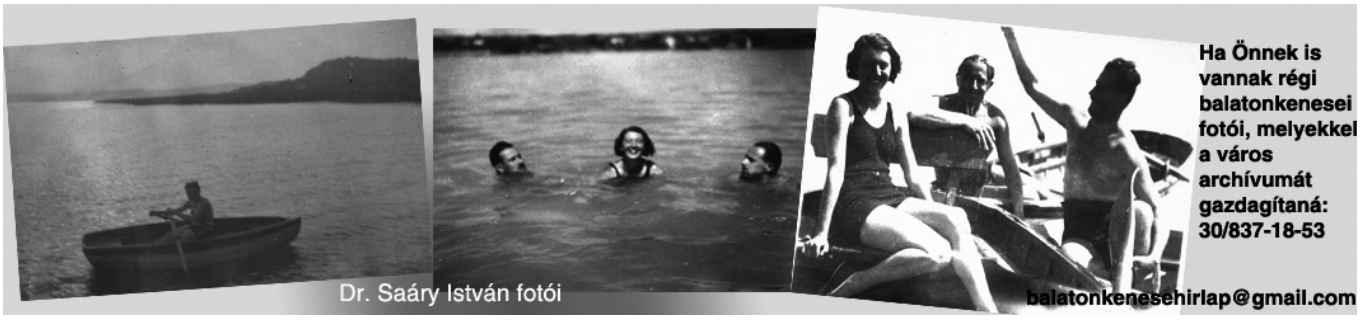

Dr. Saáry István fotói

Már most gondoljon jövő évi kertjére!
FLORA VIRÁGBOLT
Balatonkenese, Balatoni út 35.
(a stranddal szemben)
30/939-50-95
Növények nagy választékban!

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS / VÉTEL

- **Eladó!** 1 db 50 és 1 db 100 l-es műanyag hordó 4.000.- Ft-ért, vagy 2.500.- Ft/db áron; elektromos gőzvasaló 900.- Ft. Tel: +36 20 448 7553
- **Nappali** szekrénysor eladó! Hossza: 3,50 m, magassága 2,10 m. Mahagóni színű, szép, üvegajtós, polcos, alul rakodó kisajtós. Érdeklődni a 20/220-71-89-es telefonszámon lehet.

SZOLGÁLTATÁS / VÁLLALKOZÁS

- **Lapostetőszigetelés**, tisztasági festés, ajtó-ablakcsere utáni javítás, bontás, beázás megszüntetése, garancia / referencia.
  Tel: +36 70/645-55-72
- **Zimmermann Szilvia** férfi, női, gyermek fodrászat, kozmetika. Melegollós hajvágás. Pedikűr, manikűr, gél lakk. Hotel Marina Port. Igény szerint házhoz megyek.
  Tel.: 06 20/363-57-80, 20/241-54-95
- **Talabér Károly** – kulcsmásolás, zárjavítás, zárcsere, késélezés! 8174 Balatonkenese, Mikes Kelemen u. 20/1.
  Nyitva: H-P: 8.00-18.00, Sz: 8.00-14.00
  Tel.: 06-88/491-153; 06 30/323-10-74
- **Pedikűr**, manikűr, gél lakkozás, fodrászat. Balatonkenese, Széchenyi utca 3.
  Hétfő-kedd-szerda: bejelentkezés.
  Tel.: 30/592-35-10, Erdei Gabriella
- **Jambrik Mihály** szobafestő-mázoló, külső-belső felújítási munkák.
  Tel: +36 30/286-07-20
- **A Generali Biztosító** Nyugdíjbiztosítása 20% állami támogatással és a lakásbiztosítás 50% kedvezménnyel 2017-ben továbbra is igénybe vehető. Jelentkezni Rézműves Károly főtanácsadónál. Tel: +36 20/961-84-73
- **Németországból** nemrég hazatért német nyelvtanár nyelvórákat ad Balatonkenesén gyerekeknek, de felnőtteknek is.
  Tel.: 70/622-74-36

Budapesti ház eladó vagy elcserélhető!

Budafok felsővárosi részén eladó vagy cc.16 millióig értékegyeztetéssel balatonkenesei, lakható házra cserélhető

egy tehermentes, kizárólagos használatú kertrésszel rendelkező, összközműves, az 1930-40-es években épült ház többségi tulajdona.
Az ingatlan mindkét lakása felújítandó, egyenként cca. 40-50 nm. Teljes felújítással összesen 140-150 nm lakás varázsolható belőle.
A tetőszerkezet vörösfenyőből készült, állapota is nagyon jó. A lakásokhoz 8-9 nm-es pince és kb. ugyanekkora melléképület is tartozik. A két lakás kétszintessé tehető, de külön-külön is praktikusan használható.

További információkért hívjon, keressen:
Telefon:+36 20 250 7551
Email: kantor.anna@dominiumkft.hu

Hirdessen a Balatonkenesei Hírlapban!

Teljes oldal, A/4-es méret:	20.000.- Ft
Fél oldal, 12,5 cm x 18 cm:	10.000.- Ft
Negyed oldal (álló vagy fekvő) 8,5 cm x 12,5 cm vagy 12,5 cm x 8,5 cm, tájolástól függően:	5.000.- Ft
Névjegy méretű (álló vagy fekvő) 5 cm x 8,5 cm vagy 8,5 cm x 5 cm, tájolástól függően:	2.000.- Ft

Hirdetési méretek és árak:

Lap alján vagy tetején elhelyezett csík, 18 x 2,5 cm:	1.000.- Ft
Apróhirdetés:	100.- Ft
Keretes apróhirdetés:	200.- Ft
Kiemelt apróhirdetés ábrával:	300.- Ft

Ha egy évre előre rendezi hirdetése díját, tizenegy hónapot fizet, a tizenkettediket ajándékba adjuk!

A hirdetésre rendelkezésre álló oldalaink fekete-fehérek.

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK, TELEFONSZÁMOK

POLGÁRMESTERI HIVATAL
8174 Balatonkenese, Béri Balogh Ádám tér 1.
Telefon: 88/481-088; 88/481-087
Fax: 88/481-741
E-mail: hivatal@balatonkenese.hu
www.balatonkenese.hu
Az ***Igazgatási*** és a ***Pénzügyi Csoport*** ügyfélfogadási ideje:
Hétfő, szerda: 8.00-15.30
Péntek: 8.00-12.00
Pénztári órák időpontja:
Hétfő, szerda: 9.30-12.00 és 13.00-15.00
A ***Műszaki csoport*** ügyfélfogadási ideje:
Hétfő, péntek: 8.00-12.00
Szerda: 8.00-15.30
A Polgármester ügyfélfogadási ideje (előzetes bejelentkezéssel):
Kedd: 8.00-12.00
A Jegyző ügyfélfogadási ideje (előzetes bejelentkezéssel):
Szerda: 8.00-12.00

BALATONALMÁDI JÁRÁSI HIVATAL KORMÁNYABLAK OSZTÁLY BALATONFŰZFŐ
8184 Balatonfűzfő, Nike körút 1.
Telefon: 88/596-907; 88/550-294; 88/550-293; 88/550-295; 88/550-266
Fax: 88/596-902 – E-mail: balatonfuzfo.kormanyablak@veszprem.gov.hu
http://kormanyablak.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő: 7.00-17.00
Kedd, szerda, péntek: 8.00-12.00
Csütörtök: 8.00-18.00

BALATONALMÁDI JÁRÁSI HIVATAL KORMÁNYABLAK OSZTÁLY BALATONALMÁDI
8220 Balatonalmádi, Széchenyi sétány 1.
Telefon: 88/550-264; 88/550-537; 88/550-265; 88/550-536
Fax: 88/550-810
balatonalmadi.kormanyablak@veszprem.gov.hu
http://kormanyablak.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő:7.00-17.00
Kedd, szerda: 8.00-16.00
Csütörtök: 8.00-18.00
Péntek: 8.00-13.00

HATÓSÁGI ÉS GYÁMÜGYI OSZTÁLY
8220 Balatonalmádi, Baross Gábor út 32.
Telefon: 88/550-718
Fax: 88/550-809
balatonalmadi.hatosag@veszprem.gov.hu
balatonalmadi.gyamugy@veszprem.gov.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő, szerda, csütörtök: 8.00-16.30
Péntek: 8.00-13.00

FOGLALKOZTATÁSI OSZTÁLY
8220 Balatonalmádi, Baross Gábor út 44.
Telefon: 88/550-721
Fax: 88/550-811
veszprembalatonalmadijh-mk@lab.hu
balatonalmadi.foglalkoztatas@veszprem.gov.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő, szerda, csütörtök: 8:00-14:00
Péntek: 8:00-12:00

VÁROSGONDNOKSÁG
8174 Balatonkenese, Fő u. 43.
88/481-650 és 06 30/320-51-02

RENDŐRSÉG
8174 Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 7.
88/584-970; 584-971

VÍZIRENDŐRSÉG
8600 Siófok, Mártírok útja 5.
84/310-712

POLGÁRŐRSÉG
06 30/621-58-71
Ha aktuális szabálytalanságot észlelnek, a **KÖZTERÜLET-FELÜGYELET** minden nap 7.00 órától 22.00 óráig hívható: 06 30/225-94-45

KÖZVILÁGÍTÁSI HIBA BEJELENTÉSE
Gajdos Béla: 8.00-18.00 óráig
Telefon: 06 30/849-07-92
E-mail: gajdos.bela@balatonkenese.hu
Fényforrás Kft.
Telefon: 06 70/408-69-08
E-mail: fenyforraskft@gmail.com
https://kozvilhiba.hu/

ORVOSI ÜGYELET
Balatonalmádi, Petőfi Sándor u. 2-4.
Telefon: 88/412-104

HÁZIORVOSI ELLÁTÁS
Dr. Saáry István Egészségház – 8174 Balatonkenese, Táncsics u. 3.
1. sz körzet
Dr. Németi Sándor – 06 30/432-16-55
Rendelő száma: 88/481-340
Rendelési idő:
Hétfő, kedd: 12.30-16.00
Szerda-péntek: 8.30-12.00
Terhes tanácsadás: kedd: 11.30-12.30
2. sz körzet
Dr. Détár Bianka – 06 70/774-20-00
Rendelési idő:
Hétfő: 10.30-12.00
Kedd: 8.00-10.30
Szerda: 14.00-16.00
Csütörtök: 12.00-14.00
Péntek: 10.30-12.00

GYERMEKORVOSI KÖRZET
8174 Balatonkenese, Óvoda u.8.
Dr. Meláth Viola – 06 70/315-79-65
Rendelési idő:
Hétfő, szerda, péntek: 10.00-12.00
Kedd, csütörtök: 13.00-15.00
Tanácsadás:
Kedd, csütörtök: 12.00-13.00

FOGORVOSI KÖRZET
Előzetes bejelentkezés alapján
8174 Balatonkenese, Óvoda u. 8.
ER-Dent 3000 Kft. – Dr. Gyürüs Ervin
Rendelő száma: 88/491-683
06 70/211-56-78
Rendelési idő:
Hétfő, csütörtök: 11.00-17.00
Kedd, szerda, péntek: 8.00-13.30

ÁLLATORVOS
8174 Balatonkenese, Gyógyszertár u. 2.
Dr. Zoltán Levente – 06 70/436-50-79
Rendelési idő:
Hétfő: 18.00-19.00
Kedd-péntek: 17.00-19.00

TÁTORJÁN GYÓGYSZERTÁR
8174 Balatonkenese, Fő u. 23.
88/481-283
Nyitvatartás:
június 1. – augusztus 31. között:
Hétfő-vasárnap: 8.00-19.00
szeptember 1. – május 31. között:
Hétfő-péntek: 8.00-18.00

REFORMÁTUS LELKÉSZI HIVATAL
8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 1.
88/481-348

RÓMAI KATOLIKUS PLÉBÁNIA HIVATAL
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 10.
88/481-146

VASÚTÁLLOMÁS
8174 Balatonkenese, Balatoni út 4.
MÁVDIREKT: 06-1/3-49-49-49

BALATONKENESEI HÍRLAP
Balatonkenese Város Önkormányzatának havilapja
Polgármester: Tömör István

Alapító szerkesztők:
1913 – Czakó Gyula
1990 – Kürthy Lajos, Taródi Flink Kornél
Szerkesztőség: Polgármesteri Hivatal, 8174 Balatonkenese, Béri B. Ádám tér 1.
Telefon/fax: 88/481-088; 88/481-087
E-mail: **balatonkenesehirlap@gmail.com**
www.balatonkenese.hu
Hirdetésfelvétel: Kultúra Háza, 8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 4.
Balatonkenesei Hírlap telefon: 30/837-18-53
Kiadó: Balatonkenese Város Önkormányzatának Jegyzője
Szerkesztő: Vasváry-Tóth Tibor
Készült: Tradeorg Nyomda, 8184 Balatonfűzfő-gyártelep, Szállás u. 4.

A BORÍTÓN SZŐCS VERONIKA FOTÓJA

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK LAPZÁRTÁJA: SZEPTEMBER 15.
Kérjük, az újságba szánt írásaikat, hirdetéseiket eddig az időpontig szíveskedjenek eljuttatni hozzánk, ellenkező esetben már csak a következő számban kaphatnak helyet. Hirdetésfelvétel írásban: **balatonkenesehirlap@gmail.com**

A Balatonkenesei Hírlap Balatonkenese Város Önkormányzatának ingyenes kiadványa, ezért a szerzők műveikért díjazásban nem részesülnek.

A cikkek tartalmáért a szerzők felelnek.

Beküldött kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. A szerkesztőség a változtatás jogát fenntartja.

HAJÓÁLLOMÁS
8174 Balatonkenese, Kikötő u. 7-47.
Telefon: 88/482-100
Internet: balatonihajozas.hu

POSTA
Balatonkenese, Balatoni út 65.
88/481-300
Nyitvatartás:
Hétfő – péntek: 8.00-12.00 – 12.30-16.00

E.ON
Veszprém, Kossuth L. u. 6.
Áram – Észak-dunántúli régió
Általános ügyintézés, ügyfélszolgálat:
hétfő-péntek, 7.30-20.00 óra között.
Vezetékes telefonról: 06 40/220-220
Mobilról: 06 20; 06 30; 06 70 – 45-99-666
Általános hibabejelentés:
06 80/533-533
Földgáz – Közép-dunántúli régió
Általános ügyintézés, ügyfélszolgálat:
hétfő-péntek, 7.30-20.00 óra között.
Vezetékes telefonról: 06 40/444-000
Mobilról: 06 20; 06 30; 06 70 – 45-99-711
Általános hibabejelentés:
06 80/301-301

DRV Zrt.
Telefon munkanapokon 7.30-15.30, csütörtökön 7.30-20.00: 06 40/240-240
Fax: 06 84/501-299
E-mail: ugyfelszolgalat@drv.hu
Levélcím: 8601 Siófok, Pf.: 888
Ügyfélszolgálat:
8600 Siófok, Fő u. 39/A.
Nyitvatartás:
Hétfő, szerda: 8.00-15.00
Kedd, péntek: 8.00-14.00
Csütörtök: 8.00-20.00

TÁTORJÁN SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 20.
88/482-943

SZAKÁPOLÓI SZOLGÁLAT
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 16.
06 20/950-88-05 és 06 70/379-04-29

IDŐSEK KLUBJA
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 20.
88/482-943
Nyitvatartás:Hétfő-péntek: 7.30-16.00

KIPPKOPP ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
8174 Balatonkenese, Balatoni út 63.
88/574-802

PILINSZKY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
8174 Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 10.
88/481-844
www.pilinszkyiskola.hu
E-mail: titkar@kenisk.sulinet.hu

SPORTCSARNOK
06 30/275-93-59

KULTÚRA HÁZA
8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 4.
Telefon: 88/594-500
kulturahaza.balatonkenese@gmail.com

KÖNYVTÁR
8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 2.
Telefon: 88/574-980
E-mail: konyvtarkenese@gmail.com
Nyitvatartás:
Hétfő, kedd, csütörtök: 10.00-16.00
Péntek: 10.00-17.00
Szombat: 9.00-11.00

TÁJHÁZ
8174 Balatonkenese, Kossuth u. 6.
Telefon: 88/594-500
tajhazbalatonkenese@gmail.com
Nyitvatartás:
Szeptember 1-30.:
Péntek: 14.00-16.00
Szombat: 10.00-14.00

TOURINFORM IRODA
8174 Balatonkenese, Táncsics M. u. 24.
88/594-645
balatonkenese@tourinform.hu
Nyitvatartás:
Hétfő-péntek: 9.00-16.00

XIII. ORSZÁGOS LECSÓFESZTIVÁL, Balatonkenese, 2017

Kenesei arcok

Fényképek: Vasváry-Tóth Tibor

Pintér József

Vass Lajos (Lujó)

Szanza József

Nyikos János

Papp Gyula

Ünnepségek, augusztus 20. **Szittyakürt és sámándob**

A Regélő Fehér Táltos Dobcsapat lépett fel Kenesén, augusztus 20-án. Ősi sámándobok hangja remegtette meg a levegőt a Széchenyi parkban, visszarepítve minket a múltba, a honfoglalás, az államalapítás időszakába és a még régebbi korokba. Talán ugyanilyen dobszó festette alá Árpád és a hét vezér vérrel kötött szövetségét. Talán megszólaltak a dobok akkor is, amikor Vereckénél, a Kárpátok határán állt a honfoglaló sereg. – A dobok nagy szerepet játszottak őseink életében: a sámánok, táltosok eszköze gyógyító erővel bírt, s kísérte életüket csatába, győzelembe, békébe, ünnepi alkalmakra is. A Tonomár Gábor és Varga Klára vezetésével működő csapat előadása ámulatba ejtette a közönséget. Műsoruk tökéletesen illeszkedett az augusztus 20-i programba, s remek átkötést jelentett **Sinkovits-Vitay András** ünnepi fellépése, valamint a dobcsapatot követő Örökség zenekar koncertje között.

Debrecenyi István

Szent Mihály-napi Sokadalom
Balatonkenese Város Közösségi Napja
2017. szeptember 29. péntek, Szent Mihály-nap

Egész napos program:

08:00 – 20:00	Mihály-napi kirakodóvásár és termékbemutatók
10:00-18:00	Mesetarisznya Játszóház
10:00-18:00	Kosaras körhinta a legkisebbeknek
10:00-18:00	Kiállítás a Balatonkenesei Gobelin és Hímzőkör alkotásaiból, valamint egész napos kézimunkázás, kezdőknek is! (keresztszemes hímzés, gobelin, kötés, horgolás)
10:00-18:00	Kenesei Képnézegető – régi kenesei emlékek felidézése hozott fényképek, fényképalbumok alapján. Biztatjuk a kedves Olvasókat, hogy hozzák el a rendezvényre a családi fotóalbumaikat, amiket helyben meg tudnak mutatni egymásnak, ill. az érdeklődőknek.
10:00-18:00	Kenesei civil szervezetek bemutatkozása, tagtoborzása (minikiállítások)
10:00 – 15:00	Filó Gergő mobilkovács-bemutatója

Színpadi programok:

10:00	a Kipp-Kopp Óvoda műsora
10:30	a Pilinszky János Általános Iskola műsora
11:00	A Dió Banda népzenei műsora és gyermektáncháza kicsiknek és nagyoknak
	(ebédszünet)
14:00	Kenesei Civil Kaszinó – kerekasztal-beszélgetés a Város múltjáról, jelenéről és jövőjéről a rendszerváltozás utáni polgármesterekkel. Moderátor: dr. Tábori György alpolgármester
15:30	Vidám vetélkedő a Nyugdíjasklub szervezésében – természetesen NEM CSAK nyugdíjasoknak!
16:30	Kenesei Ki-mit-tud – 3 korcsoportban (6-17, 18-55, 56+) Nevezni a helyszínen lehet, 15 óráig, bármilyen színpadi produkcióval!
18:00	a Szivárvány Népdalkör műsora
18:30	Onogur lovassági harci bemutató – Filó Gergő és csapata közreműködésével
19:00	a Foki Operett és Budapest Operett Kvartett műsora
20:00	a Conestoga Country Linedance táncba hívó műsora
20:30	KISFARSANGI BATYUS BÁL – a talpalávalót Sziránszki Krisztián szolgáltatja A batyuba pogácsa, sütemény, hidegtál és ital kerülhet. Köszönjük, hogy mindenki hozzájárul valami finomsággal a batyus bál sikeréhez!
22:30	Tombola – Jegyek 200.- Ft-ért a helyszínen válthatók.
23:45	Búcsútánc… (a Sokadalom zárása)

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

Kedves keneseiek, környékbeliek és nálunk üdülők, legyenek a vendégeink!